

unamalakrishna
20/8/32

శ్రీరామకర్ణామృతము

పూర్వకవి:

ఆదిశంకరుని విరచితము.

ప్రకాశకుడు:

కొండవల్లి వీరవెంకయ్య

బుక్సెల్లరు, రాజమండ్రి.

రాజమహేంద్రవరము:

శ్రీ సత్యానంద ప్రెస్ సొసైటీ

ముద్రింపబడినది.

1932

కాపీరైటు

వెల రు 1—0—0

పీఠిక.

ఇయ్యది వీరాధిపతులలో మొట్టమొదటివారగు శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్యగురువరేణ్యులచే రచియింపఁబడినది. ఈశ్లోకములు నారి కేళపాకములలో సర్వజనవిదితంబుగా రచించగలిగిన మేఘాశక్తిగల శంకరాచార్య శక్తిధీయుక్తులు పాఠకులకు పూర్వపరిచితములే! యెచ్చట జూచినను భక్తియే తాండవించుచున్నది. యేపదంబుగనుగొన్నను భక్తియే. అద్వితీయ వీరాధివీరుండగు రామునికథ మనశంకరాచార్యవాగ్దోరణిలో తాండవించినది. దీనికి సిద్ధకవియను పూర్వమహాత్ముండు తెలుగు పద్యంబులు తననేర్పుమెయిగూర్చి కృతార్థత్వమునొందినాడు. ఈయనకవిత్వముకూడా నారికేళపాకమునే యనుసరించుచున్నది. ఇట్టి చిత్తశుద్ధిగల మహాత్ములు రచియించిన కావ్యములు యాంధ్రదేశమున యడుగునబడి, యే మవరాసు చెత్తపుస్తకాలయములలోనే తప్పలు కుప్పలుగా యచ్చొత్తింపఁబడి యూరును బేరునులేని పద్ధతులతో స్వల్పక్రయమునకు విక్రయింపఁబడుచున్నవి. వెలనులభమైన దనుటతోడనే మనవారలకమితసంతోషము. అంతియేకాని యందుల గలతప్పలు గమనించువారరుదు. ఈపొత్తమట్లుగాక తప్పలుసరిజూడబడి, గంగాఝర్పరీ ప్రవాహవేగముగల ఆదిశంకరుని శ్లోకములతో సిద్ధకవి తెనుగుపద్యములతో, తాత్పర్యసహితముగా యచ్చొత్తించి పాఠకమహాశయలకరకమలంబులందుంచితిమి. ఇందలి రామనామామృతసుధావేశలంబులగ్రోలి ధన్యత్వంబు నొంద పాఠకులకు ధన్యవాదంబు లర్పించుచున్నారము.

అట్టియఖండకేషముషీవిభవంబులగు శంకరుని శ్లోకములు జదివి సంతనే ప్రతిమానవుండును తన్మయత్వంబును జెందకమానను. అమ్మ తంబుగా రసోచితం బలవరచి; భక్తిచిత్తంబుల కత్తునట్లు, చిత్తచాంచల్యము నశించునట్లు, మనోహంకారముల యవసరము ద్రోసివేసి, జ్ఞానవైరాగ్యంబులకు నిధికివలె రచనముగించి కృతకృత్యత్వంబునొందిన శంకరుని దివ్యజ్ఞాన సంపన్నము పాఠకులు భట్టిబట్టుట కవసర మయ్యే పద్ధతి యనియే మాయూహ. మాయూహకలీతంబులగు నవియే సిద్ధకవి తెలుగుపద్యంబులు. ఇట్టి లోకోత్తరములగు ప్రబంధములే యిప్పుడు మనభాషాయోషకు ముఖ్యావసరము. ఇట్టియుద్గ్రంథము లన్నియు సాధ్యమైనంత త్వరలో ముద్రింపఁగలమని మనవి.

శ్రీరస్తు.

శ్రీ రామ కర్ణామృతము.

మంగళశ్లోకములు.

మంగళం భగవాన్విష్ణో ర్మంగళం మధు సూదనః

మంగళం పుండరీకాక్షో మంగళం గరుడధ్వజః.

౧. శ్రీరామున్ భువనాభిరాము ఘనరాజీవాస్తథామున్ పరం
ధామున్ పావననాము పాలితమునీంద్రస్తోము నీలాంబుద
శ్యామున్ సన్నతనాము భానుకులదుగ్ధాంబోధిసోము మహా
ద్ధాము ప్రాభవైత్యభీము నతసుత్రామున్ మదిన్ గొల్పెదన్.

తా॥ శ్రీలచేరమ్యంబై నవాడును పట్టునెశ్వర్య సంపన్నుండును
పధ్వాసురునకు శత్రుండును తెల్లతామరపద్మంబుల పంటినేత్రం
ంలుకలవాడును గరుడధ్వజుండును నగునీలమేఘంబురీతి చామనచా
కులవాడును సూర్యకులంబను సముద్రంబునకు చంద్రుడువంటివా
ంనునగు శ్రీరాముని నాహృదయంబున గొల్పెదను. 1

౨. మంగళం కోసలేంద్రాయ మహనీయ గుణాబ్ధయే
చక్రవర్తితనూజాయ సార్వభౌమాయ మంగళం
వేదవేదాంత వేద్యాయ మేఘశ్యామల మూతయే
పుంసాంమోహన రూపాయ పుణ్యశ్లోకాయ మంగళం.

౩. ప్రకటితకోసలేంద్రునకు భవ్యగుణాబ్ధికి జక్రవర్తిపు
త్రకునకు సార్వభౌమునకు రామునకున్ నిగమాంతవేదికి

సకమల మేఘవర్ణనకు సర్వజగజ్జన మోహనస్వరూ
పకునకు బుణ్యకీర్తికి గృపానిధి కెప్పుడు భద్రమయ్యెడున్.

తా॥ కోసలదేశంబునకధీశ్వరుండును గొప్పగుణంబులుకలవాడు
నుచక్రవర్తిపుత్రుండును సార్వభౌముండునువేదంబులనువేదార్థంబులను
నెరింగినవారికి దెలియువాడును జగంబులమోహపెట్టు రూపసియు
దయాసముద్రుండును సగుశ్రీరామునకు మంగళమగుగాక :— 2

శ్లో॥ విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలానగరీపతేః

భాగ్యానాం పరిపాకాయ భవ్యరూపాయ మంగళం.

పితృభక్తాయసతతం భాతృభిస్సహనీతయా

నందితాఖిలలోకాయ రామచంద్రాయమంగళం.

చ. ప్రకటవిదేహభాగ్య పరిపాలునకున్ ముదితాంతరంగకా
శికునకు పితృభక్తునకు శీలికి భూమినుతా మమిత్రపు
త్రకసహిత ప్రకాశునకు ప్రస్తుతసాధుజనైకభవ్యమూ
తికీరఘురామచంద్రున కరిస్ఫుటపాణికి భద్రమయ్యెడున్.

తా॥ విశ్వామిత్రుని సంతోషపెట్టినవాడును జనకునిభాగ్యము
నకు బరిపాకమైనవాడును మంగళస్వరూపుండును తల్లితండ్రులందుభ
క్తికలవాడును నెల్లప్పుడు తమ్ములతోనుభార్యలతోను గూడియుండు
వాడునునగు రామచంద్రునకు మంగళమగుగాక :— 3

శ్లో॥ త్వక్తసాకేతవాసాయ చిత్రకూటవిహారిణే

సేవ్యాయసర్వయమినాం ధీరోధారాయ మంగళం.

సౌమిత్రిణాచజానక్యా చాపబాణాభిధారిణే

సంసేవ్యాయ సదాభక్త్యా సానుజాయాస్తు మంగళం.

ఉ. హరికయోధ్యసౌఖ్య పరిహారికినందిత చిత్రకూటసం
చారికుదారికిన్ వినుతసంయమికి శరచాపధారికిన్

త్యూరమణీజలక్మణ సమన్వితమూర్తికి భవ్యకీర్తికి
శ్రీరఘురామచంద్రునకు సేవకసేవధికి శుభంబగున్.

తా॥ అయోధ్యయందలిసౌఖ్యములను విడిచిచిత్రకూటంబున
సంచరించువాడును మునులసేవించువాడును సీతాలక్ష్మణులతోనదాకూ
డియుండువాడును నగుశ్రీరామమూర్తికి మంగళంబగుగాక :— 4

శ్లో॥ దండకారణ్యవాసాయ ఖండితామరశత్రవే
గృధ్రరాజాయ భక్తాయ ముక్తిదాయాస్తుమంగళం.
సాదరంశబరీదత్ర ఫలమూలాభిలాషిణే
సౌలభ్యపరిపూర్ణాయ సత్వోద్రిక్తాయమంగళం.

మ. అరివిధ్వంసికి దండకానన విహారామోదికి గృధ్రశే
ఖర నిశ్రేయనదాయికి శబరి సాకాత్యర్పితారణ్యమా
ధురిశోధ్యత్వల భోక్తన్ ప్రవిలసద్దోస్ఫారికి శౌరికి
వరసౌలభ్యగుణప్రపూర్ణునకు నానాభద్రముల్ జేకురున్.

తా॥ దండకారణ్యమునందుండియనేక రాక్షసులజంపినవాడును
జటాయువునకు ముక్తినిచ్చినవాడును శబరియొసగిన కందమూలఫ
లాదులను దినువాడునుమిగులబలవంతుడును నగురామచంద్రమూర్తికి
మంగళమగుగాక :— 5

శ్లో॥ హనూమత్సమవేతాయ హరిశాభీష్టదాయినే
వాల్మీప్రమథనాయాస్తు మహాధీరాయమంగళం.
శ్రీమతేరఘువీరాయ సేతూల్లంఘితసింధవే
జితరాక్షసరాజాయ రణధీరాయమంగళం.

ఉ. సాలితవాయుసూనునకు భక్తకపిప్రవరేష్టదాయికిన్
వాల్మీవిదారికి ధృతికివారిధిసేతునిబంధనక్రియా
కాలికివీరరామునకుచండవరాక్రమఘంకికంతని
ర్మూలనకేళికిన్ నృపతిముఖ్యులలామునకున్ శుభంబగున్.

తా॥ హనుమంతుడు మొదలగు తనభక్తులైన కోతులకు వరం
బులొసంగినవాడును వాలిని జంపినవాడును మహా ధైర్యవంతుడును
సముద్రంబునకు నేతువు గట్టినవాడును నగు రామచంద్రునకు మంగ
ళమగుగాక :—

9

శ్లో॥ ఆసాద్యనగరీందివ్యా మభిషిక్తాయనీతయా
రాజాధిరాజరాజాయ రామభద్రాయమంగళం
విభీషణకృతేప్రీత్యా విశ్వాభిప్రదాయినే
జానప్రప్తానాథాయ సదారామాయ మంగళం.

శ్రీ రామ కర్మామృతము.

ప్రథమాశ్వాసము.

—శ్లోకములు—

మ. ప్రకటాయోధ్యపురిన్ ధర్మాతనయతో బాలించిరాజాధినా
యకసంసూయధాభిషేకమునిజంబయియున్నలోకాధినా
యకరత్నంబునకున్ విభీషణప్రపంచాభీష్ట సంధాయికిఁ
మకుటాకల్పవిభూషితాంగునకు నానాభద్రముల్ జేకురుఁ.

తా॥ సీతతోనయోధ్యాపురంబున పట్టాభిషేకమైనవాడును విభీ
షణునకు లంకారాజ్యము నొసంగినవాడును జానకీ ప్రియుండును నగు
రామునకు మంగళమగుగాక :—

7

శ్లో॥ శ్రీరామం త్రిజగద్గురుం సురవరం సీతామనోనాయకం
శ్యామాంగం శశికోటి పూణవదనం చంచత్కలాకొస్తుభం
సౌమ్యంసత్వగుణోత్తమం సరయూతీరేవసంతంప్రభుం
త్రాతారంసకలార్థ సిద్ధిసహితం వందేరఘాణాంవతిం.

౧

శా. శ్రీరామున్ శతకోటికాంతివదనున్ సీతామనోనాయకున్
ధీరున్ విశ్వగురున్ బరేశుసరయూతీరప్రచారిఁహరిఁ
ధారాభృత్సమసీలుకాస్తుభధరున్ ద్రాతన్సుపర్యేశ్వరున్
శౌరిన్ శర్వఫలప్రదున్ గొలిచెదఁ సత్యాత్మసౌమ్యాకృతిఁ.

౧

తా॥ మూడులోకంబులకు గురుండు సీతాపతియును ప్రపంచ
మునకు గురుడైనవాడును, సరయూతీరంబున సంచరించువాడును నగు
శ్రీరామమూర్తికిదే నమస్కరించుచున్నాను.

1

శ్లో॥ శ్రీరాఘవందశరధాత్మజమప్రమేయం
సీతాపతిరఘవరాన్వయరత్నదీపం

ఆజానుబాహుమరవింద దళాయతాక్షం

రామంనిశ్కారవినాశకరంనమామి.

౧

ఉ. శ్రీరఘువీరుదాశరథి జన్మయసూర్యకుల ప్రదీపకున్
సారసపత్రనేత్రుదితినంభవజై తృమహీనుతాననాం
భోరుహమిత్రుద్భిక్తు కరు పుణ్యచరిత్రజగత్పవిత్ర శృం
గారగుణాభిరాము త్రిజగత్ప్రభునెంతు హృదంతరంబున.

౨

తా|| రఘుకులసంజనితుండును దశరథపుత్రుండును సీతకుభర్తయు
రఘువంశంబునకు దీపమువంటివాడును మోకాలివఱకు వ్రేలాడు
చేతులు కలవాడును పద్మదళంబులవంటి నేత్రంబులుకలవాడును రా
క్షసులకు నాశన కరుండునుగు రామచంద్రునకు నమస్కరించు
చున్నాను.

2

శ్లో|| శ్రీరామంబలవైరినీలచికురం స్మేరాననం శ్యామలం
కర్ణాంతాయతలోచనంసురవరం కారుణ్యపాథోనిధిం
శోణాంభోరుహపాదపల్లవయుగం క్షోణితనూజాయతం
రాజత్కుండలగండభాగయుగళం రామంసదాహంభజే.

3

మ. హరినీలాలకుసంస్మితానను ఘనశ్యామాంగు దేవేశునం
వర్ణాంతవిలోచనున్ రఘువరున్ ధాత్రీతనూజాధిపున్
గరుణాంభోనిధిరత్నకుండల లసద్గండస్థున్ నన్యభా
సురతామ్రంబుజ పల్లవాంఘ్రియగునుశ్లోకున్ బ్రశంసిం చెదన్.

3

తా|| మేఘునివలె నల్లనగుముంగురులుకలిగి చిఱునవ్వుతోనొ
ప్పమొగంబుకలవాడునునల్లనిదేహంబుకలవాడును చెవులవరకుపొడవు
గానున్న నేత్రంబులు కలవాడును దేవతలలో నుత్తముండును దయాస
ముద్రుండును ఎఱ్ఱనితామర పద్మములవలె మృదువగుపాదంబులును
కుండలములుగలవాడును నగు రామునియెల్లప్పుడు సేవించుచున్నాను.

3

శ్లో॥ శ్రీరామంజగదేకవీరమమలం సీతామనోరంజనం
సల్యావరనందనంరఘుపతిం కాకుత్స్థవంశోద్భవం
లోకానామభిరామమంగళఘనవ్యాపారపారాయణం
పందేహంజనఘోరపాపనికర ధ్వంసంవిభుంరాఘవం.

౪

శా. శ్రీరామ౯జగదేకవీరునమరున్ సీతామనోరంజనున్
కారుణ్యాకరుగోసలేశ్వరసుతాగర్భాబ్ధిచంద్రోదయున్
ఘోరాగౌఘతమిస్రకంజసఖి గాకుత్స్థాన్వయుర్నరాఘపుణ్
శూరున్లోకపవిత్రరామ విభుసుశ్లోకున్మదిన్ గొల్చెదన్.

౪

తా॥ జగంబునందలి వీరులలో ముఖ్యుండును సీతామనో హ
రుండును కౌసల్యకు గారాబుబిడ్డఁడును కాకుత్స్థవంశంబున పుట్టినవాడును
మనోహరమగు శుభంకరమగు వ్యాపారంబుకలవాడును గొప్పపా
పంబుల పోగొట్టువాడును నగు రామునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ శ్రీరామంజగదీశ్వరంజనకజా జానింజనానందనం
జంతూనాంజనకంజనార్తహరణం లోకేశ్వరంశాశ్వితం
అబాల్యాదిమునీశ్వరైఃపరివృతం జాజ్వల్యమానంసదా
జంఘాలంజమదగ్నిసూనుహరణం జాతానుకంపంభజే.

౫

శా. శ్రీరామ౯జగదీశ్వరున్ జనకపుత్రీనాదుమానీంద్ర సు
ఘారూణామృతుసజ్జనాతిన్ హరిజంగాలున్ పరీభావ కృ
ద్వారీప్రాభవభార్గవున్ సకలజంతుప్రాణ రక్షన్సుప
ర్వారాధ్యున్రఘువర్యుశాశ్వత జనాహర౯భజింతుమదిన్

౫

తా॥ జనకునల్లుండును జగత్తులకు ప్రభుండును జనులకు సు
తోమంబు కలుగజేయువాడును జనులకష్టములను బోగొట్టువాడును
బాల్యమునుండియు మునులతో పరిచయంబు కలవాడును సదాకాంతి
కలవాడును పరశురాముని జంపినవాడును నగు రాముని నాహ్వాదయం
బున దలంచుచున్నాను.

5

శ్లో॥ శ్రీరామోరఘునాయకోరఘువరోగాజీవ నేత్రాంచితో
రాజేంద్రోరఘుపుంగవోరఘుకులీ త్తంసోరఘూణాంపతిః
రామోరాక్షసనాశనోమితబలోరా కేందుపూర్ణాననో
రాజత్కింకిణికంకణాంకితకళోరామస్సదాపాతునః.

౬

శా॥ రాజీవాయతపత్రనేత్రువిలస ద్రాకేందుబింబాననుక్
రాజేంద్రుర్రఘుపుంగవుక్ రఘుకులున్ రాత్రించరారిన్ మహా
తేజున్ రాఘవునప్రమేయబల సందీప్తుక్ రఘూత్తంసునిన్
రాజత్కింకిణికంకణాంకితకరున్ రామప్రభున్ గొల్చెదక్.

౬

తా॥ రఘువంశమున కలంకారుండును పద్మంబులవంటి నేత్రం
బులు కలవాడును రఘువంశమున బుట్టినవారిలో నుత్తముండును రా
క్షసులను జంపువాడును చేతులందు రత్నంబులను స్థాపించిన కంకణం
బులుకలవాడునునగు రాముడెప్పుడును నన్నరక్షించుగాక.

6

శ్లో॥ శ్రీరామచంద్రకరుణాకరరాఘవేంద్ర
రాజేంద్రచంద్రరఘువంశసముద్రచంద్ర
సుగ్రీవనేత్రయుగళోత్పలపూర్ణచంద్ర
సీతామనఃకుముద చంద్రనమోనమస్తే.

2

చ. మనుకులవార్ధిస్రాగుదిత మానితపూర్ణిమ చంద్రసర్వస
జ్జనసుతకీర్తిసాంద్ర మహిషానయనోత్పల పూర్ణచంద్రుళో
భనగుణరామచంద్రుని విభాకరజాక్షకుబాలచంద్రు
సస్మనిసుతురాఘవేంద్రు భవమోచనుగారుణికున్ భజించెదన్.

7

తా॥ మనువంశంబును సముద్రంబున నుదయించిన పౌర్ణమినా
టిచంద్రునివంటివాడును, సజ్జనులు పొగడదగిన కీర్తికలవాడును, సు
గ్రీవుని నేత్రంబుకు చంద్రునివంటివాడును సీతాదేవిహృదయపద్మంబు
నకు చంద్రునివంటివాడును నగు రామునకు నమస్కారము.

7

శ్లో॥ శ్రీరామంకరుణాకరంగుణనిధిం సీతాపతింశాశ్వతం
పారావారగభీరమబ్జనయనం ప్రావృష్టనశ్యామలం
వీరశ్రేష్ఠమనామయం విజయసం విశ్వప్రకాశాత్మకం
ఘోరారిప్రహరాధికప్రహరణం కోదండరామంభజే.

౮

శా. వీరశ్రేష్ఠనామయుజయకరుణ విశ్వప్రకాశాత్మకున్
సారాచారగభీరుగంజనయనున్ ప్రావృష్టనశ్యామలున్
ఘోరారిందముశాశ్వీతున్ రఘువరున్ కోదండదీక్షాగురున్
శ్రీరామున్ గరుణాకరున్ గుణనిధిన్ సీతేశు బ్రాహ్మిచెదన్.

౯

తా॥ దయకలిగి గుణంబులతో నొప్పి శాశ్వతుండై సముద్రు
నివంటి గంభీరత్వంబును పద్మంబులవంటి నేత్రంబులును వర్షాకాల
మేఘమువంటి దేహంబును కలిగి వీరుడనుపించుకొనుచు జగంబునంత
ను కాంతింపజేయు కోదండరాముని సేవించుచున్నాను.

8

శ్లో॥ శ్రీరామచంద్రేతిసలత్కణేతి నీలోత్పలశ్యామలకోమలేతి
ఆక్రోశతామస్తవమధునై వజ్రహ్వ సీతాపతేరాఘవరాఘవేతి

ఉ. శ్రీరఘురామరాఘవ వశిష్టచరిత్రచరిత్రసద్య బృం
దాకరనాథనీలసమధాను సుమిత్రసుతానుయుక్తధా
త్రీరమణీసుతాధిపసుధీజనవందిత పాదపద్మశృం

గారనిధీయటంచు గలకాలమపెళారసనాస్మరింపుమా.

౯

తా॥ ఓ నాలుకా ; నీవెప్పుడును ఆరామచంద్రుని, రామచం
ద్రాయనియు లక్ష్మణునితో నున్నవాడాయనియు, నల్లకలువలవలె కో
మలమై చాచునచాయతో నొప్పదేహము కలవాడాయనియు, రా
ఘవ, రాఘునాయనియు, సీతాపతేయనియు స్మరింపుచుండుము.

శ్లో॥ శ్రీరామచంద్రేతమతామనోమే, రమాంగనాగోవిపదాంవిరామే
జితారిరామే ప్రణతారిరామే, గుణాభిరామే భువనైకరామే.

౧౦

చ. వరసుగుణాభిరాముడు భవస్తవనాహ్వయుడాపదాటవీ
న్పురదనలుండువైరిజన పుణ్యసతీప్రణతుండుశత్రు బం

ధురవిభవావహుండును దోర్బలు డబ్బకరాభిరాముడున్
హరిరఘరాముడై వతము నందనిశంబురమింపుచి త్రమా. ౧౦

తా॥ ఓ మనస్సా; సుగుణాభిరాముండును లోకంబులునుతిం
పదగిన పేరుకలవాడును కష్టంబులను నడపుటకు దావాగ్నివంటివా
డును వైరిజనులను పుణ్యస్త్రీలను నమస్కరింప తగినవాడును భుజ
బలంబుకలవాడును నగు రాముని సదా స్మరించుచుండుము.

శ్లో॥ శ్రీరామచంద్ర రఘుపుంగవ రాజవర్య
రాజేంద్రరాజ సురనాయక రాఘవేశ
రాజాధిరాజ రఘునందన రామభద్ర
దాసోన్మ్యహంచ భవతశ్శరణాగతోస్మి. ౧౧

మ. ధరణీనాథశిరస్సురస్మృకుట రత్నోంతనిరాజితా
కరపాదాంబురుహృద్వయ్యున్ సకలలోకస్వామిరామప్రభున్
సకలున్ రాఘవుడేవతా విబుధస్తవ్య ప్రచారున్ బరా
త్పరురాజేంద్రరఘూర్ధ్వహుకదలచి తద్దాసుండనై యుండెదన్.

తా॥ భూమండలమందలి రాజులకిరీటములందలి రత్నంబులచే
ప్రకాశించుపాదంబులు కలిగి సమస్తలోకములకు ప్రభువై దేవతల
పొగడ్తలకు పాత్రుడై రఘుకులంబునకు మాణిక్యమువంటివాడై సర
సుండగు రాముని నాహృదయంబున తలచుచు నతనికి దాసుడనై
సేవచేతును. 11

శ్లో॥ శ్రీరామంసరసీరుహాక్షమమలం దూర్వాంకురశ్యామలం
విద్యుత్కోటినిభ ప్రసాంబరధరం వీరాసవాదిష్ఠితం
వామాంకోపరిసంస్థితాంజనకజా నూలింగ్యతాంబాహునా
తత్సంచాపరపాణిరామునిగణౌ నాజ్ఞాపయంతంభజే. ౧౨

తా. వామాంకస్థపతిన్ ప్రవేషమున భావంబొప్పసంశ్లేషుడై
తామాసీంద్రులకొక్కహస్తమున తత్తంబేర్పడన్ డెల్పు శ్రీ

రామున్ సారసపత్రనేత్రుఁగును వీరఖ్యాతనాధిష్టితుఁ

శ్యామాంగున్ దపనీయచేలునిరఘుస్వామిఁ ప్రశంసించెదన్. ౧౨

తా॥ ఒక బాహువుచే దన కెడమవై వున గూర్చుండియున్న
సీతను కాఁగిలించి రెండవచేతితో తనచుట్టునున్న మునులకు తత్వ
శాస్త్రరహస్యములను దెల్పుచునుండి పద్మములవంటి కన్నులతోను
దూర్వాంకురంబువలె చామనచాయ నొప్పు శరీరముతోనుండు
రామచంద్రుని నేకానియాడెదను. 12

శ్లో॥ శ్రీరామ స్సకలేశ్వరో మమపితా మాతాచ సీతామమ

భ్రాతృబ్రహ్మసఖా ప్రభంజనసుతః పత్నీవిరక్తిః ప్రియా

విశ్వామిత్రవిభీషణాదివశగా మిత్రాణిభోదస్సుతో

విధక్తి శ్రీహరిసంగదారతిసుఖం వై కుంతమన్మత్సదం. ౧౩

శా. రామస్వామియేతండ్రి సీతజననీ భ్రాతృజ్ఞాతుండు వి

శ్వామిత్రాఖ్యువిభీషణాదులుహితుల్ సద్భోధపుత్రుండు స

ద్భామారత్నము శాంతిసఖ్యుడు జగత్ప్రాణాత్మజుం డచ్యుత

ప్రేమాశక్తిసుఖంబుమత్సదనమై బెంపొందువై కుంతమున్. ౧౩

తా॥ నాకురాముడేతండ్రి. తల్లియేసీత. అన్నబ్రహ్మ. హను

మంతుడు వేమకచెలికాడు. విశ్వామిత్రవిభీషణాదులు మిత్రులు. స

ద్భోధపుత్రుడు. విరక్తియేభార్య. అచ్యుతునియందు ప్రేమానక్తియే

నాకుసుఖము. నేను వై కుంతమునందే యుందును. 13

శ్లో॥ శ్రీరామానుల పుండరీకనయన శ్రీరామ సీతాపతే

గోవిందాద్యుతనన్దనన్దన ముకుందానంద దామోదరా

విష్ణోరాఘవవాసుదేవస్సహరే దేవాఘచూడామణే

సంసారార్ణవకర్ణధారకహరే కృష్ణాయతుభ్యంనమః ౧౪

శా. శ్రీరాగేనరనందనందనహరీ దేవాఘచూడామణే

ఘోరరాఘపుగహరా ముకుందస్సహరీ గోవింద శ్రీకృష్ణ సు

సారాంభోనీధిధీజర్ణధారకమలాత్మశౌరి దామోదరా

శ్రీరామాచ్యుతజానకీరమణ నిశ్చేవింతు నిష్టాపికిన్. ౧౪

తా॥ తెల్లతామరపద్మంబులవంటి కన్నులునుకలవాడా ; సీతా
ప్రియుడా ; నందునికుమారుడా ; దేవోత్తముడా ; ముకుందుడా ; దా
మోదరా ; వాసుదేవా ; సంసార సముద్రంబును దాటించువాడా ;
రామా ; నీకిదేనమస్కారము. 14

శ్లో॥ రామంలక్ష్మణ పూర్వజంరఘువరం సీతాపతింసుందరం
కాకున్ఘంకరుణాకరంగుణనిధిం విప్రప్రియం ధార్మికం
రాజత్కుండలమండితాననరుచిం రాత్రించరధ్వంసినం
శంపాకోటి సమానకాంతి విలసన్మాయామృగగ్నంభజే.

మ. ధరణీజాధిపతికల సద్గుణబరంధాముక్ బ్రసూనాశ్రుసుం
దరుగాకుత్సుని ధార్మికున్ రఘువరున్ దైత్యారివిప్రక్రియక్
గురుచంచత్కమసీయ శంబరహరద్భోరాస్తు సత్కుండలా
భరణున్ రామునిలక్ష్మణా గ్రజకృపాభ్రజ్జష్టు గీర్తిచెదన్. ౧౫

తా॥ లక్ష్మణునికన్నయు సీతకుపతియుకరుణాకరుణుండును గుణ
నిధియుబ్రాహ్మణప్రియుండును ధర్మాత్ముండును కుండలములకాంతిచే
బ్రకాశించు మొగంబుకలవాడును రాక్షసహరియు బరంధాముండును
సగురామునిసదాస్తుతింతును. 15

శ్లో॥ రామంరత్నకిరీటకుండలధరం కేయూరహారాన్వితం
సీతాలంకృతవామభాగమతులం సింహాననస్థం ప్రభుం
సుగ్రీవాదిసమస్తవానరసుతం సంసేవ్యమానంసదా
విశ్వామిత్రపరాశరాదిమునిభి ససంస్తూయమానంభజే. ౧౬

చ. ఊతిసుతవామభాగమునఁ జేరివసింపవసిష్టకౌశికా
ద్యుతితత్ప్రస్తుతింపరవిజాదిబలీముఖులెల్లఁ గొల్వగా

బ్రతనకిరీటకుండల విభాసితనుండరభవ్యమూర్తియై
వితతకరిదీప్తిరాసనప్రతిష్ఠిత జెల్వగురామునెన్నెదన్.

౧౬

తా॥ సీతాదేవివామభాగంబుననుండ వశిష్టవిశ్వామిత్రాదిము
నులుచుట్టుచు జేరిపోగడుచుండ సుగ్రీవాదివానరులెల్ల భయభక్తులతో
వినయముగ ప్రక్కనిలచియుండ కిరీటకుండలాదులు ప్రభాకలితంబై
యుండ నుండురామునినదాసేవీతును.

16

శ్లో॥ రామస్సీతాసమేతో నివసతుహృదయే సామంజరామమీడే
రామేణక్షణపాపస్త్రీ విధమపిక్వతం కర్మరామాయదద్యాం
రామాదన్యంనజానేనహికమపి మహారామనామ్నస్సమానం
రామేవశ్యామివిశ్వం భువనమనుదినం పాహిమాంవీరరామం.

౧౭

ఉ. రాముడుబ్రోచుసంతతము రామునుతింతునురాముచేత మ
త్కామితమున్ ఫలించు నిరతంబును రామునకేను మ్రొక్కెదన్
రామునకెక్కుడెవ్వడికి రామునిపాదమునెంతు రాముపై
ప్రేమజెలంగుమద్భుదయ వీరివసింపుము రామవేడెదన్.

౧౮

తా॥ శ్రీరాముడుసీతాసమేతుడై నాహృదయంబుననిలుచుగా
క. రామునినేసేవించెద. రామునిచేనాకార్యంబులఫలంపజేసుకొందును
నాపనిరామునికేవినియోగింతును. రామునికంటెయితరుని సేవింపను.
రామునియొక్కపేరుతో సమానమైనదిలేదు. రామునియందఖిలవ్రం
పంచమును చూచుచున్నాను. రామా ; నన్నురక్షింపుము.

17

శ్లో॥ రామం రాజశిఖామణిం రఘువతిం దేజారిదర్పావహం
లోకానాంహితకారిణం గుణనిధిం కారుణ్యపుణ్యోదయం
ముక్తావిద్రుమ రత్నశోభితతనుం సౌందర్యహస్తాంబుజం
కౌసల్యాతనయంభజామిసతతం శ్రీజ్ఞానకీనాయకం.

౧౯

చ. మరకతముఖ్యరత్నసుషమాన్విత నిగ్రహుగౌసలేయుదు
రభరదనుజప్రహరురఘురాజ శిఖామణిజ్ఞానకీమనో

హరుద్రిజగద్ధతున్ శమదమాద్య ఖలై కగుణాకరున్ సురే

శ్వరసుతురాజచంద్రబుధవత్సలు ధార్మికునాశ్రయించెదన్. ౧౮

తా॥ మరకతరత్నాదులచే కాంతించుదేహంబుకలిగి నుందర
మగుచేతులతో నొప్పును రాజశ్రేష్ఠుడై తేజంబుచే శత్రులగర్వంబు
నణించుచు లోకులనిష్ఠంబుచేయుచు దయానిధియై కాసల్యకుప్రియపు
త్రుండగు రామునినేనాశ్రయింతును. 18

శ్లో॥ రామంవీరాననన్ధం హృదయగతకరో దంచితజ్ఞానముద్రం

జానున్యాసక్తహస్తం త్పతివరతనయా భూషితంవామభాగే

షట్కణేవ్యాహరంతం పవనసుతయుతం మానసే మానయంతం

సుగ్రీవేనేవమానేదృఢశరధను పాదక్షిణేలక్ష్మణేన. ౧౯

మ. శరచాపాన్వితమైనలక్ష్మణుడు నాత్మోపుత్రిసార్వస్థులై

కరమొప్పు రవిజనుడుగొల్వగను వాఘ్యానంబు సామిరిన్

పరషట్కణివాసియై తెలుపునర్వజ్ఞానువీరానన

స్థిరుహృత్సంస్థితబోధ ముద్రకరున్నిగోరువర్వోజ్వల

త్కరపద్మకోరఘురామచంద్రమనసా కాంచన్విలోకింపుమా. ౧౯

తా॥ ధనుర్బాణంబులు ధరించి లక్ష్మణుండును అంజలినిఘటించి
సీతయుసార్వభిములందుండ సుగ్రీవునునేవచేయుచుండహనుమంతుండు
సమీపమున తత్వవ్యాఖ్యానముచేయుచు నిలచియుండ వీరాననము
వైచికోని జ్ఞానముద్రహృదయంబున ప్రకాశించియుండ నొప్పురాముని
నాహృత్పద్మంబున గాంచుచున్నాను.

శ్లో॥ రామంసౌమిత్రిమిత్రం రఘుపతిమమలం రామచంద్రంరమేశం

రమ్యం శ్రీరాఘవేశం శుభలలితముఖం శుద్ధనత్వంసువీరం.

సీతాసౌందర్యపాత్రం సురమునివినుతం నీరదేందీవరాధం

పందేపందారుపాలం రజనిచరహరం రమ్యకోదండరామం. ౨౦

శా. రామున్ సత్యపరాక్రమున్ వరసుమిత్రాపుత్రమిత్రున్ రఘు

స్వామిన్ భూమిసుతాధినాథున్ బుధస్తవ్యున్ బరేశున్ బరం

ధామున్ రాఘవురాఘవు రామచంద్రునిసుధాధామానసున్

శ్యాముడైత్యవిరాముగార్ముకధరున్ సద్భక్తింగీర్తించెదన్. ౨౦

తా॥ సత్యపరాక్రముండును శుభలక్షణ యుతమగు మోము కలవాడును సీతసౌందర్యమునకు తగినవాడును దేవతలచే మునులచే పొగడ్తనొందినవాడును మంచిధనస్సు హస్తంబునుండి నల్లకలువలవం టినేత్రంబులతో నొప్పువాడు నగురామునిభక్తితో సేవింతును. 20

శ్లో॥ రామంచందనశీతలం క్షీతసుతామోహకరంశ్రీకరం

వై దేహీనయనారవిందమిహిరం సంపూర్ణచంద్రాననం

రాజానం కరుణాసమేతనయనం సీతామనస్స్యందనం

సీతాదర్పణచారుగండలలితం వందేనదారాఘవం. ౨౧

మ. పరశ్రీచందనశీతలున్ శుభకరున్ వై దేహియోహకరున్

ధరణీజాల నకంజహితు సీతామానస్స్యందనున్

గరుణాసంయుతలోచను నిమిగ్ధిలరాట్కనామణీదర్పణ

సురదత్తున్నగండభాగు రఘువంశున్ రామునేవించెదన్. ౨౧

తా॥ మంచిగంధపుపోలిక చల్లదనంబు కలిగి భూదేవికిమోహం బును బుట్టించుచు నామె కన్నులనియెడి పద్మంబులకు సూర్యుని భాతిగనుపించుచు దయకల నేత్రంబులుకలిగి సీతాదేవి గండస్థలంబుల నులద్దములకు కాంతినొసంగు రాముని సేవింతును. 21

శ్లో॥ రామంశ్యామాభిరామం రవిశశినయనం కోటిసూర్యప్రకాశం

దివ్యందివ్యాస్త్రపాణింశరముఖశరధి చారుకోదండహస్తం

కాలంకాలాగ్నిరుద్రం రిపుకులదహనం విగ్నవిచ్ఛేదదక్షం

భీమంభీమాట్టహాసం సకలభయహరం రామచంద్రంభజేహం.

మ. శరచాపౌజ్జ్వలహస్తశత్రుకుల నిస్తారున్నహస్తాంశుకో

టీరమాభ్రాజతు శోషణుని కోటిరార్కచంద్రార్కభా

స్వరదక్షద్యయవిఘ్నసంహరు ఘనశ్యామాంగున్మాట్టహా
సరసోద్దీప్తితుసాద్యసావహురఘస్వామిన్ మదిభజితున్.

తా॥ చామనచాయయు సూర్యచంద్రులు నేత్రములుగను ది
వ్యాత్రుంబులు చేతులందుకలవాడును ధనస్సు హస్తమందుకలవాడు
ను కాలాగ్ని రుద్రుండును శత్రువులకు నగ్నివంటివాడును నగురాము
నిసేవింతును. 22

శ్లో॥ రామచంద్రచరితాకథామృత లక్షణాగ్రజగుణీనుకీర్తనం
రాఘవేశతవపాదనేవనం సంభవంతుమమజన్మజన్మని. 23

ఉ. రామభవత్కథామృతము రమ్యతగ్రోలగామతకీర్తనల్
ప్రేమనొనర్పనీదు గుణలీలలుసంస్మరణంబు సేయమే
ధామతీనీదుపావన పదద్యయనేవయొనర్చునట్లుగా 23
మానకజన్మజన్మముల మానకత్కృపనిమ్మువేడెదన్.

తా॥ ఓరాముడా ; నీకథలమృతము వంటివనియు నీలీలలు నీ
కీర్తనలు పాపంబులను హరించునని మానకనన్ని జన్మంబులందు నిన్నే
సేవింతును. 23

శ్లో॥ రామోమత్కులదైవతంసకరుణం రామంభజేసాదరం
రామేణాఖిలఘోరపాపనిహతం రామాయత్సన్నిహమః
రామాన్నాస్తిజగత్త్రయైకసులభో రామస్వదాసోస్మ్యహం
రామేప్రీతిరతీవమేకులగురో శ్రీరామరక్షస్వహం. 24

ఉ. రాముడభీష్టదైవత సురామునిభావనజేయుచుండు శ్రీ
రామునిచేరిమద్దురితరాసు లడంగునురామభర్తకే
స్నేమనమమ్మరింతు రఘువీరునికంటె బరంబులేదు శ్రీ
రామునకేనుదాసుడను రామునియందున భక్తినాకగున్. 24

తా॥ రాముడు నాకులదేవత. నేనురామునిసేవింతును. రాము
నిచేనన్ని పాపంబులును మాసిపోవును. రామునికొఱకువందనము. రా

మునికంటె సులభుడు మూడులోకంబులందును లేడు. నేను రాముని యొక్క దాసుడను. రామునియందు నాకెంతేని ప్రేమకలదు. అతడే నన్ను రక్షించును. 24

మూ. శ్రీరామచంద్రవరకీర్తినురద్రుమస్య | తారాగణస్సమనసః
ఫలమిందుబింబం | మూలంఫణాఫణిగతం గగనంచమద్యం
శాఖాధిశోభువనమండలమాలవాలం. ౨౫

ఉ. రామునికీర్తికల్పకము రమ్యసుమంబులు తారకల్పధా
ధాముకుతత్ఫలంబు విధితంబగుశాఖలు దిగ్వితానము
ల్భామియనాదిభోగవతి మూలముమధ్యముపుష్కరంబగున్
రామునుతింప నేరికిదరంబు కరంబతిభక్తిగొల్పెదన్. ౨౫

తా|| ఎవనికి ర్తికల్పవృక్షము వంటిదిగనుండి నక్షత్రములు పూ
లుగనుండి చంద్రబింబము ఫలముగానుండి దిక్కులు శాఖలుగనుండి
మొదలు పాతాళంబులు మధ్యము ఆకాశముగనుండి ప్రకాశించునో
ఆరాముని నుతింపనేరికిని శక్యంబుకాదు. 25

మూ. వైదేహీంముదితోభిజాతపురకాం గాఢంసమాలింగయన్
వామేనస్తనచూచుకంపుశకితం వామంకరేణస్పృశన్
తత్త్వందక్షిణపాణినాకలితయా చిన్ముద్రయాబోధయన్
రామోమారుతిసేవితస్సరతుమాం సామ్రాజ్యసింహాసనే. ౨౬

శా. సీతన్మోదమునొందవామకర సంశ్లేషంబుగావింపుచున్
బ్రీతిన్ దత్తుచమంటిదక్షిణపు పాణిన్ దత్వముందెల్పుచు
నావతోత్పన్నునిసేవగైకొనుచు నానందంబునన్ లోకవి
ఖ్యాతిన్ ఫంచముఖాననస్థుడగురామాధీశు బ్రాధిం చెదన్. ౨౬

తా|| ఎవడు సీతనెవచుచేతితో కాగలించుకొనుచు కుడిచేతిని
పురకరించిన సీతవనుమొనలమీదనుంచి హనుమంతుని సేవనందుచు

నానందముతో సామ్రాజ్యసింహాసనంబుననుండునో ఆరాముని సదా
ప్రార్థింతును. 26

మూ. వానూంకస్థితజానకీపరిలన తోడ్పడదండంకరే
చక్రంచోర్ధ్వకరేణబాహుయుగళే శంఖంశరందక్షిణే
బిభ్రాణంజలజాతపత్రనయనం భద్రాద్రిమూర్ధ్నిస్థితం
కేయూరాదివిభూషితంరఘుపతిం రామంభజేశ్యామలం. 22

మ. శరచాపాబ్జరథాంగమల్కర చతుష్కప్రాప్తమైయుండ ను
స్థిరవామాంకమునందునీతనియతిన్ సేవింపభద్రాద్రిపై
నిరదై నట్టిసరోజనేత్రులు యోగీంద్రేంద్రసంస్తోతుభా
సురకేయూరవిభూషణున్దలచెదన్ శుద్ధాంతరంగంబునన్. 22

తా॥ నాలుగుచేతులందును శంకచక్రగదాపద్మంబులుండి నీత
యెడమవైపున నొయ్యారముగ గూరుచుండ భద్రాద్రియందు వసిం
చుశ్రీరామచంద్రుని నాహృదయంబున సేవింతును. 27

మూ. వామేభూమినుతాపురస్తుహనుమా న్నశ్శాత్నుమిత్రానుత
శ్చత్రుఘ్నోభరతశ్చ పార్శ్వదశయోర్వాయాద్వికోణేషుచ
సుగ్రీవశ్చవిభీషణశ్చయువరాట్ తారానుతోజాంబవాన్
మధ్యేనీలసరోజకోమలరుచిం రామంభజేశ్యామలం. 23

మ. తనవామాంకమునందునీత చెలువొందన్ వెన్నసామిత్రిపా
వనియున్ ముంగళ శత్రుఘ్నాభరతుల్ పార్శ్వంబులన్ భానునం
దననీలాంగదముఖ్యులనృమగు దిక్పానంబులందుండగా
ఘననీలాంగుడ దంతరస్థితుమది గాంచింతురామప్రభున్. 23

తా॥ ఎడమవైపున నీతయు ముందుహనుమంతుడును వెనుక
లత్మణుండును భరతశత్రుఘ్నులు రెండువైపులను మధ్య సుగ్రీవ
విభీషణాంగద జాంబవంతులును నుండ వైభవముననుండు రామునిసే
వింతును. 28

మూ. వైదేహీ సహితంసురద్రుమతలే హైమేమహామంటపే
మధ్యేపుష్పకమాసనేమణిమయే వీరాసనేనుస్థితం
లక్ష్మీవాచయతిప్రభంజనసుతే తత్వంమునిభ్యఃపరం
వ్యాఖ్యాతంభరతాదిభిఃపరివృతం రామంభజేశ్యామలం. ౨౯

ఉ. భాసురకల్పమూలమున భగ్మగృహంబున బుష్పకాతరో
సాసితనూత్నరత్నమయ పంచముఖాసన మందుముఖ్యునీ
రాసనుడై సతీసహితుడై పరతత్వము సోదరాన్వితం
డై సరసస్మరుత్సుప సమర్చితుడైన విభుఁ భజించెదన్. ౩౦

తా|| కల్పవృక్షంబు మొదట బంగారుమండపమున మణిమ
యాసనమున వీరాసనంబువై చిక్కొని భార్యయు భరతాదిసోదరులను
గొలువ హనుమంతుడు కొని యాడుచుండ మునులయెదుట పరతత్వ
వ్యాఖ్యానముచేయు రామునినేమింతును. 29

మూ. వైదేహీంపరిరభ్యజాతపులకాం లజ్జావతీంసుస్మితాం
కాంచీనూపురహారకంకణల సత్కర్ణావతంసోజ్వలాం
కస్తూరీఘనసారచర్చితకుచాం చంద్రాననాంశ్యామలం
కందర్పాధికసుందరం రఘువతిం శ్రీరామచంద్రంభజే. 30

చ. దరహాసితాననున్ బులకితన్ ఘనసారమ్మగీమదాగరు
స్ఫురదనులేపనన్ గనకభూషణ భూషితబూర్ణచంద్రచం
ద్రీకవదనన్ విదేహానినుతన్ మదిరంజల్లగఁజేయునట్టికం
ధరసమవర్ణునంగజ శతప్రతిమానుని రామునెన్నెదన్. 30

తా|| చిరునవ్వు మొగంబున వెలయ మంచిగంధాదులను శరీర
ముననలదుకొని బంగారునగల నొడలనలంకరించుకొని నీతకు మో
దంబుగూర్చు రామునినేమింతును. 30

మూ. వైదేహీరమణవిభీషణవిభుం విష్ణుస్వరూపంహరిం
విశ్వోత్పత్తివిపత్తిపోషణకరం విద్యాధరై రర్చితం

వైరిధ్వంసకరంవిరించిజనకం విశ్వాత్మకంవ్యాపకం
వ్యాసాంగీరసనారదాదివినుతం వంతామహేరాఘవం.

చ. జనకసుతాధినాథుఁపుజైత్రు సురార్చితవిశ్వవిశ్వసం
జననవినాశకారణప్రశస్తచరిత్రు విభీషణావనున్
సనకసనందనాద్యఖిల సన్మునిసన్మునివిష్ణురూపునిఁ
వనరుహసూతితండ్రిరఘువర్ముహరిన్ శరణంబువేడెదన్.

తా॥ విభీషణ ప్రభుండును ప్రపంచమును పుట్టించుట
చుటకు నశింపుచేయుటకు కారకుండును విద్యాధరపూజితుండ
సాదులచేకొనియాడబడువాడును నగురామచంద్రునిశరణంబువే
ఘూ. మైథిల్యానగరేవివాహశమయే కల్యాణవేద్యంతరే
సామంతేవిమలేందురత్నఖచితే వీరీవసంతోశుభే
శృణ్వంతోనిగమాధకవేదివిదుషా మాశీర్గిరోరాజితో
పాయాస్తాంసు నథూవరారఘుపతీ శ్రీజానకీరాఘవౌ.

చ. పరిణయవేళ మైథిలన్మహాలగృహంతర రత్నవేదికన్
సురుచిరవేదవిద్బుధను సూక్తులువించునమంచితంబుగా
పరగవధూవరత్వమున భాసిలిభూవర సేవ్యులై నయా
ధరణినుతారఘూద్వహలు దారమతిన్ మముబ్రోతురెప్పు

తా॥ వివాహకాలమున యేపుణ్యాత్ములు జనకము
గృహంబునందలి రత్నంపుటరుగునందు వేదవాక్కులను వినుచ
వరులను పేర్లతో రాజులచే సేవింపబడిరో యానీతారాములు
రక్షింతురుగాక.

శ్లో॥ అసితకమలభాసా భాసయంతంత్రిలోకం

దశరథకులదీపం దైవతాంభోజభానుం

దినకరకులబాలం దివ్యకోదండపాణిం

కనకఖచితరత్నాలంకృతం రామమిదే.

మ. ఘననీలాంబుదవణాదేహు భువనై క భ్రాజతున్ దేవతా
వనజాతాంబుజమిత్రమిత్రకుల భాన్వత్క్రిస్తిసాంద్రేశరా
సన బాణోజ్జ్వలహస్తరత్నవిల నత్యైవర్ణసద్భూషణన్
మునిసంస్తోత్రచరిత్రుదాశరథిరామున్ గొల్తునెల్లప్పుడున్ 33

తా॥ నల్లనిమేఘమువంటి శరీరంబుకలవాడును మూడులోకం
బులందు ప్రకాశించువాడును దశరథుని వంశమునకు దీపమువంటి
వాడును సూర్యవంశమునకు వృద్ధినిదెచ్చినవాడును హస్తమున దివ్య
శరంబులున్నవాడును బంగారు నగలను ధరించి వెలయువాడునగు
రాముని సేవించును. 33

శ్లో॥ సుస్నిగ్ధసీలకేశం స్ఫుటమధురముఖం సుందరభ్రూలలాటం
దీర్ఘాక్షంచారునాసాపుట మమలమణిశ్రేణికాదంతపంక్తిం
బింబోష్ఠంకంబుకంతం కఠినతరమహారస్కమాజానుబాహుం
ముష్టిగ్రాహనలగ్నంప్యథుజఘనముదారోరుజంఘ్రాయుగ్మం 34

ఉ. చారువిశాలనేత్రువిలసన్మధురానను సీలకేశు శృం
గారలలాటదీర్ఘరక్షుఁ గంబుగళున్ రమణీయనాసికున్
క్రూరభుజాంతరున్ సరస కుందరదున్ దనుమధ్యసుందరున్
సారసనైకతాంప్రీతివిలసజ్జఘనున్ రఘురాముగొల్చెదన్. 34

తా॥ విశాలమైన నేత్రంబులును తియ్యనిమాటలును నల్లనికే
శంబులును చక్కని నుదురును పొడవగు చేతులును శంఖమువంటి కం
ఠంబును నందమగు ముక్కుతెల్లనిపండ్లునునన్ననినడుము రంభాతరువుల
వంటితొడలును పద్మంబులవలెనున్న పాదంబులునుకలిగియుండురాముని
స్తుతించెదను. 34

శ్లో॥ వందామహేమహేశానచండకోదండఖండనం
జానకీహృదయానంద చందనంరఘునందనం. 35

చ. జలనిధివేష్టితాఖిలరసాభృదహింద్ర విభూషణాది కో
జ్జ్వలహరచాపఖండన విశాలభుజాబలశాలికిం దయా

జలధికిభూమిజాహృదయ సారసహేళికిశీలికిస్మహా

బలతనయార్చితాంఘ్రినవపద్మనకుం శరణంబానర్చెదన్. 34

తా॥ సమస్తభూషణంబులును కలిగి మహిమాద్దండ కోదండ
ముండి సీతహృదయంబునకు నిరంతరము చల్లదనంబు నిచ్చురఘునంద
నుడే నాకురక్షకుడు. 35

శ్లో॥ జానాతిరామతవనామరుచిర్మహేశా జానాతిగౌతమసతీ

చరణప్రభావం । జానాతిదోర్బల పరాక్రమ మీశచాపా

జానాత్యమోవటుబాణగతింపయోధీః. 36

ఉ. తారకనామమంత్రరుచిదక్షనుతారమణుండెరుంగునీ

పావనపాదపంకజ ప్రభావమహాల్యయెఱుంగుమిక్కిలిన్

దేవరదోర్బలంబు శివదేవునిచాప మెఱుంగునీదు మే

ధావిభవంబుగల్గు శరధాటిసముద్రుడెఱుంగురాఘవా. 37

తా॥ ఓరామచంద్రా ; సీనామమహాత్వమును శివుండును నీ
పాదవిధత్రత నహాల్యయు సీభుజబలంబును శివధనువును సీబాణముల
మహాత్వము సముద్రుండును యెఱుంగుదురుగాని యితరులెరుగరు. అ
ట్టినిన్ను నేగొలుతును. 38

శ్లో॥ దివ్యస్యందనమధ్యగురణరణచ్ఛాపాన్వితంభీషణం

కాలాగ్నిప్రతిమానబాణకలితం ఘోరాస్త్రతూణీద్వయం

సుగ్రీవాంగదరావణానుజమరుత్పుత్రాదిసంసేవితం

రామంరాక్షసవీరకోటిహరణం రక్తాంబుజాక్షంభజే. 39

శా. శౌర్యస్యందనమధ్యగురణరణచ్ఛాపాన్వితున్ రాఘవున్

ఘోరాగ్నిప్రతిమానబాణకలితున్ గూరాస్త్రతూణీద్వయన్

శూరాత్మోద్భవరావణానుజమరు త్సానాదిసంసేవితున్

వీరున్రక్తసంసేవిత్రహవిర్దేవున్ బ్రశంసించెదన్. 40

తా॥ గొప్పరథంబుమధ్యచేత ధనువునుంచుకొని కాలాగ్నివలె

శత్రువులకుగానంబడుచు నుగ్రీవాంగద విభీషణహనుమంతులు చుట్టు
కొలువ రాక్షసమూకను చెండాడురామునికీర్తించెద. 37

మూ. బ్రహ్మద్యామరసిద్ధజన్మభువనం యన్నాభిపంకేరుహం
శ్రీనిర్వాణనికేతనంయదుదరం లోకైకశయ్యాగృహం
యఃకమలాక్షవిలాసభావభవనం యన్నామమంత్రంసదాం
వాసాగారమఖండమండలనిధిః పాయాత్సనోరాఘవ. 38

ఉ. ఎవ్వడనాదిపద్మమున రహి నిష్ఠిముఖ్యుల జన్మకారణం
బెవ్వని పక్షమిందిరకు నింపగునట్టి విలాసమందిరం
బెవ్వడుముక్తికిన్స దనమెవ్వడశేష జగద్విధాయకుం
డెవ్వనినామమెంతురు మునీశ్వరులారఘరాముగొల్పెదన్. 39

తా॥ ఎవని నాభికమలంబు బ్రహ్మదుల జననంబునకు కారణ
మో యెవనిపక్షఫలంబున లక్ష్మీనివాసముండునో యెవడు ముక్తికి
సదనమో యెవని నామమును మునులు నిరంతరము స్మరింతురో యా
రఘురామునే నేను సేవింతును. 38

శ్లో॥ శృంగారక్షితిసందవీని హరణేవీరంధనుర్భంజనే
కారుణ్యంబలిభోజనేద్భుత రసంసింధాగిస్తాపనే
హాస్యంశూర్పణఖాముఖే భయనుఘేభీభల్సమన్యాముఖే
రాద్రంరావణమర్దనేమునిజనే సాంతంవపుఃపాతునః. 39

మ. ధరణీపుత్రి మునీంద్రశంకర ధనుర్దైత్యారిలంకాపురీ
శ్వరవైరోచనరావణాదులకు స్సాధారణప్రాధిచే
వరశృంగారముశాంతవీరభయ భీభత్సాద్భుతోగ్రంబు
గరుణాహాస్యరసంబులుప్పతిలురాడ్లాత్రంబు భావించెదన్. 39

తా॥ ఎవనిదేహము సీతకు శృంగారరసంబును శివధనువునకు
వీరరసంబును నుగ్రీవునకు కరుణారసంబును సముద్రున కద్భుతరసం
బును గిరిస్తాపనకు హాస్యరసంబును శూర్పణఖముఖంబునకు భయా

నకరసంబును శత్రువులకు భీభత్సరసంబును రావణునకు రాద్రరసంబును మునులకుశాంతరసంబును కలిగింపజేసెనో యట్టిరాముని దేహంబును నామదిలో నెంతును. 39

శ్లో॥ మాతారామోమత్పితారామచంద్రో భౌతారామో
మహ్నభారామవేశః | సర్వస్వంమే రామచంద్రోదయాభుః
నాన్యందైవం నైవజానేనజానే.

ఉ. రామఁడుతండ్రిమజ్జనని భ్రాతయు రామచంద్రుఁడే
రామఁడెమిత్రుడుంగురుడు రామఁడెసర్వధనంబు రాముడే
రామఁడెసత్కృపాకరుఁడు రామునితోసరియన్యదైవమున్
వేమరులేదులేదనుచు వేడ్కభజించెద నిష్టసిద్ధికిన్. ౪౦

తా॥ రామా ! నీవేనాకు తండ్రివి. తల్లివి. అన్నవు. స్నేహితు
డవు. గురుడవు. ధనంబవు. నీవేనాయందుదయకలవాడవు. యితరదై
వముల నేనేవింపకనదానిన్నే నేవించి నాకోరికలనెరవేరుచుకొందును. 40

శ్లో॥ మూలేకల్ప ద్రుమస్యాఖిలమణి విలసద్రత్నసింహాసనస్థం
కోదండదవ్యంద్వభాజైః కలితకరయుగేనాద్భితం లక్ష్మణేన
వామాంకస్యస్తసీతం భరతధృతమహామాక్తికచ్ఛత్రకాంతిం
శత్రుఘ్నంచామరాభ్యాం విలసితమనిశం రామచంద్రం భజేహం.

చ. సురతరుమూలమందు మణిశోభిత వీతినిసీతతోవసిం
పరహినుమిత్రపుత్రకుడుమాగణాచాపము లందియివ్వగా
భరతుడువుండరికము శుభస్థితిఁదాల్చిగళత్రుఘాతించా
మరలనువీచజెన్నగు సమస్తజత్మభు రామునెన్నెదన్. ౪౧

తా॥ కల్పవృక్షముమొదట రత్నవీరముననుండి లక్ష్మణుడుధన
స్సునుచేతికియగా భరతుడు తెల్లగొడుగుపట్ట శత్రుఘ్నుడు వింజా
మరవీచగా సీతయెడమవై పుననుడగా ప్రకాశించురాముని సదా స్మ
రింతును. 41

శ్లో॥ వామేకోదండదండం నిజకరకమలేదక్షిణేబాణమేకం

పశ్చాద్భాగేచనిత్యం దధతమభిమతం సానుతూణిరభారం

నామేవామేలనద్భ్యాసహమిళితతనుంజానకిలక్ష్మణభార్యం

రామంస్యామంభజేహం ప్రణతజనమనఃఖేదవిచ్ఛేదపక్షం. ౪౨

మ. ఇరుగడలందులక్ష్మణమహీనుతలుం జెలువొందఁదూఁణము

స్మరముశోరాసనంబువరుసజ్జరమాంగ కరంబులందు వి

స్మరతందనర్పభక్తజన పుంజవిపద్ధరుడయినరామభూ

వరుడుజగద్గురుండు భగవంతుడనంతుడునన్నుఁ బ్రోవుతా. ౪౨

తా॥ రెండువైపుల సీతాలక్ష్మణులుండి ధనుర్భాణంబులు రెండు

హస్తంబులనిండుచేయ భక్తులకష్టముల వారింపనుండు రాముడేనన్ను

రక్షించును.

42

శ్లో॥ అంభోధరశ్యామశమంబుజాక్షం । ధనుర్ధరంవీరజటాకలాపం

పార్శ్వయేలక్ష్మణమైధీలీభ్యాం నిషేవ్యమాణంప్రణమామిరామం

మ. శరదశ్యామల గాత్రపార్శ్వయుగళేఘనావసీజానుజం

గురుతామ్రాంశుజటాకలాపువలసతోదండ హస్తస్పరా

త్పరుఁబంకేరుహ పత్రనేత్రుగరుణాపాత్రుస్సృగస్తోత్రుభే

చరసత్పత్రసురారిజైత్రురఘువంశస్వామి గీతిఁంచెదన్. ౪3

తా॥ మేఘమురీతి నల్లనైన దేహమును పద్మములవంటి కన్ను

లును ధనువుతో కాంతించు చేతులును రెండువైపుల సీతాలక్ష్మణ

లును సేవింపనుండు రామునిసేవింతును.

43

శ్లో॥ కోదండదీక్షాగురుమప్రమేయం సలక్ష్మణం దాశరథిందయాభం

అజానుబాహుం జగదేకవీరమనాధనాథం రఘునాథమిదే. ౪౪

మ. గురుకారుణ్యపయోనిధాను విలసతోదండదీక్షాగురు

స్వరకల్యాణగుణాకరున్ను భకరున్వైదేహిసంయుక్తుదా

శరధిన్లక్షణసేవ్యనార్తజన రక్షాదక్షదీక్షాకరు

స్వరునాజానకరుజగద్గురుహరిన్ భక్తిన్ ప్రశంసించెదన్. ౪౪

తా॥ గొప్పధనుస్వీద్య నెఱింగినవాడును లక్ష్యణసహితుండును
దశరథునికులంబునకు మణియు కరుణాలవాటుండును మోకాలివఱకు
వ్రేలాడు బాహువులుకలవాడును జగదేకవీరుండును దీనులకుదిక్కగు
వాడునగు రాముని సదాసేవింతును. 44

శ్లో॥ కర్పూరాంగవిలేపనంరఘువరం రాజీవనేత్రం ప్రభుం

కస్తూరీనికరాశృతింఖరధృతి ప్రధ్వంసినంశ్రీహరిం

కందర్పాయుతకోటిసుందరతనుం కామారిసేవ్యంగురుం

కాంతాకామదమప్రమేయ మమలంసీతాసమేతంభజే. ౪౫

మ. ఘనకర్పూరవిలేపనున్ రఘువరుం గామారిసేవ్యస్థునా

ఘనగాత్రు స్సరసిజనేత్రఖరరక్షః ధ్వంసరాముస్సనా

తనుఁగందర్ప శతోనిమాశృతినిగాంతాకామదున్ శ్రీహరి

జ్జనకక్షూరమణానుతాననగరోజా తార్కుభావించెదన్. ౪౫

తా॥ శరీరమున కర్పూరమలదుకొని రఘువంశమునకు మణి
యుపద్ధనేత్రుండును కోటిమన్మథుల సౌందర్యమువంటి యందము
కలవాడును ఖణానురుని జంపినవాడును శివునిచే సేవింపబడువాడును
సీతముఖపద్మమునకు సూర్యుని వంటివాడునునగు కాంతలకుకామముల
రెట్టించువాడును నగురామునిసేవింతును. 45

మూ. నీలాభ్రబృందసదృశంపరిపూర్ణ దేహం దిక్పాలకాది

సురసేవితపాదపద్మం । వీతాంబరం కనకకుండలశోభి

తాంగం సీతావతింరఘువతిం సతతంభజామి. ౪౬

మ. మృగనాభీనిభసుందరాంగు భవన్నిత్రున్ బవిత్రున్ లస

న్నిగమాంతార్థవిచారవర్యురుత వాణీనాథుంబీతాంబరున్

దిగధీశానముఖామరావరుని ధాత్రీపుత్రికాధీశ్వరున్

భగవంతుస్సృణిమండలాభరణ సంభావించునశ్రాంతమున్. ౪౬

తా॥ నల్లనమేఘకళవంటి దేహంబుకలిగి యష్టదిక్పాలకులు పా
దంబులొత్త బంగారుకుండలములతో వీతాంబరముతోను వైచవం
సనుండు రామచంద్రునే నిరంతరము సేవింతును.

మూ. ఇర్లబ్రహ్మసురేంద్రముఖ్య దివిజప్రాంచత్కిరీటగ్రనం
సర్గానేకమణిప్రభాకరసహస్రాభివదాంభోరుహే
దుర్గానంతతసంస్తుతాంప్రీకమలం దుర్వారకోదండినం
గంగావిస్ఫుటమాలిమానసహరం కల్్యాణరామంభజే. ౪౫

శా. భర్తాంభోజభవేంద్ర ముఖ్యదివిజప్రాంచత్కిరీటాగ్ర సం
సగాఁనేకమణిప్రభాకర సమంచత్పాదసంకేరుహున్
దుగాఁసంతతసన్నతాంఘ్రియుగళున్ దోషావహుఁ మానిరా
డ్యగఁప్రస్తుతుశంభుమానసహరుఁ వైకుంఠఁబ్రార్థించెదన్. ౪౭

తా॥ బ్రహ్మము శివుడు యింద్రుడు మొదలగు దేవతల కి
రీటములందలి మాణిక్యములచే నేనింపబడు పాదంబులును నీతచే నొ
త్తబడు పాదపద్మంబులును కలిగి యీశ్వరుని మానసమును హరించిన
రామునినే వింతును.

మూ. అగ్రేప్రాజలిహుంజనేయమనిశం వీరంచతారాసుతం
పార్శ్వేపంజ్జిముఖానుజంపరిసరే సుగ్రీవమగ్రాననే
పశ్చాత్పలక్షణమంతి కేజనకజం మధ్యేస్థితం గాఢమం
చింతాతూలికయా లిఖంధితమయశ్చి తేషువీతాంబరం

చ. పవనజడంగదుండెమటఁ బ్రాంజలులై వినుతింపఁజెంగటన్
రవినుతరావణానుజులు రంజిల వెన్ననుమిత్రసూతితా
నివనుతుడై చెలంగ నవనీనుతుడావల నుండసింహవీ
తివెలయుభాతి నెప్పుడుపటిహృదయోజ్జ్వలు రామునెన్నడన్. ౪౮

తా॥ హనుమ దాంగదులు యెదుటదోసిలి మోక్షి నిలచి
యుండగా సుగ్రీవ విభీషణులు వెనుకవై పున నుండగా లక్ష్మణుడు

సమీపమున నుండగా నీత వెంటనంటి యుండ సింహపీఠముననుండు
రాముని గొల్చెదను. 48

శ్లో॥ క్షీరాంభోనిధిమధ్యవర్తినిసితే ద్వీపేనువర్ణాచలే
రతోల్లాసితకల్పభూరుహతలే జాంబూనదేమంటవే
లోజోభ్రాజితవేదికేసురుచిరే మాణిక్యసింహాసనే
హేమాంభోరుహకర్ణికోపరితలే వీరాసనస్థంభజే. ౪౯

మ. తెలివీదివి గనాకాద్రినుగ్ధవిధి సుదీప్తామనోకహ
స్తలజాంబూనదమంటపంబునవిభాస్వదేవది కారుజితో
జ్వలిసింహాసనజాతరూపముయకం జాతస్ఫురత్రణికా
స్థలిశీరాసనయుక్తుడైన రఘువంశ స్వామిఁగీర్తిం చెదన్. ౪౯

తా॥ పాలసముద్ర మధ్యమున తెల్లచివీయందు సువర్ణపర్వత
మున రఘుములచే కాంతించు కల్పవృక్షయుల మొదటజాంబూనద
మండపమునందలి యరుగుపైనున్న మాణిక్యసింహాసనమున వీరాసనం
బుననుండు రామునిసేవింతును. 49

శ్లో॥ దోర్దండైకక మండలీకృతమహాకోదండచండాశుగై
ర్నిర్ఘాతై రవికోటితుల్యవిశితై ర్బ్రహ్మాది మఖ్యస్తుతైః
సుగ్రీవాదిసమస్తవానర వరానాజ్ఞాపయంతంగిరా
తత్సంతాడయతాడయేత్యనుపదం శ్రీరామచంద్రంభజే. ౫౦

మ. కరదండంబునమండలీకృతమహా కాండాసనోన్ముక్తభా
స్వరకోటిప్రకటప్రభానిశిత నిర్ఘాతంబులై పద్మజా
మరసంస్తోత్రములయినబాణములచే మదిఁంపుదున్ వేగవా
నరసంఘంబులతోడదైత్యవరులన్ మర్దించుమర్దించు మం
చురయంబొప్పగదెప్పురామ వసుధీశుండిచ్చునిష్ఠాధకముల్. ౫౦

తా॥ ఏపుణ్యమూర్తి తనహస్తమునందు కాంతించు ధనువు
నందలి బాణంబులచే రాక్షసులను జంపుచు హనుమదాది వానరులకు

త్వరగా చంపుడుదంపుడుని చెప్పమంచెనో యారమునినేనునేనింతును
శ్లో॥ భూకంపంజనయన్నభోవిదళ యన్నంభోనిధింత్తోభయన్

దైతేయాంశ్చవిమదన్ గిరివరాన్ భిందన్ దిశంపూరయన్
వైదేహీమతిమోదయన్ సకల గీర్వాణాశ్చిరఃకంపయన్
కల్యాణోరఘుగామబాణవిల సత్కోదండచండధ్వనిః.

౫౧

ఉ. రామునిచాపహర్షిశుభదావమునన్ తలలూపుదేవతా

స్తోమముదైత్యులాతీగని స్తోలుదురభులు మ్రోయుమైథిలీ
భామినిసంతసించువడిబ్రద్దలగున్ వసుధాధరంబులున్
భూమిజలించునంబరము బూరటిలున్ దిశలెల్లఘూర్ణిలున్.

౫౧

తా॥ ఎవనిచేతియందలి ధనుస్సుయొక్కధ్వని భూమినికంపింప
జేయుచు నాకాశమును బ్రద్దలగొట్టుచు సముద్రమును తోటింపజేయు
చు రాక్షసుల కాశ్చర్యముగొల్పుచు దేవతలకు వింతసేయుచు నీతను
సంతోషపెట్టుచు దిక్కులనిగడించుచు పర్వతముల బడగొట్టుచుండునో
యారాముని నీవింతును.

51

శ్లో॥ విమలకమలనేత్రం విస్ఫురన్నీలగాత్రం

తపనకులవచిత్రం దానవధావంతమిత్రం

భవనశుభచరిత్ర భూమిపుత్రీకళత్రం

దశరథవరపుత్రం నౌమిరామాఖ్యమిత్రం

౫౨

చ. సరసిజవత్రనేత్రసురశాత్రవజైత్రుపత త్రిపుత్రునిన్

ధరణిసుతాకళత్రుజనతానుతిగాత్రుని రాజపుత్రభా

సురచరిత్రు నీలమణి శోభితగాత్రు మహేశమిత్రభా

స్కరకులసత్పతిత్రుగుణసాంధ్రు రఘూద్వహునాశ్రయించెదన్.

తా॥ విడిచిన తామరచేకులవంటి కన్నులును నల్లనిదేహంబును

గలిగి సూర్యకులమున కలంకారమై లోకములోని కెల్ల శుభచరిత్రకలి

గి నీతకుభ రయై దశరథపుత్రుడైన రామునికివందనము.

52

శ్లో॥ జననీజానకీసాక్షాజ్జనకో రఘునందనః

లక్ష్మణోమిత్రమస్మాకం కోవిచారఃకుతోభయం

జననీ రామచంద్రోమే జననీజనకాత్మజా

మానుమత్ప్రముఖా స్సర్వే హరయో మమబంధవః.

౫౩

చ. జనకుడు రామచంద్రుడగు జానకీతల్లినుమిత్రసూతిమా

కసయముమిత్రుండొగడ మహాబలపుత్రవిభీషణార్కనం

దనముఋలాత్మబాంధవ జనంబులుగానవిచారముక భయం

బునుకలుహంబుదీనతయు బొందునే మానక మానసంబునక.

౫౩

తా॥ రాముడు నాకుతండ్రి. నీతల్లి. లక్ష్మణుడున్నహితుడు.

మానుమద్విభీషణంగడ సుగ్రీవులు బంధువులు. నాకెందునుభయంబు లేదు.

53

శ్లో॥ జగతివిశదమంత్రంజానకీ ప్రాణమంత్రం

విబుధవినుతమంత్రం విశ్వవిఖ్యాతమంత్రం

దశరథమతమంత్రం దైత్యసంహారమంత్రం

రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రం.

౫౪

చ. నకలజగత్ప్రవిత్ర మునిశారచజైత్రము ధారుణీసుతా

ధికప్రదమప్రదం బఖిలదిక్పరిపాలనా పాలనంబునే

వకజనకల్పకంబు భయవారణకే సరోపమం

బకలుషమద్విఠీయమఖిలాతీన్ విరామము రామమంత్రమున్.

తా॥ లోకమున ప్రసిద్ధినొంది నీతకుప్రాణమై దేవతలచే పొగ
డ్రనుండి జగంబులనెల్ల నిండియుండి రాక్షసులకు నాశంకారమైన రామ
మంత్రమును నేజపింతును.

54

శ్లో॥ నీతాయాదక్షణే పార్శ్వేలక్ష్మణస్యచ పార్శ్వతః

తస్మధ్యే రాఘవంవందే ధనుర్బాణధరంహరిం

చంద్రోపమంమలయచందన చర్చితాంగం

మందారపుష్ప పరిపూజిత పాదపద్మం.

55

బ్రహ్మాండవంద్యమనిశంమునిబృందసేవ్యం
వందేరవిందనయనం రఘురామచంద్రం.

౫౫

చ. సరసవిదేహరాజతను సంభవలక్ష్మణయుక్తుదేవతా
తరుసుతపూజితాంఘ్రి నవతామరసద్వితయుక్ సరస్వతీ
శ్వరసుర వర్యమానిజన వందితుఁజనచ్చితుఁ లన
ద్దురుశరచాపధారణురఘూర్వహు రామునినెంతు నెంతయుఁ.

తా॥ సీతకు గుడివై పునసు లక్ష్మణుం డెకమవై పునసుండు
ధనుర్ధరుడై శరీరమునకు కర్పూరముపూసికొని బ్రహ్మాదులకు వందనీ
యుడైన రఘురాముని నేవించును.

55

శ్లో॥ ఇత్వాకునందనంసుగ్రీవపూజితంత్రైలోక్యరక్షకంసత్యసంధంసదా
రాఘవంరఘువతింరాజీవలోచనంరామచంద్రంభజేరాఘవేశంభజే.

మ. మనువంశాంబుధి పూర్ణచంద్ర రఘురామస్వాముఁడైలోక్యసా
వనుసుగ్రీవసమర్చితాంఘ్రికమలున్ లక్ష్మీధరుఁ సత్యసం
ధునిగంజాయతనేత్రవీరరఘునాథుఁ రాఘవుఁరామచం
ద్రునిభక్తాంగనకల్పకంబు మదిసంతోషంబునం గొల్చెదన్.

౫౬

తా॥ ఇత్వాకువంశమునకు కీర్తితెచ్చి సుగ్రీవునిచే పూజలంది
మూఁడులోకంబులను రక్షించుచు సత్యసంధుడైన రామచంద్రునినే
నేవించుచున్నాను.

56

శ్లో॥ బ్రహ్మమృతానందఫలప్రదాయినం । వేదాంతవిజ్ఞానసుగంధ
పుష్పితం । సీతాశుభాంగాచితబాహుశాఖనం । శ్రీరామ
కల్పద్రుమమాశ్రయామః.

౫౭

మ. లలసీతాంగన సత్కరోరువిటపం బై భవ్యవేదాందని
రమ్రవిజ్ఞానసుగంధపుష్పయతమై బ్రహ్మమృతనందన
త్పలదంబై పరతత్వ విద్యరులకున్ భావింపభాధాన్యమై
యలరున్ శ్రీరఘురామకల్పకమునేనశ్రాంతమున్ గొల్చెదన్

౫౮

తా॥ సీతలవయవంబులను శాఖలచేతను జ్ఞానంబను సుగంధపు
వ్పంబులచేతను బ్రహ్మానందమును ఫలంబుచేతను నుండితత్వవేత్తలకు
భావింపునదైన శ్రీరామయను కల్పవృక్షమును నేనునేమింతును. 57
శ్లో॥ కనకనికషభాషా సీతయాలింగితాంగో

నవకువలయదామశ్యామ వశోకభిరామః

లంభినవయుత విద్యున్నందితో మేఘుఖండ

శ్యామయతుమమతాంసర్వదా రామచంద్రః

౫౮

చ. ఉరుతరతప్తభర్మనికషోజ్వలయైన ధారతనూభవ

సరసతగూడినీలమణి జాలవిరాజితుడై తటిల్లతా

స్ఫురతసితాబ్రమోయనగ బొల్బువహించిన రాఘవుండు మ

ద్దురితసముద్భవంబై నదుస్తరతాపము బాపి బ్రోవుతన్.

౫౯

తా. బంగారువరపుడు రాయితో కాంతించు సీతతోగూడి
మెఱపులతోనొప్ప మేఘంబులరీతి నొప్పరామునినే నేమింతును. 58

శ్లో॥ అలంకాస్తాభ్యాసైరల మసకృదామ్నాయపరనై

రలంతీర్థస్నానైరలమఖిలయాగవ్రతజపైః

అలంయోగాభ్యాసైరల మపిమహాపాతకధియా

యదస్మాకంరామస్మరణ మహిమాసావిజయతే.

౬౦

ఉ. చాలును శాస్త్రపాఠములుచాలును వేదములభ్యసించుటల్

చాలుజపంబులుండపముచాలు వ్రతంబులుతీర్థయాత్రలున్

జాలునదోపవాసములు సత్కృతువుల్ ఘనయోగనిష్ఠులున్

జాలగభీతిమాన్సరఘునత్తము సంస్మరణంబు గలుటన్.

౬౧

తా॥ శాస్త్రంబుల నభ్యసించియు వేదంబులను బఠించియు
జపతపంబులచేయుటయు వ్రతంబుల నాచరించుటయు తీర్థయాత్రల
గావించుటయు నుపవాసంబు లొనర్చుటయు యోగాభ్యాసముం జేయు
చు కాలముసాడుచేయుటకంటె రామస్మరణచేయుట మంచిది. 59

శ్లో॥ సీతామనోమానసరాజహంస ! సంసారసంతాపహరక్షమాశ్వా
శ్రీరామదైత్యాంతకశాంతరూప ! శ్రీతారకబ్రహ్మసమోనమస్తే.
మ. కమనీయావనిజాతమానశమనుః కాసారహంసుకృహిత
క్షముదైత్యాంతకుశాంతరూపిని బృహస్తంసారసంతాపఘో
రమహంభోనిధితారణున్ రఘువరున్ రాజీవపత్రేక్షణున్
విములుకదారకబ్రహ్మముక్ దలచినేవింతున్ గృహకాంక్షినై .
తా॥ సీతమనంబునకు రాజహంసయు సంసారమునకునావయు
దైత్యాంతకశాంత రూపంబును నగు రామతారక మంత్రంబును
స్మరింతును. 60

శ్లో॥ కదావాసాకేతేవిమల సరయాతీరపులినేనమాసీనశ్రీమ
ద్రఘుపతిపదాబ్జేహృదిభజన్ ! అయేరామస్వామిన్ జన
కతనయావల్లభవిభోప్రసీదే నుక్రోశనిన్నిమిషమివ నేష్యా
మిదీపసాన్. ౬౧

మ. గురుసాకేతపురీసహోపనరయాకూలంబునన్ సైకతో
పరియందొక్కతఱిన్ వసించినమహాభాగాం మ్రీపంకేజముల్
స్థిరవృత్తిభజియింపుచున్ వరదయోసీతేశప్రత్యక్షమై
కరుణింపం దగున న్నఘస్రములునిక్కంబుల్ నిమేషం బగున్. ౬౧

తా॥ రామా ; సరయానదీ తీరంబునందలి యిసుకతిన్నెలం
దు వసించి వానిని పవిత్రంబొనర్చిన సీపాదపద్మంబులను నేవింపుచు
దినంబులను నిమిషములుగా గడపెదను. 61

శ్లో॥ కదావాసాకేతే తరుణతులసీకాన నవనేనివిష్టి
స్తంపశ్యన్నవిదితవిశాలోర్ధ్వతిలకం
అయేసీతానాథస్మృతిజనపతేదానవజయిన్,
సీతేతిక్రోశన్నిమిషమివ నేష్యామి దివసాన్. ౬౨

శా. సాకేతంబున నొక్కవేళ తులసీసంతానమధ్యస్తుండై
 శ్రీకల్యాణముఖంబునక దిలకముక జెల్వొందునారము హే
 కాకుత్స్థేశవిదేహజాధిపతియోహూనుప్రసన్నుండవౌ
 మాకన్నట్టిదినంబులు నిమిషమామంత్రంబుగా ద్రోచెదన్. ౬౨
 తా॥ ఓరామా ; సాకేతపురంబున తులసీవనమధ్యంబునహా
 మంబు లొనర్చుచు నీనామంబును స్మరించుదినంబులు మాకునిముషం
 బులయ్యెనుగదా ? 62

శ్లో॥ కదావాసాకేతే మణిఖచితసింహాసనతలే
 సమాసీనంరామంజనకతన యాలింగితతనుం
 అయేసితారామ తుటితహరధన్వి స్రఘుపతే
 ప్రసీదేతి క్రోసన్నిమిషమివ నేష్యామిదివసాన్. ౬౩

మ. తనసాకేతనభాంతరస్థలిలసద్రలోజ్జ్వలప్రీతిభూ
 తనయాలింగితుండై యొకప్పుడును మోదంబొప్పనున్నట్టిరా
 మునినోహోశివచాపఖండనధరావుత్రీపతిన్ ముంగలన్
 గనుపట్టందగునన్నఘ్రములు నిక్కంబున్ నిమేషంబగున్. ౬౩

తా॥ ఓరామా ; అయోధ్యలో రాజనభయందు సీతనుగొని
 లించికొని యొకమారును మునితత్వోపదేశంబున నొక్కమారును
 నున్న నిన్నుజూచిన దినంబులు నిమిషంబులైపోయెనుగదా ? 63

శ్లో॥ మాగేమాగేశాఖనారత్న వేదీ వేద్యాంవేద్యాంకిన్నరీ
 బృందగీతం । గీతేగీతేమంజుళాలాపగోష్ఠి । గోష్ఠ్యాంగోష్ఠ్యాం
 త్వత్కథారామచంద్ర. ౬౪

చ. పాలుపగుమాగన్ మాగన్ముల భూజములందలి రత్నవేదికా
 స్థలమునకిన్నరీతతులు తానలయాన్వితగానవైఖరిన్
 సలలితమైనగోష్ఠి యెడనన్నుతిజేతురు రామచంద్రసీ
 విలసితసత్కథామృతమువేడ్క లిగిర్చినది తవృత్తులై. ౬౪

తా॥ ఓరామా ; ప్రతిమార్థమందును కిన్నరులతోగూడ
గానంబొనర్చుచు నీనానుంబు ననేకవిధంబుల బాడుదురు. 64

శ్లో॥ వృక్షేవృక్షేవీక్షితాః పక్షసంఘాః
సంఘేసంఘేమంజులా మోదవాక్యం
వాక్యేవాక్యేమంజులా లాపగోష్ఠి
గోష్ఠ్యాంగోష్ఠ్యాం త్వత్కథారామచంద్ర. ౬౫

ఉ. భూరుహభూరుహంబులును బొల్బుగనున్న ఖగ ప్రజంబులిం
పారగమంజులోత్కరములైన సుభాషలయందు వేడ్క బెం
పారినరమ్యగోష్ఠియెడసంచితమైన భవత్కథానుభా
సారమేర్లపర్వముగనన్నతిజేయును రాఘవేశ్వరా. ౬౫

తా॥ ఓరామా ; ప్రతివృక్షంబునందును పక్షులు చక్కనివా
క్యములతో నీకథామృతంబునే గోష్ఠిగా చెప్పకొనుచుండును. 65

శ్లో॥ శ్వేతపుష్పకమారుహ్యానీత యాసహరాఘవ
సుగ్రీవాదిభవద్భక్తైర్మనోమధైరమస్వమే. ౬౬

మ. సితవిభ్రాజితపుష్పకంబున ధరాసీమంతిసిపుత్రికా
శ్రితవామాంకుడవై రఘూర్షహరమాచిత్రేశదైత్యేశమా
రుతపుత్రాదినమస్తభక్త జనులారూఢిఁ బ్రవేష్టింపన
ద్భుతరమ్యాకృతివై మదీయమగుచేతోవీధి గ్రీడింపవె. ౬౬

తా॥ ఓరామా ; నీవు సుగ్రీవాది వాసరసమేతుండవై సీతనీకు
వామపార్శ్వంబుననుండ శ్వేతపుష్పకము నెక్కి నామనోవీధియందు
తిరుగుమా. 66

శ్లో॥ దోర్భిఃఖడ్గత్రిశూలండుమరుమసిధనుశ్చారు బాణంకుశారం
శంఖంచక్రంచఖేటం హలముసల గదాభిండివాలంచ పాశం
చిద్యుద్వహ్నింశ్చముష్టి సత్వభయవరకరంబి భ్రతంశుభ్రవర్ణం
పండేరామంత్రినేత్రంసకలరిపుకులం మర్దయంతంప్రతాపైః. ౬౭

మ. శరచాపాసికుతారముద్గర గదాచక్రంబు భూభిండివా
 లరుచిన్నారకృశాను ముష్టిహలశూల ప్రాసఘేటాదులున్
 గరసంఘంబులదాల్చినిర్భయక రాఖ్యంబున్ ప్రకాశింపపాం
 దురవర్ణంబుద్రినేత్రమున్ గలిగితోడోశత్రులంద్రుంచు శ్రీ
 కరుడవురామునకెల్ల కాలమునమస్కారంబు లర్పించెదన్. ౬౨

తా|| ఓరామచంద్రా; శరచాపకుతారాదులను చేతులందు
 ధరించి కేవలము నీలమేఘమురీతి నొప్పుచురాక్షసులను సంహరించు
 నీకిదేనందనము. 67

మూ. దురితతిమిరచంద్రో దుష్టికంజాతచంద్రః
 నురకువలయచంద్ర సూర్యవంశాబ్ధిచంద్రః
 స్వజననివహచంద్రశ్శత్రు రాజీవచంద్రః
 ప్రణతకుముదచంద్రఃపాతుమాం రామచంద్రః ౬౩

చ. కలుషతమిస్తతంద్రుదరి కంజనుధాంశుడు దేవకైరవో
 జ్వలశశిసారసాస్తవకులవార్ధి మృగాంకుడు సంక్రితోత్కరో
 త్పలవిధుడల్పకందసితభానుడు నైజజనయికనేత్ర్యుడు
 విలసితవీరుడయిన రఘువీరుడు సత్కృప నన్ను బ్రోవుతన్. ౬౪

తా|| పాపవినాశకుండును సూర్యవంశోద్ధారకుండును మహావీ
 రుండవునగు నిన్నునదా స్మరింతును. 68

మూ. కల్యాణదంకౌశికయజ్ఞస్థాలం కళానిధింకాంచనశైలధీరం
 కంజాతనేత్రంకరుణాసముద్రం । కాకుత్స్థరామంకలయామిచిత్రే.

ఉ. చారుకళానిధిక్ విమలసారసవత్రవిశాలనేత్రుబృం
 దారకశత్రుజైత్రు శుభదాయకు కౌశికయజ్ఞరక్షకున్
 గారుణికాగ్రగణ్యం బరు గాంచ నభూధరుధీరు శూరునిన్
 శ్రీరఘరామునిన్ హృదయసీమ గనుంగొనుచుండుబొందుగన్.

తా|| శుభప్రదుడును విశ్వామిత్ర యాగరక్షకుండును మేరువ

ర్యోతమువంటి ధైర్యంబుగలవాడును పద్మనేత్రుండును దయాళుండును నగు రాముని నాహ్వాదయంబున స్మరింతును. 69

మూ. వాల్మీకిస్మృతిమందరేణమధిత స్సీతారమాసంభవః

సుగ్రీవాంగదజాంబవాదిపతగ సౌమిత్రిచంద్రోదయః

వాతోత్పన్నమణిర్విభీషణనుధః పౌలస్త్యహాలాహలో

శ్రీరామాయణదుగ్ధవార్ధిరమతే భూయాత్సుఖ శ్రేయసే. 20

శా. ఆవాల్మీకివచోగిరి ప్రమథితంబయి సీతయేలక్ష్మీను

గ్రీవాదుల్గుర భూరుహాదులు దశగ్రీవుండు హాలాహలం

బావాతాత్మభవుండు రత్నమునుమిత్రసత్యముంజంద్రుడా

దేవారాతిసహూద్భవుండు సుధయైదీపించు రామాయణం

బేవిఖ్యాతినుధాల్చియై యొసగు సత్సేమాభిలాషార్థముల్. 20

తా|| ఆవాల్మీకి వాక్యంబుచే మధనచేయబడి సీత లక్ష్మీగాను సుగ్రీవాదులు కల్పవృక్షాదులుగను రావణుడు విషంబుగను హనుమంతుడు రత్నముగాను లక్ష్మణుడు చంద్రుడుగాను విభీషణుడమృతముగాను నుండు రామాయణమను క్షీరసముద్రము ప్రేమనిమిత్తము వృద్ధియగుగాక. 20

మూ. రఘునందనవీవదై వంతనో రఘువంశోద్భవవీవదై వతంసః

భరతాగ్రజవదై వతంసో భగవాన్ రాఘవ వీవదై వతంసః.

శా. నరవర శేఖరుండు రఘునందనుడే పరదై వతంబు శ్రీ

వరుడువరేశుడైన రఘువంశుడేమాపరదై వతంబు శ్రీ

హరిభగవంతుడైన భరతాగ్రజుడేపరదయివతంబుమా

కరయగరామభూవరుడహర్నిశలుం బరదై వతంబగున్. 20

తా|| మాకారాముడేదేవుడు. రఘువంశసంభవుడే యాధా

రము. ఆభరతాగ్రజుడే నాకుదిక్కు.

మూ. ఉత్పల్లవలకోమలోత్పలదళ శ్యామాయరామామన
శ్చంద్రాయప్రశమాయనిర్మల గుణారామాయరామాత్మసే
ధ్యానారూఢమునీంద్రమానస సరోహంసాయ సంసారవి
ద్వంసాయాద్భుతతేజసే రఘుకులోత్తంసాయ పుంసేనమః. 22

మ. తతసోత్పల కోమలాంగునకు కాయసన్ననోహారికం
చితమానీంద్రమనస్సరోవరల సత్వేత్తసుస్పృహన్మూర్తికి
ధృతికి సద్గుణశాలికిన్ దురితసందో హటవీవహ్నిక
ద్భుతతేజస్కునకాజిశూనునకు సంతోషంబున మ్రొక్కెదన్.

తా॥ వికసించిన పద్మంబులవంటి నేత్రంబులును సీతామనో
నాథుండును మునిమానస సరోరుహ హంసుండును సద్గుణశాలియున
ద్భుతతేజంబును నగురామునకు నమస్కారము. 72

మూ. రాజీయతలోచనం రఘువరం సోత్పలశ్యామలం
మందారాంచితమంటపేనులలితే సావణకేపుష్పకే
అస్థానేనవరత్నరాజఖచితే సింహాసనేసంస్థితం
సీతాలక్ష్మణలోకపాల సహితంవందేమునీంద్రాస్పదం. 23

శా. మందారస్థల హేమరత్నమయ సద్మద్యోతనత్పుష్పకం
బంధున్నైజసభా శుభాసనమునందా సీనుడై మానిన
ద్భృందాశాధిపలక్ష్మణాస్పదుడు నయివృద్ధీసుతాయుక్తుడై
కుందేంద్రవరణుడా రఘువరున్ కంజాక్షుసేవించెదన్. 23

తా॥ విశాలలోచనుండును నల్లకలువరీతి చామనచాయకలవా
డును మందారమంటపమున బంగారువిమానమున గూరుచుండునారా
ముని సేవించును. 73

మూ. వల్లీప్రవాళనవపల్లవపాదపద్మం | కంజేక్షణంజలజనీలసరో
రుహాభం | సీమంతినీనయనమోహన మూలమంత్రం |
రామంనమామి మునిమానస రాజహంసం. 24

మ. కిసలయవిద్రుమారుణము గేరుపదాంబుజయుగ్మమానిమా
నననరసీనురాలము ఘనప్రతిమానవి నీలుమానునీ
విసరవిలోచనాంబురుహవిశ్రుతమోహన మంత్రమున్నహా
త్సుసరసిజాత్ముభక్తజనతోషకరున్ రఘురాముగొల్చెదన్. 28

తా॥ కొత్తగాచిగిర్చిన చిగుళ్ళవలె మెత్తనై పగడంబులరీతి
నెఱ్ఱపాదంబులు కలిగి పద్మదళేక్షుండై స్త్రీలకు సమ్మోహనాస్త్రము
వంటివాడగు రామచంద్రునకు వందనములు. 74

మూ. అలంబివాదేనమానుషోయం । రామాత్సనారాక్షసమర్దనాయ
భుజంగశయ్యాంపరిముచ్యసాక్షాన్నారాయణోభూతలమాజగామ
చ. కలహమువేళ మానవుడుగాఁడునుమీ రఘురామచంద్రుడి
య్యిలజనియించెరాక్షసులనే పడిగింపభుజంగతల్పమున్
దొలగిజగన్నియంతయగుతో యజనాభుడుదృష్టిపాత్రుడై
సలలితమామహాహిమ సర్వజగంబులునన్ను తింపగన్. 29

తా॥ జనులారా ? కలహమేల ? రాముడు మనుష్యుడుగాడు.
రాక్షసులనుజంపి లోకులను రక్షించుటకు శేషశయ్యనువీడి భూమికవత
రించిన విష్ణువు. ఆరామునే సేవించుదము. 75

మూ. లోకత్రాణానుకారీ దశవదనశిరఃఫంక్తివిచ్ఛేదకారీ
లంకాలంకాలహరీభృగుతనయ మనస్సర్వగర్వాపహరీ
సీరాసిమంతకారీ మణిమయమకుటోద్దివ్య కోదండధారి
శ్రీరామఃపాపహరీ శమయతుదురితం భూమిభారాపహరీ. 2౬

మ. భువనత్రాణదశాస్యకంఠవిలురదూర్భి ప్రభావాన్యుదా
నవరాట్నట్టణవయిభవాపహరు సన్మాణిక్యకోటీరుభా
గవగర్వాపహరున్ ధనుర్ధరుధరాకన్యానుసారిహరిన్
భువిభావాపహురాముగొల్తు దురితంబుల్ బాపి రక్షింపగన్. 2౭

తా॥ లోకరక్షకుండును రావణుని శిరంబుల ఛేదించిన వాడును

లంకాపురవై భవహరుండును పరశురాముని గర్వమును హరించినవా
డును నగురాముడు నాపాపంబులను శాంతింపజేయుగాక. 76

మూ. బ్రహ్మాదియోగి మునిపూజితసిద్ధమంత్రం
దాద్ర్యదుఃఖ భవరోగ వినాశమంత్రం
సంసారసాగర సముత్తరణయికమంత్రం
వందేమహాభయహరం రఘురామమంత్రం. 22

ఉ. సానగర్భయోగిమునిసం స్మరణియముదుఃఖరోగసం
హారకముద్రిద్రకలుషాపహముక్ భయవారకంబుసం
సారపయోధితారకము సర్వసుపర్వమనోవిహారముక్
శ్రీరఘురామమంత్రముగురించి నమస్కృతులూచరించెదన్. 22

తా|| బ్రహ్మమొదలగు యోగులకు సిద్ధమంత్రమువంటిదియు
దరిద్రదుఃఖమును నశింపజేయునదియు సంసారసముద్రమును దాటిం
చునదియు నగు రామమంత్రమునే సేవించును. 77

మూ. శత్రుచ్ఛేదయికమంత్రం సకలముపనిషద్వాక్యసంపూజ్యమంత్రం
సంసారోత్తరమంత్రం సముచితసమయే సంగవిర్యాణమంత్రం
సర్వైశ్వర్యైకమంత్రం వ్యసనభుజగ సందప్తసంత్రాణమంత్రం
జిహ్వేశ్రీరామమంత్రం జపజపసతతం జన్మసాఫల్యమంత్రం

మ. ఉరుసంసారసముత్తరంబు నిగమాంతోక్తార్చితంబున్ సమ
స్తరిపుభవంసముజన్మపాపనముగా తత్రాగవేళానము
చ్చరితంబున్ వ్యసనాహిదప్త జనరత్నమైశ్వర్యదం
బరుదాశ్రీరఘురామమంత్రమునుజిహ్వైభక్తిఁగీర్తింపుమా.

తా|| శత్రునాశనకారకంబు నుపనిషత్తులచే పూజింపబడునది
యుసంసారమును తరింపజేయునదియు సర్వైశ్వర్యములకు పూజనీయం
బును వ్యసనంబుల పోగొట్టునదియు జన్మసాఫల్యమైనదియు నగురామ
మంత్రమును సేవించును. 78

సా. ఆడకణన్మాయూడధనుర్గుణాధ్యం బ్రహ్మత్రయముండీకృతరాక్షసేం
రథాధిరూఢంరణరంగధీరం । రామంభజేరక్తసరోరుహాక్షం. (ద్రం

స. పాకారాతిశతాంగమెక్కి రణభూభాగంబుగంపింపగా
నాకర్ణాంతధమర్విసుక్తదృఢబ్రహ్మత్రయంబునన్ రావణున్
లోకశ్రేణిసుతింపఁ ద్రుంచినబుధశ్లోకున్ సరోమాంబకున్
గాకుత్స్థాన్వయదుగ్ధవారినిధిరాకారిన్ చంద్రంగీతిఁచెదన్. ౭౬
తా॥ ఇంద్రుని రథంబునెక్కి భూమిచెల్లాచెదరై ధనువు నాక
ర్ణంతము సారించి బ్రహ్మత్రయంచే రావణుని జంపిన రథుకులచం
దుండగు శ్రీరాముని నేవీంతును. 79

సా. ఏతేతాదశకంఠకంఠకదళీ కాంతారజాంతిచ్చిదా
వైదేహీకుచకుంభకుంకుమరజః పంకారుణాలంకృతౌ
విశ్వత్రాణవిదానసాధు సరసప్రారంభయూపౌ భుజౌ
దేయాస్తామురువిక్రమారగుపతే శ్రేయాంసి భూయాంసినః. ౮౦

స. కలుషనిశాచరేంద్రదశకం ధరకంఠరకాననచ్చిదో
జ్వలితములుర్విజోరుకుచ చర్చితకుంకుమపంకిలారుణం
బులుభువనావన ప్రకటభూరిమహాధ్వరయూపముల్ జనే
ఝులభవదీయబాహువులు కోరినకోర్కులు నిచ్చునిచ్చులున్. ౮౦

తా॥ ఎవనిబాహువులు దుష్టరాక్షసులను సంహరించుటకు క
శీరమగు కుఠారములను ధరించినవియు లోకములను రక్షించుయా
గంబులకు యూపస్తంభంబులును నైనవో వానిని నేనునాకోర్కెలు
దీరగొలును. 80

శ్లో॥ వామాంకోదరిసంస్థితావనినుతా మాముక్తభూపోజ్వలం
పశ్యంతంపరిపూర్ణచంద్రవదనం భాజత్కిరీటోజ్వలం
అసీనంసవరత్నరాజఖచితే సింహాసనేరాఘవం
సుగ్రీవాంగదలక్ష్యణానిలనుతైరా సేవ్యమానంభజే. ౮౧

మ. తనవామాంకమునందలంకరణ సీతాలోకనానకుడై
 ఘనరహస్వీజ్వలనత్కిరీటధరురాకా చంద్రబింభాస్యగాం
 చనసింహానన సంస్థితౌ రవిజపజన్యాత్మనత్సౌత్రపా
 వనిసౌమిత్రిప్రసేవితుండగు రఘుస్వామిన్ భజింతున్ మదిన్. ౮౦

తా॥ సీతయలంకరించుకొని యెడమవైపుననుండు రత్నస్థగితకీ
 టమును ధరించి సింహాననస్తుడై యుండి సుగ్రీవాది వానరవీరుల ర
 క్షించు రాముని నామదిలో దలంతును.

81

శ్లో॥ జానక్యాఃకమలాంజలిపుటేయాః పద్మగాగాయితాః
 న్యస్తాః ఘవమస్తకేతువిలసత్కుండ ప్రసూనాయితాః
 స్తస్తాశ్చామలకాయ కాంతికలితాః యాయంద్రసీలాయితాః
 ముక్తాస్తాశ్చుభధాభవంతుభవతాం శ్రీరామవై నాహికాః. ౮౧

చ. పరిణయవేళసీతకరపద్మయుగ స్థితమాక్తికాలిక
 య్యరుణమణిప్రభ న్వలసెయాజితనూజశిరంబునందుకుం
 దరుదులుగల్గెరాముతనుధామముచేత విసీలరత్నవి
 స్ఫురితములయ్యె దన్మనులునుస్థిర సంపదలిచ్చునిచ్చలున్. ౮౨

తా॥ వివాహవేళ సీతచేతులందలి మాణిక్యంబులును ముతై
 ములును కాంతిసీయ రామునికంఠమాలచే మునులశిరంబునందు కుం
 దరదులు కల్గగా నామునులకు స్థిరసంపదల నొసంగును.

82

శ్లో॥ నిత్యంశ్రీరామమంత్రం నిరుపమధికం నీతివిజ్ఞానమంత్రం
 స్తుత్యంశ్రీరామమంత్రం సదమలహృదయేనర్హదారోగ్యమంత్రం
 సత్యశ్రీరామమంత్రం సులలితసుమనస్సౌఖ్య సౌభాగ్యమంత్రం
 పర్యంశ్రీరామమంత్రం పవనజవరదం పాతుమాం రామమంత్రం.

ఉ. నిత్యమునిశ్చమానమును నీతివివేకము నిర్మలంబునా
 దివ్యశుభప్రదాయదము దీనజనార్తికరంబు యోగిసం

స్తుత్యమునజ్జనప్రకటరోషకరంబు వరంబునంజనా

ఁత్యవరప్రదంబురఘువర్చుని మంత్రమునన్ను బ్రోవుతన్. ౮౩

తా॥ సితిసిధియు హృదయంబున కారోగ్యవిధియు మనస్సా
ఖ్యంబులకు సౌభాగ్యనిధానంబును హనుమంతునకు వరంబిచ్చునదియు
నిత్యమైనదియు నిరుపమానమైనదియు నగు శ్రీరామ మంత్రమును
నేనేవింతును. 83

శ్లో॥ వ్యామోహప్రథమాషధం మునిమనోవృత్తివృత్త్యైషధం

దైత్యోన్మూలకరాషధం భవభయప్రధ్వంస నయిరాషధం

భక్తానందకరాషధం ప్రభువనేసంజీవ నయిరాషధం

శ్రేయఃప్రాప్తికరాషధం పిబమనః శ్రీరామనామాషధం. ౮౪

చ. భవభయభేషజం బురిభంజనమాశ్రిత తోషణంబుదా

నవవరసర్వహరణంబు మునీశ్వరసేవితంబుమో

హవిదళనంబులోకనివహాప్రకటోజ్జ్వల జీవనంబెనా

రవికులరామనామకమహాషధమున్ కృపనన్ను బ్రోవుతన్. ౮౪

తా॥ సంసారభయనాశకుండును మునులమనంబుల కాషధం

బును రాక్షస నాశంకరుడును భక్తులకానందదాయయు మంగళప్రాప్తి

కరుండును శ్రీరాముని నామం బను నౌషధము నన్ను రక్షించుగాత.

శ్లో॥ ధ్యాయేత్ప్రతస్సరేశం రవికులతిలకం రంజితానందలోకం

బాలంజాలారుణాక్షం భవముఖవినుతం భావగమ్యంభవఘ్నం

దీప్యంతంస్వర్ణకేస్తైర్మృణికణికరైర్భూషణైర్బుజ్జ్వలాంగం

గౌసల్యాదేహతం మమహృదయంగతం రామామీషత్ప్రితాప్యం.

మ. స్మితవక్త్రీన్ గలుషాపహున్ సురమునిశ్రేష్ఠస్తుతున్

శంకరార్చితపాదున్ బరు గౌసలేయునుజనప్రీతిప్రదున్ భూషణాం

చితుబాలారుణనేత్రుభాస్కరకులున్ శ్రీరాఘవున్ లోకరం

జితునిన్ హృత్సరసీరుహంతరగతున్ నేవింతుఁ బ్రాహ్మంబున్. ౮౫

తా|| రవికులతిలకుండును లోకుల నానందింప జేయువాడును
బాలుండును సంసారనాశకుండును మణిగణ నికరంబులను ధరించిన
వాడును నాహృదయము నందున్నవాడును నగు రాముని నే నుతిం
తును. 85

శ్లో|| మధ్యాహ్నరామచంద్రంమణిగణలితంమందహాసావలోకం
మార్తాండానేకభాసం మరకతనికరాకార మానందమూర్తిం
సీతావామాంకసంస్థం సరసిజనయనం పీతవాసోపనాసం
పదేహంవానుదేవం షరదశరధనుషంమానసేమేవిభాంతం. ౮౬

మ. దరహాసేక్షణుతప్తకాంచనలనద్రతోజ్వలకల్పవినో
శరకోదండకరాంబుజౌమరకతచ్ఛాయాభిరామువిభా
స్వరకోటివ్యతుజానకీసహితం రాజశ్రేష్ఠజ్యాయోనదాం
బరుశ్రీరామునిమధ్యమాహ్యమునసంభావించినేమొక్కదళ. ౮౭

తా|| మణిగణలితుండును చిఱునవ్వుచూపులు కలవాడును
సూర్యకాంతివంటి కాంతికలవాడును, పీతాంబరధరుండును వసుదేవా
త్ముజుండును నగురాముని నాహృదయంబున స్మరింతును. 86

శ్లో|| ధ్యాయేద్రామనుభాంశునంత సకలభవారణ్యతా ప్రహారం
శ్యామంశాంతసురేంద్ర సురమునివినుతంకోటిసూర్యప్రకాశం
సీతాసామిత్రిసేవ్యం సురనరసుగమం దివ్యసింహాసనస్థం
సాయాహ్నరామచంద్రంస్మితరుచింముఖంసర్వదామేప్రసన్నం.

మ. శ్రీతపాపాటవివహ్నిలక్ష్మణ ధరిత్రీపుత్రికాయుక్తునం
చితచంద్రాననుశాంతుదేవ మునిసంసేవ్యౌ విసీలాకృతిౌ
స్మితవక్త్రున్రవికోటిసన్నిభమణీసింహాసనస్థాసనం
స్థితశ్రీరామదినాంతమందుమదినే జింతింపనిష్టాప్తికిన్ ౮౮

తా|| సంసారసాగరతారకుండును శాంతయుతుండును సురము
నివినుతుండును దేవమానవసుగముండును దివ్యసింహాసనిస్థుండునునగు
రామునిహృదయంబున స్మరింతును. 87

శ్లో॥ కేయూరాంగదకంకణైర్మణిగణైర్వైరోచమానంసదా

రాకాపర్వణిచంద్రకోటిసదృశం ఛత్రేణవైరాజితం

హేమస్తంభసహస్రబోడశయుతే మధ్యేమహామంటపే

దేవేశంభరతాదిభిఃపరివృతం రామంభజేశ్యామలం.

౮౮

మ. పదియాత్యేల పసిండికంబములచే భాసిల్లుగేహంబునం

దుదయోతత్ప్రచురచ్ఛతాయుతసముద్యోగాబ్జసంకాశునం

గదకోటిరవిభూషణౌ భరతముఖ్యభ్రాతృ సంసేవితౌన్

సదయాత్మౌన్రఘురాముసీరదఘపశ్యాముఃదలంతుఃమదిః ౮౯

తా॥ పదారువేల బంగారుస్తంభములచేకాంతించుగృహంబునం

దుకోటిసూర్య ప్రకాశమానంబుగ భరతుఃపమొదలగు వారిచేసేవింప

బడుచునుండు రఘురాముని నాహృదయంబున తలంతును.

88

శ్లో॥ విహాయకోదండమిమంము హుతిర్తగృహాణపాణౌమణిచారువేణి

మయూరబర్హంచనిజోత్తమాంగే సీతాపతేరాఘవరామచంద్ర.

మ. శరచాపంబులుమీనబర్హణుని వంశంబుల్ శిరంబందు న

తీక్ఠరయుగ్మంబున బూనగాదగు ముహూర్తంబురఘూత్తం సభా

స్కరవంశాబుధిపూర్ణ చంద్రునగరక్షాకంజాతుభూ

శరమాశీసకిరీటరత్నవిలసత్పాదాబ్జ రామప్రభో.

౯౦

తా॥ ఓరామచంద్రా; సీవీకోదండమునువిడిచిచేతియందుమా

ణిక్యముల స్థాపించిన పిల్లనగ్రోవని శిరంబున నెమలిపింఛంబును నొక

మారు ధరించినాకు దర్శనమిమ్ము.

89

శ్లో॥ శుద్ధాంతేమాతృమధ్యేదశరథపురతః సంచరంతం పరంతం

కాంచీదామానునిద్ధంపతిమణిబిల సత్కింకిణీనిక్వణాంగం

ఫాలేముక్తాలలామంపదయుగనినద న్నూపురంచారుహాసం

బాలంరామంభజేహంప్రణతజనమః భేదవిచ్ఛేదదక్షం.

౯౦

ఉ. అంతిపురంబునందశరథాధిపుముంగల మాతృమధ్యమం

దెంతయుమాటలాడుతరి హేమమణి పదనూపురంబులా

క్రాంతనితంబఘంటికలు రంజలముత్తపు గావిరేకయున్

వీంతగజెన్నుమీరు రఘువీరుకుచూరును దారునెన్నెదన్. ౯౦

తా॥ అంతఃపురమునందు దశరథునిముందు తల్లులముందును
నీవుమాటలాడునప్పుడు బంగారు అందెలును బంగారుమొలనూలును
ముత్యాల రావిరేకయు ముదంబుగొల్పునట్లుండు రాముని నేవీంతును.

శ్లో॥ సంపూర్ణచంద్రవదనం సరసీరుహక్షం । మాణిక్యకుండలధరం మ
కుటాభిరామం । చాంపేయగౌరవదనం శరచాపహస్తం శ్రీరామ
చంద్రమనిశం మనసాస్మరామి । ఇంద్రనీలమణి సన్నిభదేహం వం
దనీయమనకృస్మృనిబృందైః । లంబమానతులసీవలమాలం । చింత
యామిసతతం రఘువీరం. ౯౧

చ. సురచిరపూర్ణచంద్రముఖ శోభితరత్నకరీటకుండలా
భరణునువర్ణచేలునశుచివత్తు సారసపత్రనేత్రుభా
సురశరచాపహస్త సతిసూరివిమానువనీ గాత్రు సు
స్థిరవమాలికంరఘుపతిన్నియతిస్మనసా స్మరింపుమా. ౯౧

తా॥ పూర్ణచంద్రవదనుండును సరసీరుహక్షుండును మాణికుండల
ధరుండును శరమును శరచాపహస్తండును యింద్రనీల మాణిక్యముల
తోనమమగు దేహముకలవాడును మునివంధ్యుండును తులసీమాధరుం
డును సగురాముని మనంబున స్మరింతును. 91

శ్లో॥ రామచంద్ర దయాసాంద్ర రఘువీరస్వప్నోత్తమ

లోచనాభ్యాంకృపాపూర్ణ పూరణాభ్యాంవిలోకం ౯౨

మ. శ్రీరఘురామచంద్ర సుచరిత్రకృపాక రాజశేఖరా

సూరిజనస్తుతాంఘ్రి యుగనుందరగాత్ర ధరానుతాధిపా

చారువిలోచనంబునను సత్కరుణాపరిపూర్ణదృష్టిచే

నారయుమయ్యనన్ను నిరతాశ్రయుడంచు దలంచుమక్కువన్.

తా॥ ఓరామచంద్రా; దయాసాంద్రా; సీపరిపూర్ణ కటాక్ష
వీక్షణంబుల నన్నొకసారిచూడుము. 92

మూ. రామేతివర్ణద్వయమారరేణ | సదాస్మరన్ ముక్తిముపైతి
జంతుః | కతాయుగేకల్మషమానుషాణా | మన్యత్రధర్మేఖ
లునాధికారః | భక్తప్రియంభక్తసమాధిగమ్యం | చింతా
హరంచింతితకామధేను | సూర్యేందుకోటిద్యుతిభాస్వ
రంతం | రామంభజే రాఘవ రామచంద్రం. ౯౩

చ. సలలితరామవర్ణయుగ సంస్మరణంబునముక్తి చేకురు
న్కలియుగమందునస్యమగు కర్మములందతికాంతతేటికి
స్మలనసఖాబ్జోటిరుచి నమ్రజనప్రియు నాతికల్యకం
బిలనుజనవ్యధాపహరు నిష్టఫలప్రదురామునెన్నెదన్. ౯౩

తా|| “ రామ ” అను రెండక్షరములనుస్మరించినంతమాత్రము
నముక్తి కలుగును కలియుగమునందు పాపంబులన్నియు నశించును.
కర్మముల విడుపును. ఆర్దులపాపంబులను హరించువాడును జనులదుఃఖ
ముల బాపువాడునునగు రామునివేడుడు. 93

మూ. సకలభవనరత్నం సర్వశాస్త్రార్థకరత్నం
సమరవిజయరత్నం సచ్చితానందరత్నం
దశముఖహరరత్నం దానవారాతిరత్నం
రఘుకులరూపరత్నం పాతుమాంరామరత్నం. ౯౩

చ. ఇనకులరాజరత్నమనురేశ్వర మధకనరత్నమువ్రణా
వనిజయరత్నమున్నిగమ వర్ణితరత్న మమేయరత్నము
స్తనుజవినాశరత్నమువిధాత సమర్పితరత్నమున్ జగ
జ్జనసుతరామరత్న మనిశంబుకృపామతినన్నబ్రోవుతా. ౯౩

తా|| సకలబోకరత్నంబును సర్వశాస్త్రంబులను అర్థంబులకు
రత్నంబును సమరవిజయరత్నంబును రావణునిహరించిన రత్నంబును
నగురామరత్నము మాపాపంబులను పోగొట్టుగాక. 93

మూ. మాతుఃసార్వే చరంతం మణిమయశయనే మంజుభూ
 హంచితాంగం । మందంమందంపిబంతం ముకుళితనయన
 స్తన్యమన్యస్తనాగ్రం । అంగుళ్యైఃస్పృశంతంసుఖపర
 వశయాసుస్మితాలింగితాంగం । గాఢంగాఢంజనన్యాఃకల
 యతుహృదయేమామకంరాజబాలం. ౯౫

చ. సరసతరత్నతల్పమున సైరణభూషణభూషితాంగుడై
 దరహాసితంబునకజనని స్తన్యముగ్రోలుచునొక్కకేలనా
 దరణకుచాగ్రమంటి ప్రమదంబునకన్నులు మూసికొగిటన్
 పరవశసౌఖ్యమొందు పసిబాలునిరాముని గాంతునెమ్మదిక. ౯౫

తా॥ సరసమగు పాన్పుపై తల్లిప్రక్కను పరుండి చిరునవ్వునవ్వు
 చు నొకప్రక్కపాలుద్రావుచు రెండవచంటిమీద చేతితోనెమ్మదిగధ్వ
 నిచేయుచు సంతోషంబున కన్నులుమూసికొని గొగిలియందు సౌఖ్యప
 దురాముని బాల్యమును స్మరింతును. 95

శ్లో॥ రామాభిరామనయభిరామం వాచాభిరామం వదనాభిరామం
 సర్వాభిరామందనదాభిరామం వందేనదాదాశరధించరామం. ౯౬

ఉ. రామునదాభిరాముదిన రాజకులాంబుధి సోముజానకీ
 రాముసురారిభీము వరరాజలరాము వినీల నీరద
 శ్యాముపవిత్రనాము విలసత్మణిదాము సమర్చితామర
 స్తోముగుణాభిరాము నతస్తోముదలంచి నమస్కరించెదక. ౯౬

తా॥ మనోహరరూపంబున రమ్యమానుడై వాక్కుల కగో
 చరుడై యందరకు నింపుచేయువాడై యుండు రఘురామునికి వంద
 నములు.

శ్లో॥ జయజయరఘురామ శ్రీముఖాంభోజభానో
 జయజయరఘవీర శ్రీచందంభోజనేత్ర

జయజయరఘునాథ శ్రీకాభ్యర్చితాంఘ్రే
జయజయరఘువర్య శ్రీశకారుణ్యసింధో.

౯౭

చ. జయజయరామచంద్ర విలసత్కమలాసన కంజభాస్కరా
జయజయరాఘవేంద్ర మునుచంద్రసమర్చితపాదపంకజా
జయజయజానకీరమణ సారసపత్రవిశాలలోచనా
జయరఘువీరదాననుత సత్కరుణావరుణాలనమ్యతా.

౯౮

తా॥ ఓరామా ? విలసత్కమలాసనా ? కంజభాస్కరుడా ; జా
నకీరమణా ; సారసపత్రవిశాలలోచనుడా ? సత్కరుణాలవాలుడా ? నాకు
దర్శనమిమ్ము.

97

శ్లో॥ జయజయవరశంఖ శ్రీగదాచక్రధారి
జయజయనిజదాన ప్రాప్యదుర్లభ్యకామం
త్రిభువనమయసర్వ ప్రాణిభావజ్ఞ విష్ణు
శృంగముపగఱింహం త్వాంశరణ్యంవరేణ్యం.

౯౯

చ. జయజయశంఖచక్ర వరశంఖ గదావిలసత్కరాంబుజా
జయనిజసేవకేస్సితప్రశస్థ దురాసదకార్యదాయకా
జయభువనత్రయప్రచుర జంతుమనోజ్ఞరమేశరాఘవా
జయరఘురామచంద్రగుణ సాంద్రనినుశరణంబువేడెదన్.

౯౯

తా॥ వేదవేద్యుండును పరాత్పరుండును దశరథాత్మజుండును
రచురాముడువాల్మీకి కవిత్వమున ప్రసన్నమై భక్తులకు నిష్టఫలంబులను
నమకూర్చుగాక.

98

శ్లో॥ వేదవేద్యేషరేపుంసి జాతేధశరథాత్మజే
వేదః ప్రాచేతసాదాసీ త్సాక్షాద్రమాయణాత్మనా.

౯౯

చ. ఆగమవేద్యుడైన హరుడాజితనూభవుడై జనించునో
నాగమసంచయంబుచిత మయ్యెనురామకథాస్వరూపమై

బాగుగవామలూరుభవ భవ్యవిత్వమునన్ ప్రసన్నమై

భాగవతాగ్రగణ్యులకు సభ్యమునై శ్రవణాహామైతగన్. ౯౯

తా|| ఓరామచంద్రా; శంఖచక్రగదా పద్మాదిధరుండవై నిజ
సేవకుల యిష్టకార్యముల దీర్చువాడవై చెడుకార్యములను తొలంగిం
చువాడై సద్గుణ సాంద్రుండవైన నిన్ను శరణంబు వేడెదను. 99

శ్లో|| శ్రీరామేశ్వరదావక్తుం మనోయస్య ప్రవతతే
వై కుంతవాసి నస్తుల్యకులమేకోత్తిరంశితం ౧౦౦

ఉ. శ్రీరఘువీరుపేరుతన చిత్తమునందొక వేళభక్తినిం
పారభజంపనెంచిన మహాత్మునియేకశతావ్యయంబు లా
కారుణికాగ్రగణ్యుక్యకాచివసెంతు రనంతసంతత తా
ధారసముల్లసద్భుధవితానవికుంత పురీవరంబునన్. ౧౦౦

తా|| “ శ్రీరామ ” అనుపదంబు నొక్కమాటు భక్తితోస్మరిం
చిన మానవుడు నూరుజన్మంబులందు వైకుంఠమునందు నివాసముగ
నుండితీరును. 100

మూ. రాశబ్దోచ్చారమాత్రేణనుఖాన్నిర్యాతిచితకాః
పునఃప్రవేశభీత్వాచమకారస్తుకవాటవత్. ౧౦౧

చ. గరిమరవణామెన్నగ సఘంబులువాక్కు హరంబునంజనం
దిరిగి ప్రవేశభీతిని నతిత్వరితంబు మవణామెన్నగా
పరగకవాటమాటెరిగి ప్రాజడనుల్కలివేశయింపుగ
స్మరణనుజేసిపొందుదురు శాశ్వతమైతగుముక్తిమాగణమున్. ౧౦౧

తా|| “ రామ ” అను రెండక్షరములలో రకారమునుపఠించిన
సమస్తపాపంబులుపోవును. ఆపాపములు మరలహృదయంబునకు జొర
కుండ మినునక్షరము తలుపువేసినట్లు బంధించును. 101

మూ. శ్రీరామాయణమాదికావ్యమృషిణా వాల్మీకినానిమితం
వేదాంతార్థవిశారదైరనుదినం స్తుత్యంసురైర్చితం
శ్రోతృణామఘనాశనం సురతరోస్తుల్యంతు ముక్తిప్రదం
యేశ్యణ్యంతిపరంతిరామచరితం తేయాంతివిష్ణోఃపదం ౧౦౨

శా. శ్రీరామాయణమాదికావ్యముగజానేవ్యంబు వాల్మీకిచే
నారూఢంబుగనిర్మితంబు నిగమాత్కార్యప్రబోధంబు మం
దారప్రాయము ముక్తిదంబు విబుధస్తవ్యంబుదీనిన్వినన్
ఘోరాగోఘహరంబగున్చదువ వైకుంఠంబుప్రాప్తంబగున్.

మ. శివసామ్యుండగు నాదిశంకరులుమున్ శ్రీరామకర్ణామృతం
బవసన్సంస్కృతమేర్పరించె నదిమోక్షాపేక్షచేకూరు వం
శవరాభీందు ప్రసిద్ధసిద్ధకవినే శ్రద్ధన్ తెనుగించి రా
ఘనపూదండగ నిచ్చినాడగొనుమా కల్పంబుగానత్కృపన్. ౧౦౨

తా॥ శ్రీరాముని దివ్యచారిత్రముగు రామాయణముకార్యము
లలో మొదటిది. వాల్మీకి రచించినది. వేదార్థబోధిని కల్పవృక్షము
వంటిది. ముక్తినిచ్చునది. దేవతలకు స్తుత్యంబు. దీనివినను చదివినను
వైకుంఠంబుకలుగును.

102

మాలిని. విమలకమలమూర్తి విస్ఫురన్నీలమూర్తి
శమదమగుణవర్తి సాదుసంతాపహర్తి
సుమశరసమగాత్ర సూరిసంప్రేతపాత్ర
సమదదనుజజైత్ర త్కృతనూజాకళిత్రా.

గద్యరూప వృత్తము.

ఇది శ్రీరామసాదారవింద మకరందేచ్ఛాత్మనన్మత్తప
ట్యదవిజ్ఞానపదాబ్జరేణుపటల ప్రాప్తోతమాంగోల్లస
స్మదితాంతకరుణుండు సిద్ధకవిమాన్యుండైనరామావనీ
శదయాలోలనచేతజెప్పె ప్రథమాశ్వాసంబభీష్టాపికీన్.

శ్రీ రా మ క ర్ణా మృ త ము.

ప్రథమాశ్వాసము.

సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీ రామ కర్ణామృతము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్లో॥ శ్రీరామంకనకక్షితీశ్వరసుతా వక్త్రాంబుజాహారిణం
శ్రీమద్భానుకులాబ్ధిక్రాంతభమణిం శ్రీరత్నవక్షస్థలం
శ్రీకంఠాద్యమరౌఘ రత్నమకుటాలంకార సాదాంబుజం
శ్రీవత్సోజ్జ్వలమింద్రనీలనదృశం శ్రీరామచంద్రంభజే. ౧

శా. శ్రీమద్భానుకులాబ్ధిక్రాంతభమణిం శ్రీవత్సబాహంతరుణ
సోమాదిక్రతుషుజ్ఞాణీమకుట నచ్చోభాంఘ్రివద్మున్ధరా
భామాజన్యసరోజమిత్ర విలసత్పాకారిరత్నాంగు శ్రీ
రామున్ దారక నామునామదిని నారాధింతునశ్రాంతమున్. ౧

తా॥ సూర్యకులంబునకు మణియు నీతకు ప్రాణవల్లభుండును
క్షేత్రక్షస్థలుండును శివుడు మొదలగు దేవతలచే నేవింపబడువాడును
నగు రామునారాధింతును. 1

శ్లో॥ శ్రీరంగేశవదాబ్జలగ్నహృదయం శ్రీశంఖచక్రాన్వితం
శ్రీమన్నిజకరపాదపన్నుటపదం శ్రీసింహపీఠస్థితం
శ్రీవైకుంఠసహస్రమస్తకం సద్బోగాసనేశాయినం
శ్రీభూమీసుతిమాయతశ్రితనిధిం శ్రీరామమూర్తింభజే. ౨

శా. శ్రీరంగేశపదాబ్జలబ్ధహృదయః శ్రీచందనస్తాన వి
స్తారాద్యన్మణ తస్యస్థితుల సచ్చక్రాబ్జహస్తాబ్జశృం
గారాకారవికుంఠధామహారి భుక్పర్యంకశాయిన్ హరిః
శ్రీరామున్ ధరణీసుతాయతు శ్రీతార్థిష్ఠ్నంభజంతున్ మదిన్. ౨

తా॥ రంగేశపదాబ్జలగ్న హృదయుండై శంఖచక్రాన్వితుం
డును కల్పవృక్షమువలె వెన్నుటమగు పాదంబులు కలవాడును సిం
హపీఠాధిష్ఠితుండును శేషశాయియు నాశ్రితవత్సలుండునగు రాముని
స్మరింతును. 2

శ్లో॥ ఆనందనంద మరుణాధర మంబుజాక్ష
మాసీతస్త్రు మతశ్రీకుసు మోజ్జ్వలాంగం
అళాంతవర్ణ మతలంత మమేయ మాద్య
మతాకృతిం రఘుపతి శరణాగతోస్మి. 3

మ. అకలంకాత్మనమేయనాద్యహరి నిత్యానందునర్వామరా
ధిపుగంజాక్షుడువరకచే సధరువాదిళాంతవణాకత్మదా
రకనామున్నవపల్లవాధరువరున్ రామున్ ఘనశ్యాము సే
వకమందారుసుదారుధీరజనతాద్యుక్ మదిన్ గొల్చెదన్. 3

తా॥ ఆనందనమ్మద్రుండును ఎఱ్ఱని యధరంబుకలవాడును ప
ద్మాక్షుండును! నల్లనివర్ణమువాడును నిరంకుశప్రతాపుండును సుందరి
రూపుండును నగు రాముని శరణువేడెదను. 3

శ్లో॥ సాకేతేనవరత్నపంక్తింఖచితే చిత్తిధ్వజాలంకృతే
వామేన్వణమయేదళాప్టలలితే పద్మావిమానాత్తమే
ఆసీనంభరతాదిసోదరజనైః శాఖామృగైః కిన్నరైః
దిక్పాలై మునిపుంగవై నృపగనై స్సంసేవ్యమానంభజే. ౪

మ. తనసాకేతమునన్ మణిధ్వజలసత్సేధంబునక బుష్పకం
బునహేమాప్తదళాబ్జమధ్యమమునం బొల్పొంది భ్రాతృవృత్తులు

జనున్ దక్షిణులన్ గవుల్ నృపులు నావుల్ కిన్నరుల్ సంశనం
బున గొల్పెంజెలువొందు గాముదలతున్ భూవుత్రి కాధీశ్వరున్. ౪

తా॥ అయోధ్యాపురంబున మాణిశ్యరచిత సౌధంబునందు పు
ష్పకంబున బంగారుపద్మదళములమధ్య తమ్ములును దిక్పతులును రా
జులును వానరులును బంధువులును కిన్నరకింపురుషాదులును గొల్వప్ర
కాశించు గాముని నదా నామాననమున దలచెదను. 4

శ్లో॥ కంఠర్యముతకోటికోటితులితం కాలాంబుదశ్యామలం
కంబుగ్రీవముదారగౌస్తుభధరం కణాకవశంసోత్పలం
కస్తూరీతలకోజ్జ్వలంస్మితనిభం చిన్ముద్రయాంబుకృతం
నీతాలక్షణవాయుపుత్రసహితం సింహాసనస్థంధజే. ౫

మ. ఘమబాణాయుతసుందరున్ లలితకస్తూరీలలాటజ్వలం
కుముదశ్యామునలక్ష్యణావిలనుతు న్నీజ్యానిష్ఠతున్ గౌస్తుభా
ఖ్యమణియుక్తుశుభాన్యగంబుగభునిన్ కణాకవశంసాప్రభా
నుముకుందున్ మణివీరగున్ గొలిచెదన్ చిన్ముద్రయాంబుకృతున్.

తా॥ కోటిమన్మథులవలె సుందరయాపుడై వెలుంగుచు వహ్న
కాలమేఘమురీతిశ్యామలుండై శంఖమువంటి కంఠంబును గౌస్తుభ మ
ణియుకస్తూరీతలకంబును కలిగి హనుమంతునిచేతను నీతచేతను సుమి
త్రాసుతునిచేతను నేవింప బడుచుండు రాముని నదా నేను నేవించు
చుందును. 5

శ్లో॥ వరాభయందివ్యరథాంగంశంఖం । సకౌస్తుభంవేష్టితవీరవత్తుం
కిరీటహారాంగదకుండలాంగం । శ్రీవత్సచిహ్నంశిరసాసమామి.

మ. అరిభీకృద్దేవంకనందకగదాద్యస్త్రున్ మహాగౌస్తుభా
భరణున్ రత్న కిరీటకుండలధరున్ బీతాంబరాదంబరున్
వరకున్ శ్రీరఘు గామభూరమణు శ్రీవత్సాంకుసీతావనో
హరుగారుణ్యపయోనియోధిమదిలో నశ్రాంతమున్ గొల్చెదన్. 6

తా॥ శత్రుభీరుండును దివ్యరథాంగరథుండును వీతాంబర ధ
రుండును కిరీటహారాంగదభూషణుండును శ్రీవత్సచిహ్నుండును నగు
రామునిమనసార స్ఫురింతును. 6

శ్లో॥ దిగంబరకింకిణిమేఘులోజ్జ్వలం । లలాటపర్యంతవిలంబితాలకం
కలద్యచస్కందమనీయనూపుర । ద్వయంకుశేంరాఘవహంసమామి 2

చ. ఘనమణినూపురద్వయుదిగంబరుగింకిణిమేఘులోజ్జ్వలుక్
ఘనునిశలాభిభాషణు నిగ్రమలలాట విలంబితాలకుక్
జనులకుతల్లిండులకు సంశసమొప్పజెలంగుబాల రా
మునుపినుతించినంతతము మ్రొక్కుచునుందు హృదంతరంబునక్.

తా॥ ఘనమణినూపురద్వ యుండును. లలాటమువఱకు వ్రేలాడు
ముంగురులు కలవాడును చక్కనిమూపురంబును కలిగియుండురాముని
కినందనములు. 7

శ్లో॥ మందారమలేమణిపీఠసంస్థం । సునాప్లుతందివ్యవిరాట్స్విరూపం
సబిందునాదాంతరక్షౌంతతుర్య । మూర్ధ్ధింభసహృదఘువంశరత్నం

మ. అకలంకామరభూజసంస్థ మణిపీఠానీను నిన్నాదబిం
దుకళాతీతవిరాట్స్విరూపుభగవంతుక్ సర్వలోకాధినాయ
కునీతేశుసుధాభిషిక్తు మనువంశాంభోధిచింతామణిన్
సకలాత్ముక్ రఘురామరత్నమగు నాస్వామిక్ మదిన్ గొల్పెదక్

తా॥ మందార వృక్షమూలంబునందు రత్నపీఠంబున వసించిన
వాడును సద్గుణవిరాజతుండును రఘువంశరత్నమువంటివాడును నగు
రామునిహృదయంబున స్ఫురింతును. 8

శ్లో. అనర్ఘ్యమాణిక్యవిరాజమానం! శ్రీపాదుకాలంకృతశోభనాభ్యాం
అశేషబృందారవందితాభ్యాం । నమోనమోరామపదాంబుజాభ్యాం
ధ్వజాంబుచ్ఛత్రరథాంగశంఖం । దంభోభిషాశాంకుశ మత్స్యచిహ్నం
బ్రహ్మాండదేవాదికిరీటకోటి । సంకషపాదాంబుజ యుగ్మమీశే.

చ. అనుమనూత్నరత్ననిచయ ప్రచయోజ్వలనవ్యపాదుకా
 వసములువారిజప్రభవవానవచంద్ర దినేంద్రముఖ్య పా
 చనమకుటాగ్రశోభితవణమణి సమలంకృతంబులుక
 వచజతరధ్వజాంబుశరపాశ హాలాంకుశపుండరీకలాం
 చనములురామచంద్రపదసారసముల్ మదినిల్పిగొల్పెదన్.

౯

తా|| విలువగల చూడికములచే కాంతిలుచుండినవియు బ్ర
 హ్మములచే నుతింపబడునవియు శంకచక్రసద్భాములచేతను ధ్వజాంకు
 శంబుల చేతను నొప్పుచు విరాజమానంబగు రాముని పాదపద్మంబుల
 నాశ్రయింతును.

9

మూ. లలాటదేశోజ్వలబాలభూషణం | సతాండవంవ్యాఘ్ర సఖాంకకంధ
 దిగంబరంశోభితబర్హులకంశ్రీ బాల గామంశిరసానమాబు (రం

డ. ఫాలమునకలలామమును భాసిలతాండవమాచరింపుమాన్
 లీలదిగంబరత్వమును లేనకవుగగంబ మాన శా
 దూలనఖంబుముంగురులరోచులుబర్హ సఖర్మవై ఖరిన్
 బాలకుడై నటించుముగిపాలనశీలుని రాముగొల్పెదన్.

10

తా|| లలాటప్రదేశమున బాలభూషగలవాడును కంఠమున
 పులిగోరుచు ధరించి నృత్యముచేయువాడును దిగంబరుండును కాంతిం
 చుముంగురులు కలవాడును నగురాముని స్మరించుచున్నాను.

10

శ్లో|| శతాష్టవిద్యస్థమూర్తివదితం | శతక్రతుబ్రహ్మమరుద్గణాచ్ఛితం
 శశాంకవై శ్వానరభానుమండలం | స్థితంభజేహం రఘువంశవధానం.

చ. అమలశతాష్టవిద్య నిలయస్థితు వారిజసంభవాంబు భృ
 ధమనముఖామరాచ్ఛితు సుధాకరవహ్నిపతంగమండల
 సీమీతురఘూర్షహుంగనకచేలుగృపాలుని నీలుడై త్య సం
 లిమనది నేశురామజననాదుభజించెద నిష్టసిద్ధికిన్.

11

తా॥ నూటయెనిమిది దివ్యస్థలంబులందుండి బ్రహ్మాండ్రాదు
లచే పూజింపబడుచు సూర్యచంద్రాగ్నిమండలస్తుండైన శ్రీరాముని
సేవించును. 11

మూ. కర్ణాంతవిశ్రాంతధనురుణాంకం | కదంబబక్ష్యశృతరాక్షసేశ్వరం
వృద్ధశ్రవస్యందనమధ్యసంసం | రూపేక్షణంరామమహానమామి

శా. పాకారాతిశయాంగమెక్కి రణభూభాగంబుగంపింపగా

నాకర్ణాంతధనుర్విముక్తదృఢ బ్రహ్మాస్త్రంబునన్ రావణున్

లోకంబుల్వీనుతింపద్రుంచిన బుధశ్లోకున్ సరోహంబకున్

గాకుత్సాన్వయదుగ్ధవాఙ్మిథి రాకాచంద్రుగీర్తించెదన్. ౧౨

తా॥ ఇంద్రుని రథమెక్కి యుద్ధభూమి వడకునట్లు ధనస్సునా
కర్ణాంతముగాలాగి బ్రహ్మాస్త్రమేసి రావణునిచుంపి జగంబున ప్రసిద్ధి
నొందిన రామునికీర్తిని కొనియాడుచును. 12

శ్లో॥ సుత్రామనీలోత్పలనీలమేఘ | శ్రీనిర్జితాంగంసుతయాధరప్యాః

యుక్తంసురేంద్రాననమానసంతం | రామంభజేరాక్షసవంశనాశనం.

మ. హరినీలోత్పలమేగనంపదపహారాంగున్ ధరాభామినీ

వరపుత్రీరహితున్ సమస్తమఖ భృగ్వర్యాపనాంతర్యునిన్

ధరణీనాథసురారివంశవని నిర్ధగ్ధాగ్నిహూతున్ బరా

త్పరుదీనార్తిహరున్ రఘూద్యవృహుదిన్ భావించినేవించెదన్. ౧౩

తా॥ యింద్రనీలమాణిక్యమువంటి శరీరకాంతికలిగి సీతతో
కూడి యింద్రాదులచే గౌరవింపబడుచు రాక్షసులనాశన మొనర్చిన
రాముని సేవించును. 13

శ్లో॥ రాకాచంద్రనిభాననంరతిపతి ద్వేషిప్రియంరాక్షసా

ధీశగ్రీశవిభేదనస్ఫుటపటు ప్రఖ్యాతబాహోజ్వలం

రత్నాలంకృతనాదుకాంచితపదాంభోజం రమావల్లభం

రాగద్వేషవిహీనచిత్తసులభం రామంభజేతారకం ౧౪

శా. రాగద్వేషవిహీనచిత్తనులభుక్ రాకేందుబింబాననుక్
 భోగీంద్రాభరణప్రియుక్దనుజ రాణ్మార్గిచ్చిదాప్రోజ్జ్వలున్
 వాంగీంద్రార్పితపాదుకాంచితల సత్పాదాంబుజాతద్వయుక్
 శ్రీగోవిందురమాధినాథువరదున్ శ్రీరామునేవించెదన్. ౧౪

తా॥ పౌర్ణమినాటి చంద్రుని రీతినుండు మొగంబుకలిగి శివున
 కు ప్రియుడై రావణుని శిరంబుల నరకుటచే కీర్తివంతుడై రాగద్వే
 షవిహీనుల చిత్తంబులకు నులభుడై యుండురాముని నదాన్మరింతును.
 శ్లో॥ ఆలోలస్ఫుటరత్నకుండలధరం ధీరస్మితాలంకృతం

అథారాధికచక్రమండలగతం ఆనందకందాంతురం
 అవిహృతకృపాంతరంగజలధిం అక్షాంతవర్ణాశ్రయం
 ఆపన్నాతకనిదాఘ మేఘసమయం రామంభజేతారకం. ౧౫

మ. అకలంకోజ్జ్వలరత్నకుండలు సమస్తానందకందున్నహా
 ధికుషట్పక్రనివాసురామ విభునాధిక్షాంత వర్ణాత్మతా
 రకుసంభూతకృపాంతరంగజలధిం భ్రాజ్మిత్నితాన్యేందు సే
 వకపున్ నిదాఘమేఘునుత గీర్వాణుభజింతున్ మదిన్. ౧౬

తా॥ చలించుకుండలములు కలచెవులును చిటునవ్వునువినయం
 బును నూచించు మొగంబును సమస్తజనుల కానందమిచ్చు చిత్తం
 బును దయను దెలుపు చూపులునుకలిగి శరణనివచ్చినవారల రక్షిం
 చురాముని నేను నేవించితరింతును. 15

మూ. సాకేతాంతరతారమంటప మహామాణిక్యసింహాసనే
 తన్మధ్యేష్టదళాంబుజేన్నుటతరే చిత్కర్ణి కేనస్థితం
 సామిత్ర్యాంబుజమిత్రనూనుభరత శ్రీవాయుపుత్రైర్వృతం
 ముద్రాలంకృత పాణిసారసమజం రామంభజేతారకం. ౧౭

శా. సాకేతాంతరరత్నమంటపవి రాజత్సింహాపీఠంబునం
 దేకాష్టచ్చదపద్మకర్ణి కను దానిఁబొందిశాఖామృగా

నీకంబుల్ నిజసోదరు గొలువ పాణింబోధముద్రాంకుడవు

కాకుత్స్థురఘురాముతారకమొగి గాంక్షించినేవించెదన్. ౧౬

తా|| అయోధ్యలో రత్నమయమండపమున బంగారుపీఠంబుననవ్వు
దలపడ్డంబులమధ్య చుట్టునుభరతలక్ష్మణ శత్రుఘ్నులునుహనుమదాది
వాసరులునునుండి నేవచేయుచుండ వెలుంగురాముని సదాస్మరింతును.

మూ. విదాజమనోజ్జ్వలవీతవాసం | విశాలవత్స్థులగొస్తుభశ్రియం

భజేకీటాంగదరత్నకుండలం | నమస్తులస్యామలమాలయాంకితం

ఉ. చారునవణచేలుని విశాలభుజాంతరగొస్తుభోజ్జ్వలున్

శ్రీరమణీయకుండల కిరీటశుభాంగద తారహార మం

జీరవిభూషణాంగు తులనీదలరాము గుణాభిరాము నీ

తారమణీహృదుత్పల సుధామునిరాముని సన్నుతించెదన్. ౧౭

తా|| వీతాంబరధరుండును విశాలవత్సుండును గొస్తుభశత్రు
లంకృతుండును కిరీటరత్నకుండల భూషణుండును సద్గుణాభిరాముండు
నునగు రామునికి నమస్కరింతును. 17

మూ. మూలాదిషట్పరసి జాంతసహస్రపద్మ

వృత్రాంతరాశనిలయం భవబంధనాశం

నాదాంత చంద్రగళితామృత సిక్తరూపం

నాదాంతనాద మహిమాస్పద రామమీశే. ౧౮

మ. అరయన్షట్కమలోపరిస్థిత సహస్రారాంతరాశస్థితన్

వరనాదాంత శశాంకనిగళిత దేవాహారరాధా ప్రవి

స్తరసంసిక్తశరీరుభావహరుసచ్చారిత్రునాదాంత నా

దురమేశున్ బరమేశు రాము భజయింతున్నాన్వితమందెంతయున్.

తా|| మూలముమొదలగు నారువేల పద్మంబులందుండి సుసా
రబంధ వినాశహేతుడై నాదాంతచంద్ర గళితంబగు రూపంబుననుం
డుమహిమాన్వితు నారామునినుతించెదను. 18

మూ. పంచేవరప్రద మహావరదానగర్వ
 లంకాధినాథకులపర్వత నాశవజ్రం
 తంగావణానుజ మరుత్సుతభానుసూను
 దిక్పాలసోదరగణైః పరినేవ్యమానం.

౧౯

మ. కమలభవప్రద త్తవరగర్విత పూర్వసుపర్వనాయకో
 త్తమునివధించి ముఖ్యులగు తారవిభీషణనీలజాంబవ
 త్కుముదమరుత్సుతార్కజులు గొల్పదిగీశులుసోదరు ప్రృతో
 షమున భజింప నింపలరు సద్గుణధాముని రాము నెన్నెదన్.

౧౯

తా|| బ్రహ్మయిచ్చిన వరంబులవలన గర్వించిన రావణునిచంపి
 ముఖ్యభక్తులగు విభీషణనీల జాంబవంత హనుమత్సుగ్రీ వాంగదులు
 కొలువ న్బుదిక్పాలరును తమ్ములును నేమింపుచుండ నుండురాముని నా
 మసంబున తలంతును.

19

మూ. అజ్ఞానగాఢతిమిరావహ భానుమూర్తి
 మారక్తచారునయనాంబుజ మాదిబీజం
 అంభోధిమధ్యవటపత్రశయన మాది
 మధ్యాంతశూన్య మఖిలాస్పద రామచంద్రం.

౨౦

మ. అరుణాబ్జాత్మసముద్రమధ్యవటపత్రాత్వంతరస్థాయికు
 స్ఫురదజ్ఞానతిమిస్రభాస్కరు జగత్పూర్ణాత్మనాద్యంతశూ
 న్యరమాధీశ్వరు నాదిబీజున సమానుస్మానితో దారు సుం
 దరమందస్మితురామచంద్రుని మదిధ్యానింతున శ్రాంతమున్.

౨౦

తా|| అజ్ఞానమును చీకటిని బోగొట్టుటకు సూర్యునివంటి వాడు
 ను ఎఱ్ఱతామరలవంటి నేత్రంబులు కలవాడును మూలకారణుండును
 సముద్రమధ్యమున వటపత్రమున శయనించి మొదలు, మధ్య, తుది,
 లేక నన్ని చోట్లనుండు రామచంద్రునకివే వందనములు.

20

శ్లో|| మరాసముద్రాంతవిరాజమాన | ద్వీపేసితేచందనపరిజాతే
 మహాననే వన్నగల్పమధ్యే | నిషణ్ణమీశైరఘువంశరత్నం.

౨౧

శా. క్షీరాబ్ధంతపితాంతరీపవిలసచ్ఛ్చి చందనాఘాంతిక
సాసరానిఘృణ్యవినూత్నరత్ననిచయ ప్రద్యోతపీతంబునం
దాహాధంబగుకాద్రవేయవరపర్యం కాంతరాసీనుఁడ౯
శ్రీరాముఁరఘువంశలరత్నముమదిన్ జింతింతునశ్రాంతమున్.

తా॥ క్షీరసముద్రమధనమున ప్రకాశించు తెల్లని ద్వీపంబున
పారిజాతంబులతోను చందనముతోను నిండిన శేషశాయిపై మహాన
సంబు వైచికోనియుండు రఘువంశమణియగు రామునిస్తుతింతును. 21
శ్లో॥ స్మితాననంపద్మదళాయతేక్షణం | వినీలమాణిక్యజతాంగశోభితం
జటాకిరీటంశరచాపలాంఛనం | నమామ్యహంభానుకులాభిగాస్తుభం
ఉ. సుందరమందహాసు పరిశుద్ధసరోరుహపత్రనేత్రుఁడ౯
రందరసీలగాత్రుని విరాజిత భవ్యజటాకిరీట సా
నందనకార్ముకాస్తు జననాయకు భానుకులాభిగాస్తుభం
జందనచర్చితాంగురఘుసత్తముని న్మదిలో భజించెదన్. ౨౨

తా॥ చిటునవ్వు మొగంబునవెలయ వికసించి నేత్రంబులుచూ
పరుల కానందమీయ నింద్రసీల మాణిక్యములపోల్కి శరీరముదీపింప
కిరీటకుండలాదుల ధరించిన సూర్యకులోద్ధారకుడగు రామునకు నమ
స్కారమర్పించు చున్నాను. 22

మూ. ప్రసూనబాణాంకితమిత్తుచాపం | చక్రాబ్రహ్మశాంకుశపంచనాశం
ధరంకరై రప్టభిరర్క వర్ణ | శ్రీకృష్ణరూపంప్రణమామిరామం.

ప. కరములనెన్నిదింట సుమకాండము వేణువు నిత్తుచాపమున్
దరముఖశాంకుశంబులు సుదర్శనపాశములుంధరించి భా
స్కరనిభవర్ణుడై మహిత సత్కరుణాకర కృష్ణమూర్తియై
బరంగినరామఘంధ్రునకుఁ బావనకీర్తికి భక్తిమొక్కెదన్. 23

తా॥ ఎనిమిది చేతులందును పూలనుపిల్లనగ్రోవిని ధనువును చ
క్రమును పాశమును అంకుశమును ధరించి సూర్యునిరీతి వెలుంగుచు

కరుణారంధ్రై రామచంద్రునకు భక్తితో వందనములిచ్చుచున్నాను. 23

శ్లో॥ బాహుబలిపాదోదరవక్త్రలోచనం । దీప్తప్రచండానలదుర్నిరీక్ష్యం
అశేషబృందారకనాగగోచరం । భజామిదేరాఘవవిశ్వరూపం. ౨౪

మ. కరపాదోదరలోచనోరు ముఖసంక్రాంతోచ్ఛటా

స్ఫుఠితంబైంకడుదుర్నిరీక్ష్యమయి । దిక్కుంజంబులున్నింటిని

జ్వరవాఙ్మోహనదుర్లభంబైన రాజనేభుంరామావనీ

శ్వరువిశ్వాకృతికేనానర్చెద నమస్కారంబులశ్రాంతమున్. ౨౪

తా॥ కరచరణాద్య వయంబుల భక్తులకు స్ఫురద్రూపుడై య
గ్నికిగూడ చూడనశక్తుడై విశ్వరూపాత్మకుండగు రామునికి నమస్క
రించుచున్నాను.

24

శ్లో॥ సహస్రనేత్రాననపాదబాహు । మనంతవీర్యంరవకోటిక్షుల్యం

ప్రచ్ఛందనాలంకృతదివ్యదేహం । భజామ్యహంతేహరివిశ్వరూపం

మ. కరనేత్రాననశీఘ్రపాదములువిఖ్యాతిన్ సహస్రాంకమై

సరసీజాప్తసహస్రకోటినిభమై ప్రచ్ఛందనాలంకృతా

స్ఫురితంబయ్య ననంతవీర్యమయి సంపూర్ణప్రభావాద్యమై

పరగున్ రాఘవువిశ్వరూపముమదిన్ భావించినేవించెదన్. ౨౫

తా॥ నేత్రంబులు మొగంబులు బాహువులు పాదంబులువేయి
వేయి కలిగి యనంతవిక్రముండై కోటిసూర్య ప్రభావలసితుండగుచు
చందనము పూగుత్తులు కస్తూరి మొదలగు వానిచే నిండిన శరీరంబు
కలిగిన రామచంద్రునే నేమింతును.

25

శ్లో॥ కదంబకోదండపదాబ్జసం యుతం

దంష్ట్రాకరాళాంక ధనంజయాననం

వీతాంశుకన్వణా కిరీటకుండలం

భజామితేరాఘవవిశ్వరూపం.

౨౬

మ. ధరికోదండగదాకదంబయుతమున్ దంష్ట్రాకరాశాగ్ని వి
స్ఫురదాన్యంబునువణచేలధృతమున్ భూరిప్రభారత్నక
ర్బురమంజీరకిరీటకుండలమహాభూషోజ్జ్వలంబున్ శుభ
స్కరమారాఘవవిశ్వమూర్తికి నమస్కారంబుల్పించెదన్. ౨౬

తా॥ ధనువును గదను ధరించి దంతకాంతిచే వెలుంగు మొగం
బుకలిగి సువర్ణచేలంబుకట్టి కిరీటకుండలంబుల బెట్టుకొని యుండు రా
ముని భజించెదను. 26

శ్లో॥ కోదండమిత్తుజనిత స్మరపింఛబాణం
శంఖంరథావయవ మంకుశ పాశవేణుం.
అష్టైకరైర్నమణి ద్యుతిముద్వహంతం
ప్రద్యుమ్నకృష్ణమనిశం భజరామచంద్రం. ౨౭

చ. చెరుకువల్లెదు బాణములచే ధరించుచిరదాంగవేణు పా
శరుచిరశాఙ్గముఖ్య ఘనసాధనయుక్తి మహాస్తబాహు సుం
దరహరిసీలగాత్రు బరుదర్పకుకుష్టు సువణచేలుదా
శరధిబలాధిపు శరధి సన్నతునచ్యుతు రాముగొల్పెదన్. ౨౮

తా॥ చెరుకువల్లెదు బాణంబులచే ధరించి వేణువును శంఖపాశం
బులును గలిగి యెనిమిదిచేతులతో ప్రకాశింపుచు నుండు రామచం
ద్రుని నుతింతును. 27

శ్లో॥ సీతాలోకనతత్పరంమణినిభం వ్యాఖ్యానచిద్రాంచితం
వామేజానునితంబహస్తమనిశం వీరాసనేసంస్థితం
మూలేకల్పతలారనాదిమునిభిః బ్రహ్మాదినిస్సేవితం
ముక్తాహిరకిరీటకుండలధరం మూర్ధ్నాభిషిక్తంభజే. ౨౯

మ. విమలుగల్పక మూలసంస్థితమహా వీరాసనుజానకీ
రమణీదర్శనతత్పరున్మణినిభున్ రత్నోజ్జ్వలద్భూషణుం

బ్రమదంబౌ సువిలంబహస్తువరదున్ వ్యాఖ్యానముద్రాచితున్
సుమనఃపూర్వభవాదినిర్జర మునిస్తోత్రున్ విభున్ గొల్పెదన్. ౨౮

తా|| సీతను చూచుట యందాసక్తికలిగి వ్యాఖ్యానముద్రాం
కితుడై రత్నభూషణంబులు ధరించి మోకాలివఱకు వేలాడు చేతు
లతో నొప్పి వీరాసనంబునై చికిని కల్పితరుమూలమున బ్రహ్మాదు
లనుజి సేయ విరాజిల్లు ముని దర్శించి ధన్యుడనై తిని. 28

మూ. యద్రూప మానందకరం ముసీనాం

యద్బాణమాఖండల శత్రునాశనం

యద్దైవతం సర్వజనాంతరస్థం

తత్సర్వరూపం రఘునాథమీశై.

౨౯

ఉ. ఎన్వనిమూర్తియోగితతికెప్పుడు సంతసమొందఁ దా

నెవ్వనికాండ మాసురమహేంద్ర విరోధినినాశకారణం

బెవ్వఁడు విశ్వవిశ్వగతుఁడెవ్వఁడు భక్తజనావసప్రియుం

డెవ్విభుఁడై నరామున కహర్నిశము స్మతులాచరించెదన్. ౨౯

తా|| ఎవని రూపముచూడ మునులానందపడుదురో యెవనిబా
ణము రాక్షసనాశనకరంబో యెవనినామము సర్వజనుల హృదయంబు
నందు నుండదగినదో యారామునిగొనియాడెదను. 29

మూ. ఖశ్యామంఖగవాహనంఖరరిపుం ఖాద్యాదిభూతాత్మకం
ఖాతీతంఖగమం త్రతత్పురసదం ఖద్యోతకోట్సుజ్జ్వలం
ఖావాచ్యంఖగకేతనం ఖగతునం ఖర్వాటశృంగాలయం
ఖారార్యంచకరం ధ్రవీరనిలయం రామంభజేతారకం. 30

మ. ఖరవైరిఖగవాహనున్ రవినిభున్ ఖర్వాటశృంగాలయన్
పరమార్థాంచితమం త్రతత్పురు వియద్భాజిష్ణుఖారార్య సు
స్థిరవేదాంతమయున్ విచిత్రగమనుఁ శ్రీపంచభూతాత్మకున్
పరసద్యోక్తుసుషుమ్నమధ్యగతు శ్రీనాథున్ బ్రశంసించెదన్. 30

తా॥ ఖరుడను రాక్షసునకు శత్రుండు పక్షివాహనముగా గల
వాడును సూర్యునివలె ప్రకాశించువాడును మేఘముపోలిక నల్లనైన
వాడును పంచభూతాత్మకుండును వేదాంతమయుండునునగు రాముని
నుతించెదను. 30

మూ. వేద్యంవేదగురుంవిరించిజనకం వేదాంతమూర్తిస్ఫుర
ద్వేదంవేదకలాపమూలమహిమా ధారాంతకందాంకురం
వేదశ్శృంగసమానశేషనయం వేదాంతవేదాత్మకం
వేదారాధితపాదపంకజమహం రామభజేతారకం. 31

శా. వేదాదారుసమస్తవేదగురునిన్ వేదాంతవేద్యుక్ లన
ద్వేదారాధితపాదపంకజయుగున్ వేదాంతమూర్తిమహా
వేదభ్రాజితవేద్యుబ్రహ్మజనకున్ వేదాంతభావోల్లస
ద్వేదాగ్రేసరతల్పురాము మహిమాధారున్ బ్రశంసించెదన్. 32
తా॥ వేదాధారుడై వేదగురుడై బ్రహ్మకృతం డ్రియై వేదాంత
వేద్యుండై వేదాంతమూర్తియగుచు వేదంబు లారాధింపఁదగినపాదం
బులతో నొప్పి వేదమహిముం డగుచు శేషశాయియగు రాముని
సేవింతును. 31

మూ. మూలాధారధనంజయస్ఫుటపటు జ్వాలాసమాలింగితం
మూర్ధన్యాంతశశాంకమండలగతం క్షీరాభిషేకప్రియం
ముక్తాశోభితమాభిభిమున్ వివరై రారాధితంభావయే
ప్రఖ్యాతైస్త్రిగుణైర్జనాధి పగణైశ్శాఖా మృగైః కవతం.
మ. ప్రకటాధారమునన్ ధనంజయశిఖా భాసప్రచాయక్రమ
స్తకపూర్ణద్విజరాజమండల సుధాస్రావాభిషేకప్రియున్
సుకళాశోభితమానివాసరమహా క్షోణీశ్వరప్రావృతున్
సకలాన్తుద్రిగణార్చితున్ గొలుతు భూజాతావిభున్ రాఘవున్. 33
తా॥ మూలాధారుండును శివున కిష్టుండును సమస్త వానర

గణంబులచే, మునులచే, త్రిగుణంబులచే కొనియాడబడువాడును
నగు రాముని స్మరింతును. 32

శ్లో॥ తారాకారవిమానమధ్యనిలయుం తత్త్వత్రయారాధితం
తత్త్వాఫీశ్వరయోగనిర్గుణమహాస్థిదై స్సమారాధితం
తత్సంగంతరుణేందరం శేఖరసఖం తారాంత్రయాంతగతం
తస్తస్వణాకిరీటకుండలయుగం రామంభజేతారకం. 33

శా. తారాకారవిమానమధ్యనిలయున్ దత్త్యంతయారాధితున్
సారాచారవశిష్టసిద్ధముని సంస్తవ్యాంప్రితత్సంజ్ఞకున్
దాదాద్రీశ్వరసంతతాపుబరమున్ దారాంత్రయాంతగతున్
శ్రీరామున్ మకుటాంగదాభరణ సంసేవించునిష్టాప్తిక్. 33

తా॥ తారాకారమగు విమానమధ్యమున నిలిచి తత్త్వత్రయం
బుచే నారాధింపఁబడుచు యోగులచే, సిద్ధులచే పూజింపఁబడుచు శివు
నకు స్నేహితుడై యుండు రాముని భజింతును. 33

శ్లో॥ తారంతారకమండలోపరిల నజ్ఞోతిస్ఫురత్తారకా
తీతంతత్వమసీతివాక్య మహిమాధారంతటిత్సన్నిభం
తత్త్వజ్ఞానపవిత్రితత్త్రిభువనం తారాసనాంతర్గతం
తారాంత్రధ్రువ మండలాబ్జరుచిరం రామంభజేతారకం. 34

శా. తారున్దారకమండలోపరి ప్రసిద్ధజ్యోతివిద్యన్నిభున్
తారాంత్రధ్రువమండలాబ్జరుచిరున్ దారాసనాంతర్గతున్
దారాతీతునుధీపవిత్రితను నీతానాధునక్కిర్ణ వి
స్తార్గుతత్వమసీతివాక్యమహిమా ధారుభజింతు మదిన్. 34

తా॥ తారకాతీతుండును, నక్షత్రమండలాతీతంబగు జ్యోతియు
తారాసనాంతర్గతుండును త్రిభువనంబులను తత్త్వజ్ఞానంబున పవిత్ర
మొనర్చినవాడును తత్త్వాధారుండు నగుచు వెలుంగు రామచంద్రుని
సేవ చేయుదును. 34

శ్లో॥ కస్తూరీఘనసారకుంకుమల సచ్చిందనాలంకృతం
కందర్పాధికసుందరంఘననిభం కాకుత్స్థవంశధ్వజం
కల్యాణాంబరవేష్టితంకలయా యుక్తంకళావల్లనుభం
కల్యాణాచలకాముకప్రియసఖం కల్యాణరామంభజే. 3౫

మ. శితికంఠాపుగీమదానుమిభిభృత శ్రీచందనాలంకృతుఁ
క్షీతిపుత్రసహితుఁ ఘనాఘననిభుఁ శ్రీరాముబీతాంబరుఁ
దతిసౌందర్యజీతస్మరుఁ బ్రవిలసత్కాకుత్స్థవంశధ్వజుఁ
హితవిద్యాధితురామభద్రు మదినేనెతున్ గృహకాంక్షినై. 3౫

తా॥ కస్తూరి, మంచిగంధము, కర్పూరము వీనిని శరీరమున
నలదిసిని మన్మథుని తిరస్కరించు రూపంబున నీతతో కూడి వీతాం
బరధరుండై శివునకు సఖుండఱు యొప్పు రామభద్రుని నుతింతును. 36

శ్లో॥ మజ్జేపంమదనుగ్రహం మదధిపం మద్భావనంతత్సుఖం
మత్తాంతంమమసద్గురుంమమవరం మోహాంధవిచ్ఛేదనం
మత్పుణ్యంమదనేకబాంధవజనం మజ్జేపనంమన్నిధిం
మత్సిద్ధిం మమసర్వకంమమృతం రామంభజేతారకం. 3౬

ఉ. మాకుగురుండనుగ్రహుడు మజ్జనకుండునిభుండుజీవముఁ
మాకువిమోహవర్జితును మత్పుణ్యకృతంబు నుఖంబుభావముఁ
మాకుసమస్తబాంధవనంబు ధనంబునుకర్మసిద్ధియుఁ
మాకుసమస్తతారకము మారఘురాము నటంచునెంచెదఁ. 3౬

తా॥ నాకు ప్రాణంబును నాకు ప్రభువును తండ్రియు గురుం
డును నాహృత్పద్మవాసియు నాపుణ్యరాశియు నానుఖహేతువును
బంధుండును ధనంబును కర్మసిద్ధియునగు రాముని గొలతును. 36

శ్లో॥ నిత్యంనీరదలోచనం నిరుపమం నీవారశూకోపమం
నిర్భేదానుభవంనిరంతరగుణం నీలాంగగోనోజ్జ్వలం
నిష్పాపంనిగమార్పితంగుణపదం నిత్యాత్మకం నిర్మలం
నిష్పుణ్యం నిఖిలం నిరంజనపదం రామంభజేతారకం.

శా. నిత్యన్నిద్దురితున్ సరోజనయనున్ సీలాంగరాగోజ్జ్వలు

నిత్యాత్మున్ విమలు నితరంతరగుణు నిర్భేదు నిష్పుణ్యునిన్
సత్కు మ్మత్తునిరంజనున్నిరుపము స్వర్వాత్మయోగీంద్రు సం
స్తుత్తున్నిర్గుణరాముదారకుభజింతున్ సత్కృపాకాంక్షినై. 32

తా|| నీరజలోచనంబులతో నిత్యుడై సాటిలేని వాడగుచు
నిత్యాత్ముడగుచు నిరంతరగుణుడై నిర్భేద్యుడై నిష్పాపత్వమున
వేదాదులచే పూజింపఁదగినవాడగు రాముని సేవింతును. 37

శ్లో|| ధ్యాయేత్వాంహృదయాంబుజే రఘువతిం విజ్ఞానదీపాంకురం

హంసోహంసః పరాదిమహి మాధారంజగన్మోహనం

హస్తాంబోజగదాబ్జచక్రసుతులం వీతాంబరంగోస్తుభం

శ్రీవత్సంపురుషోత్తమం మణినిభం రామంభజేతారకం 3౮

మ. హృదయాబ్జంబునగొల్చెదన్ రఘువతినోమాంబరున్నిస్సమా

నుదయాభుంధృతగోస్తుభున్ హరిజగన్మోహున్ గదాద్యాయుధుం

ద్రిదశేంద్రాంశనిభున్ మహామహిమునిన్ శ్రీవత్సవత్సఫలున్

విదితాత్మున్ పరహంసరూపుబురుషున్ విజ్ఞానదీపాంకురున్. 3౮

తా|| ఓరామా ! నిన్నే హృదయంబున ధ్యానించుచున్నాను.

పరమహంసలకు పరముండవు. జగంబులను పుట్టించుచు రక్షించుచు

సశింపుచేయుచు నాధారుండవగుచు క్రీడించుచుందువు. నీవు పురుషో

త్తముడవు. నిర్గుణుండవు.

శ్లో|| సత్యజ్ఞానమనంతమచ్యుతమజం అన్యాకృతంతత్పరం

కూటస్థాదిసమస్తసాక్షిమనఘం సాక్ష్యాద్విరాటత్వదం

వేద్యంవిశ్వమయంస్వలీనభవనం స్వారాజ్య సౌఖ్యప్రదం

పూర్ణంపూర్ణతరం పురాణపురుషం రామంభజేతారకం. 3౯

మ. ఆరఘుంబూర్ణు ననంతసచ్యతుని సత్యజ్ఞానమూర్తి విరా

టమవిశ్వాత్మ జగన్మయున్ వరదు కూటస్థాయీసాక్షి స్సహ

తనునవ్యాకృతు జీవనతత్పరు సుత్రామాదిభోగ వ్రతున్
ఘనునిన్ వేద్యుబురాణపూరుషున్ గాకుత్స్సనేవిం చెదన్. 38

తా|| సత్యజ్ఞానంబున ననంతుండగుచు విశ్వాత్మతతో జగన్మ
యుండై వరంబులను భక్తుల కొసంగుచు స్వారాజ్యసుఖంబుల వీడి
పితృవాక్యపరిపాలకుండగుచు పురాణపురుషుండగు రామచంద్రుని
నుతింతును. 39

మూ. రామంరాక్ష సవంశనాశనకరం రక్తాధరంరాఘవం
రక్షోరింరఘువంశవర్ధనకరం రక్తాధరంరాఘవం
రాధాయాత్మనివాసినం రవినిభం రమ్యంరమానాయకం
రంధ్రాంతర్గత శేషశాయిసమహం రామంభజేతారకం 40

మ. అమరజ్యేషికులాటవిధమాను రంధ్రాంగన్ తాపీంద్రత
ల్పమహాత్మున్ బడిపూర్ణచందముఖరామున్ శ్రీరామానాయకున్
గమలాస్తోజ్యలు బల్లవాధరు జగత్కలాణుశ్రీరాఘవున్
రమణియున్ రఘువంశదీప్తుగొలుతున్ రాధాత్మసంస్థాయినన్ 40

తా|| రాక్షస వంశనాశ కరత్వమున జగంబున కుపకరించుచు
రఘువంశమువృద్ధికి కారకుండై రాధాంతర్గతత్వమున విలాసభూతు
డగుచు శేషశాయియై సీతాపతియగు రాముని నేవించెదను. 40

మూ. తారాకారంనిఖిలనిలయం తత్వమస్యాజ్యలక్ష్యం
శబ్దావాచ్యం త్రిగుణరహితం వ్యోమమంగుప్తమాత్రం
నిర్వాణాఖ్యం నగుణమగుణం వ్యోమరంధ్రాంతరా సం
కౌషుమ్నాంతః ప్రణవరహితం రామచంద్రంభజేహం. 40

మ. ప్రకటవ్యోమబలాంతరస్థనగుణం రామాధిపున్ లోకనా
యకుధారాకృతి ముక్తిసంజ్ఞకు సుషుమ్నాంక స్థితోంకార ప
ణన్ కరాహితునశబ్దునిత్యుబుధులెన్నం దత్వమస్యాది ల
క్ష్యకులాస్థానుభజింతునిగుంఢనిసం గుప్తప్రమాణున్ హరిన్. 40

తా|| త్రిగుణరహితుండును, నిఖిలనిలయుండును, తారాకా
రుండును శబ్దముల కవాచ్యుండును, సగుణనిర్గుణస్వరూపుండును ఓం
కారములేనివాడును సంగుప్తప్రమాణుడునగు రామప్రభువే నాకు
దిక్కు.

41

శ్లో|| ముక్తిరూపం మునివరహృదానంద కందంముకుందం

కూటస్థాస్యం సకలవరదం సర్వచైతన్యరూపం

నాదాతీతం ప్రకృతిరహితం రామచంద్రంభజేహం.

౪౨

మ. మునిహృత్తోవకరుం బ్రధానరహితున్మోక్షాధినాథుం

తనుగూటస్థుని సర్వవిశ్వమయుంజేతనున్న మీకృత్సవం

దససర్వాత్ముముకుందులోకవరదున్నా దాంతతత్వాత్మున

త్వసమున్ రాముధరానంతాధిపతినాదాతీతు భావించెదన్.

౪౨

తా|| ముక్తిమూలమై మునుల హృదయంబులనుండి రక్షిం
చుచు భక్తులకు వరంబుల నిచ్చుచు సర్వచైతన్యరూపుడైన రామ
భద్రుండే నాప్రభువు.

42

శ్లో|| నిజానందాకారంనిగమతురగారాధితవదనం

పరబ్రహ్మరమ్యం పరమపదయుగం పాపహరణం

కృపాపారావారంపరమపురుషం పద్మనిలయం

భజేరామంశ్యామం ప్రకృతిరహితం నిర్గుణమహం.

౪౩

మ. పరమామ్నాయతురంగనేవిత లసత్పాదాంబుజద్వంద్యం బం

కరుహాస్థాను గృపాబ్ధినిర్గుణసమాఘ ధ్వంసరముంబరా

త్పరమంబుం బురుషోత్తరం బరుఁబర బ్రహ్మన్నిజానందు శ్రీ

హరిశ్రీరాముఁ బ్రధానవిర్జితు ఘనశ్యామాంగు భావించెదన్.

౪౩

తా|| పరబ్రహ్మరమ్యుండును పాపంబుల హరించువాడును
వేదంబులచే స్తుతిచేయబడువాడును దయాసముద్రుండును పద్మనిల
యుండును పరమ పురుషుండును నిర్గుణుండునగు రాముని కొలుతును.

శ్లో॥ శ్రీమద్వైకుంఠనాథంసురముని మకుటజ్యోతిత స్వర్ణపీఠం
 నీలాంగంచంద్రవక్త్రముణిమయ మకుటంబాణ కోదండహస్తం
 పద్మాక్షంపావనాశం ప్రణవమయమహారత్నసింహాసనస్థం
 శ్రీసీతావామభాగంశ్రితజనవరదంరామచంద్రంభజేహం. ౪౪

మ. తనవయికుంఠవిభునృణీమకుటఁగోదండాస్త్రహస్తస్సమా
 గతగీర్వాణకిరీటరత్నరుచిరా క్రాంతాంప్రియుగ్మన్మత
 క్రతునీలాంగశశాంశవక్త్రులనదోంకారాసనుం జానకీ
 యతుంగంజేతుణు రాముఁబావకుహరునాద్యున్నారకుంగొల్చెదన్.

తా॥ దేవమునికోటులచే పూజింపబడుచు వైకుంఠముననుండి
 సీతాదేవి పాదంబు లొత్తుచుండ శేషశయ్యపై పరుండి భక్తుల పాపం
 బుల నశింపజేయుచు పరంబుల నొసంగుచు రత్నసింహాసనమునగూరు
 చుండు రామునే సదా వేడెదను. 44

శ్లో॥ సాకేతేమణిమంటచేసురతరు ప్రాంతేవిమానాంతరే
 వద్దేచాప్తదళోజ్జ్వలేనుత మహాసాధే సుధామాన్వితే
 సఖ్యంసూర్యజరావణానుజమరుత్పత్రానుజై స్సేవితం
 మధ్యేవాసవనీలకోమలనిభం రామంభజేతారకం. ౪౫

మ. ప్రకటాయోధ్యను కల్పమూలమున హర్యంబందువిబ్రజపు
 ష్పకమధ్యాప్తదళాబ్జచుధ్యమున భాన్వద్దేహమందున్నర
 ప్రకరంబుల్ రవిపుత్రముఖులనుజుల్ భావించెదన్మధ్యమం
 దకలంకుండగునీలరత్నవిభు రామాధీశుఁబ్రార్థించెదన్. ౪౫

తా॥ అయోధ్యలో మణివికారమండపమున నొకమేడలో దేవ
 తలును నుగ్రీవాది వానరులును చుట్టును గొలిచియుండ నామధ్య
 రత్నకుండలాదుల ధరించియుండు రాముని శరణు వేడెదను. 45

శ్లో॥ హృదయకుహరమధ్యేజ్యోతితస్మత్ప్రసారం
 నిగమయనుగమ్యంవేదశాస్త్రైరచింత్యం

హరిహరి విధివంద్యంతంసమంత్రంతరస్థం
దశరథసుతమితై దయివతందేవతానాం.

౪౬

మ. హరిభగ్నాబ్జభవాదివంద్య హృదయాబ్జాభ్యంతరజ్యోతి సు
స్థిరమంత్రప్రకటార్థసారతరు రాజీతుశాస్త్రాగమ
స్ఫురదాకాయుయచింత్యువేదమయు సంపూర్ణస్వచ్ఛోగమ్యవే
మరురామప్రభుదేవదేవుగొలుతున్న మంత్రంతరాంతరగతున్. ౪౬

తా॥ వేదశాస్త్రంబులకు లొంగక హరిహరబ్రహ్మదులచే ను
లింపబడుచు మునుల హృదయపద్మంబుల దాగియుండి దేవతలకు
దేవుడై సత్యరూపుడైన రామచంద్రునే యాశ్రయింతును. 46

శ్లో॥ దేవేంద్రనీలనవమేఘ వినిర్జితాంగం
పూర్ణేందు బింబవదనంశరచాప హస్తం
సీతానమేతమనిశం శరణంశరణ్యం
చేతోమదీయమభివాంఛతి రామచంద్రం.

౪౭

మ. హరినీలోత్పల మేఘసంపద మహారాంగుంధరాపుత్రికా
పరుగోదండశరోజ్వలోత్కరపరుం భద్రాసనాసీనుదా
శరధి బూర్ణశశాంకబింబవద స్సర్వాత్ము శ్రీరాము శ్రీ
కరభక్తాంగణ కల్పకంబుమనమాకాంక్షించినేవింపుమా. ౪౭

తా॥ ఇంద్రనీలమాణిక్యములవంటి శరీరము, పూర్ణచంద్రుని
వంటి మొగంబును కలిగి చేత ధనువునుంచుకొని శరణన్న శత్రువుల
గూడ రక్షించుచు నుండు రామచంద్రుని నుతింతును. 47

శ్లో॥ ఓతప్లోతసమస్తవస్తునిచయం ఓంకారబీజాక్షరం
ఓంకారప్రకృతీషడక్షరహితం ఓంకారకందాంకురం
ఓంకారస్ఫుర ధూర్ధవస్తుపరిధిం ఓంకారయారాధితం
ఓంకారోజ్వలసేంహవీతనిలయం రామంభజేతారకం.

౪౮

తా. ఓంకారప్రకృతీ షడక్షరహితున్నా కారకందాంకు
నోంకారస్ఫుటభూర్భువస్సుపరిధు న్మోఘత్రయారాధిత్వం

నోన్కారజ్వలసింహవీరనిలయు నోన్కారబీజాంకురున్
లంకేశాంతకుసర్వగున్ రఘువరున్ లక్ష్మీశుభావించెడన్. ౪౮

తా॥ ఓరామా ! నీవు ప్రణవాకారుండవు. పడతరహితుం
డవు. ఓఘత్రయారాధి తుండవు. రావణాంతకుండవు. సర్వగురుండవు.
రఘువరుండవు. నిన్నే భావించును. 48

శ్లో॥ సాకేతేధవళే సురద్రుమతలే సాధేనిమానాంతరే
అదితాంతసమస్తవర్ణ కమలే దివ్యేమృగేంద్రాసనే
ఓంకారోజ్వలకణికే సురసరిన్మధ్యే సదేవాంతరే
వ్యాసాద్యాదిమునీశ్వరాద్యభినుతం రామంభజే తారకం ౪౯

మ. స్థిరమైనిర్మలమా మనస్సరసినా దితాంతవర్ణాబ్ధి
స్ఫురితోంకారవిశుద్ధకర్ణకజడిశుల్ గోల్వసాకేతమ
స్ఫురిమధ్యంబునఁ గల్పమూలమునభానుస్ఫూర్తి సాధంబుం
జరమాపుష్పజ మధ్యవీరలసితు స్త్రిరాముగీర్తిచెడన్. ౪౯

తా॥ అయోధ్యలో మందార వృక్షమూలమున నొకమహా
సాధంబున విమానాంతరమున గంగానదిమధ్య వ్యాసాదులచే నుతింప
బడు రాముని సేవించును. 49

మూ. కోదండదీక్షాగురుమాదిమూలం

గుణాశ్రయం చందనకుంకుమాంకం

సలక్ష్మణం సర్వజనాంతరస్థం

పరాత్పరంరామమహం నమామి. ౫౦

చ. ధరణీజారుచచర్చచందన లసత్కాశ్మీరజన్మాంకిత
స్ఫురదత్కున్నతవక్షుసర్వగు జగన్మూలానుకూలుంబరా
త్పరువునమిత్రియం గుణాశ్రయహరిం భక్తార్తిసంహారకుం
గురుకారుణ్య పయోధిరాముఁగొలుతుం కోదండదీక్షాగురున్. ౫౦

తా॥ ధనుర్విద్యాగురుండును, గుణాశ్రయండును చందనకుం

కుమధారియు సర్వజనాంతర్యామియు లక్షణసహితుండును పరాత్పరుండునునగు రామభజనమే చేసెదను. 51

శ్లో॥ మూలాధారసరోరుహేహుతవహస్థానేత్రికోణాంతరే
కంజేకుండలికానుష్ఠుప్తిపటలీవాసాంతవర్ణశ్రయే
బాలార్కప్రతిమావరాభయకం పాశాంకుశాలంకృతం
భూతత్వాశ్రయమాదిపూరుషమజం రామంభజేతారకం. ౫౧

మ. అరయన్ గుండ నుష్ఠుప్తికాలితవాసాంతక్షవ్యాస్తభా
సురమాకంజత్రికోణమధ్యమమున న్సుక్రస్థలింబాలభా
స్కరసందిపితుభూలసంశయవిరాజత్పాశ ముఖ్యాస్త్రును
స్థిరువిద్వేషి హరుం బరాత్పరునజన్యైరామునేనించెదన్. ౫౧

తా॥ పద్మత్రికోణమధ్యమున శుక్రస్థలమందు బాలభాస్కరుని
రీతి విరాజిల్లుచు పాశాంకుశాలంకృతుండై పరాత్పరుండగు రామ
ప్రభునే నమ్మితిని. 51

శ్లో॥ స్వాధిష్ఠానసరోరుహే ప్రవిలసద్భాసాంత వర్ణశ్రయం
బ్రహ్మగ్రంథిముహూన్నతేకరతలే శ్రీకుండికామాలికాం
వీరేరత్ననిధం వరాభయకరం వాణీయుతంబిభ్రతం
సాధమనస్యమంగళకరం రామంభజేతారకం. ౫౨

మ. స్థిరమైనట్టిబలాంతవర్ద దళస్వాధిష్ఠానకగ్రంథికా
కరునత్కుండికమాలికున్సుజనతా కల్యాణముద్రోజ్వలు
న్వరతామ్రాకృతివై రిసాధ్వనకరున్వాణీయుతుందారకుం
బరుశ్రీరాముగుణాభిరాముమది సంభావించినేవించెదన్. ౫౨

తా॥ స్థిరమయిన స్వాధిష్ఠానసరోరుహమున బ్రహ్మగ్రంథిచే
మహూన్నతంబగు కరతలంబున రత్నవీరమున నుండు పరాత్పరుని
నారామ:ని భజింతును. 52

శ్లో॥ దాపాంత్యక్షరపంకజేదశదళే మాణిక్యసంపూరితే
 విష్ణుగ్రంధిమయేవరాభయకరం ఆశంఖచక్రాన్వితం
 మార్తాండద్యుతిమంజునాభమతులం పీతాంబరంగౌస్తుభం
 సర్వసర్వగమిందిరాసహచరం రామంభజేతారకం. ౫౩

మే. ఘనమైనట్టిదాపవర్ణదళ యుక్తంబై హరిగ్రంధితం
 బనజర్వామణిపూరచక్రమున కంజాతోజ్జ్వలు రాముఁగాం
 చనచేలు రిపుజైత్రుదారకుంబరుస్సర్వాత్ముజక్రాబజా
 స్తునిలక్ష్మీయుతుబద్ధనాభభజియింతు గౌస్తుభోద్భాసితుఁ. ౫౩

తా॥ ఘనమా మణిపూరచక్రంబున కాంతించుచు బంగారు
 వేలంబు కట్టి శత్రునాశనకరుండగుచు గౌస్తుభంబును ధరియించి మిం
 చిన రఘురాముని స్మరింతును. 53

మూ. హృత్పద్మేనిలయార్కకోటిసదృశం కంఠాంతవర్ణోజ్జ్వలే
 ప్రాణాంతప్రణవాంతరే ప్రవిలసదోర్బాణపీఠాంతరే
 సూర్యహంసమయేనదాశివపతం కోదండదీక్షాగురుం
 వాసామోక్షరమాసమేతమనిశం రామంభజేతారకం. ౫౪

మ. సరగన్ భవ్యకరాంతవర్ణసహితుం బ్రాణానిహంకారసు
 స్థిరుచాయాధిపహంసరూపునిలయాదిత్యాయతోద్భాసి వి
 స్ఫురితోద్భాణవసత్పదాశివసురూపు న్మోక్షలక్ష్మీయుతుఁ
 గురుభక్తింభజియింతుగాతమహా కోదండదీక్షాగురుఁ. ౫౪

తా॥ ధనుర్విద్యాగురుండును ప్రళయార్కకోటిసమానుండును
 ప్రాణాంతస్థాకారసహితుండును హంసరూపుండును సదాశివరూపుం
 ఁను మోహలక్ష్మీయుతుండునగు రాముని శరణువేడెదను. 54

మూ. సాక్షాత్పొడశదివ్యపత్రకమలే జీవాత్మసంస్థాపితే
 రుద్రగ్రంధిమయేనునోన్మనిషధే జాలాంధ్రపీఠాంతరే

శుభ్రజ్యోతిమయంశరీరసహితం సంస్థం సుధాశీతలం

శబ్దబ్రహ్మనివాసభూతవదనం రామంభజేతారకం.

౫౫

మ. తనరన్నోడశవద్మపత్రమున రుద్రగ్రంధితంబై మనో

స్థనిమార్గంబునజీవనస్థలిని మాన్యంబై నజాలాంద్రపీ

ఠినిశబ్దాహ్వాము బ్రహ్మకూటమున మేఘజ్యోతిరూపంబునం

ఘనతంజెన్నగు రాముదారనుసమగ్రానుగ్రాహునుం గొల్పెడన్.

తా॥ షోడశవద్మపత్రంబున రుద్రగ్రంధితంబయి జీవాత్మస్థాపితం
బయి పరిశుభ్రజ్యోతిమయంబును సుధాశీతలంబును శబ్దబ్రహ్మనివాస
భూతంబును నగు రామచంద్రునే సేవింతును.

55

మూ. భ్రామధ్యేనిగమాగమోజ్జ్వలపదే చంద్రేత్రిమార్గాంతరే

నిర్ద్వంద్వేనిఖలార్ద తత్త్వవిలసత్సుజ్జ్వలసుఖమ్నాన్ముఖే

ఆసీనంప్రశయార్కభాసురవరం జ్యోతిస్వరూపాత్మకం

కణ్ణానాంచితమోక్షలక్ష్మీసహితం రామంభజేతారకం.

౫౬

మ. శ్రుతిమార్గంబునద్వైపదాంతరమునం భ్రామధ్యమందున్ సము

న్నతభావ్యత్సకలార్థతత్త్వగ సుఖమ్నాస్థానసంస్థానుశో

భితకల్పగుణతేజమోక్షశమలా ప్రేమాన్వితుందాంరకుం

ద్యుతిమంతుం భయవర్జితున్ హరివరంజ్యోతిం భజింతున్ మదిన్.

తా॥ వేదశాస్త్రోజ్జ్వలప్రదంబయిన భ్రామధ్యంబున ప్రశయా
ర్కుని పగిది భాసిల్లుచు జ్యోతిస్వరూపంబుననుండు హరి వరంజ్యోతి
యై వెలుగు రాముని భజింతును.

56

మూ. శీర్షాంభోరుహాకర్ణి కేనిరుపమే శ్రీషోడశాంతేశశి

ప్రఖ్యాతామృతవార్దిపీచిలహరీ నిర్వాణవీథాంతరే

శబ్దబ్రహ్మపరం చరాచరగురుం తేజఃవరంశాశ్వతం

సత్యాసత్యమగోచరంహృదినదా సీతాసమేతంభజే.

౫౭

మ. అలశ్శీర్షాంబుజకర్ణి తస్థుబరిపూర్ణాబ్జామృతాంభోధివీ
 చిలసన్మోక్షమహాసనాంతరమునం జెల్వోందునీతాసము
 జ్వలుతేజఃపరునింజరాచరగురుస్సత్యామృతున్నాతుం
 బలభిన్నీలునగోచరుండలతు శబ్దబ్రహ్మవాచాధికున్

౫౭

తా॥ నిరుపమానంబును, శీర్షాంబుజకర్ణి కంబును శశిప్రఖ్యాతం
 బగునమృతవీచికల నిర్వాహవీథాంతరంబున చరాచరస్వరూపంబునను
 శాశ్వతంబును నగోచరుండును నగురాముని దలంతును.

57

శ్లో॥ సాకేతేరవికోటిసన్నిభమహా హర్యేసుసింహాసనే
 నానారత్నవినిర్మితేమునిజనా కీర్ణేనదానందనే
 దేవాధీశ్వరపంకజేనవసితం వామాంకనీతోజ్వలం
 దేవేంద్రోపలనీలకోమలనిభం రామంభజేతారకం.

౫౮

మ. తన ప్రాంలం గమలాప్తకోటి విలసత్సౌధాంతరానందదా
 నవవీనోజ్వలరత్నవీరమున నామ్నాయేశ్వతా భ్యాంతరం
 బునజెల్వోందిన శక్రనీలనిభ రాముంజానకీయుక్తుగాం
 చనమంజీరకిరీటుకుండలవిరాట ద్భూషణం గొల్చెదన్.

౫౯

తా॥ అయోధ్యలో కోటిసూర్యప్రభావిలసితసౌధంబునసింహా
 సనంబున నానారత్నవినిర్మితంబై మునిజనాకీర్ణంబైన సంతరంబున వసిం
 చుచు జానకీయుక్తుండగు రాముని గొల్చెదను.

58

శ్లో॥ సాకేతేనగరేనమస్తసుఖదే హర్యేందుకోటిద్యుతే
 సత్తత్రగహవం క్తిలగ్నుశిఖరే చాంతర్యపంకేరుహే
 వాల్మీకాత్రిపరాశరాసుమునిభి స్సంసేవ్యమాసంస్థితం
 నీతాలంకృతవామభాగమనిశం రామంభజేతారకం.

౬౦

మ. తనయూరంశరదిందుకోటినిభమై తారాగ్రహక్రాంతశ్చం
 గనితాంతోన్నతమైన సౌధమున సౌఖ్యంబౌతదంతస్థప

దవనజంబుందుబరాశరాతిప భృగుదూర్వాసాదులుంగొల్వభు
తసయాసంయుతుడై నరామవిభునిం దానుండనై కొల్చెదన్. ౫౯

తా|| సాకేతనగరంబున శరదిందుకోటినిభంబయి నక్షత్రపంక్తి
సంఘ శిఖరములుకల గృహంబులో సుఖం బగుశయ్యపై వాల్మీకాది
మహామునులచే నేవింపబడుచు నీతాదేవితో నుండు రాముని
నుతింతును. 59

శ్లో|| వందేరామమనాదిపూరుషమజం వందేరమానాయకం

వందేహరకిరీటకుండలధరం వందేంద్రసీలద్యుతిం

వందేచాపకదంబకోజ్జ్వలకరం వందేజగన్మంగళం

వందేపంక్తిరథాత్మజంమమగురుం వందేనదారాఘవం. ౬౦

మ. కమలానాథుననాదిపూరుషు జగత్కల్యాణుగోదండ ది

వ్యమహాస్త్రిజ్వలుహరకుండలకిరీటాలంకృతు నిర్దజ్జరేం

ద్రుమశిశోభితగాత్రమద్గురునజుక్ రాముండశస్యందనో

త్రమపుత్రుంసుచరిత్రమద్భదయ మధ్యంబందుభావించెదన్. ౬౦

తా|| ఆదిపురుషుండును రమాపతియును హరకిరీటకుండలధరుం
డును నజుండును యింద్రసీల ద్యుతికలవాడును హస్తమున ధనువుండిన
వాడును జగంబులకు శుభంబులనిచ్చువాడును దశరథపుత్రుండును
ఁగు రామనకు నమస్కరించెదను. 60

శ్లో|| వందేశౌనకగౌతమాద్యభినుతం వందేఘనశ్యామలం

వందేతారకవీరగాఢ్యనిలయం వందేజగన్నాయకం

వందేభక్తజనాఘదేవవిటపం వందేధనుర్వల్లభం

వందేతప్రమనీతివాక్యజనకం వందేనదారాఘవం. ౬౧

మ. పరునిందత్వమనీతివాక్యజనకుం భత్తామనోరాక హుం

మరుచిందారకవీరపద్మనిలయం యుత్రామనీలోజ్వలుం

సరసురగౌతమశౌవకాద్యభిమతుం సర్వేశ్వరుంజానకీ

వరుగోదండగురు స్సరారివారు భావంబందు సేవించెదన్. ౬౦

తా॥ శౌనకగౌతమాదిమునులచే కీర్తింపబడువాడును తారక
వీతమధ్య నిలిచియుండు జగన్నాయకుండును భక్తులకు కల్పకంబును
ధనుర్విద్యాతిశయండును నగు రామచంద్రునికి నమస్కారములు. 61

శ్లో॥ వందేసూర్యశశాంకలోచనయుగం వందేజగత్పావనం

వందేప్రసహసత్రపద్మనిలయం వందేపురారిప్రియం

వందేరాక్షసవంశనాశనకరం వందేసుధాశీతలం

వందేదేవకపీండ్రకోటివిమతం వందేనదారాఘవం. ౬౧

మ. హరమిత్రున్ రవిచంద్రనేత్రుదితి పుత్రారణ్యదావాగ్నినిర్జ

రశాఖామృగసేవితాంప్రియగు శ్రీరాముంసుధాశీతలుం

ధరణీనాథుసహస్రపత్రకమలస్థానుం జగత్పావనుం

బరమాత్ముం రఘురాముచంద్రమది సంభావించిసేవించెదన్. ౬౨

తా॥ సూర్యచంద్రనేత్రుండును జగత్పావనుండును శివునకున్న
హేతుండును రాక్షసవంశనాశకరుండును నమృతమువలె చల్లనివా
డును దేవవానరకోటిచే వినుతుండునునగు రఘురాముని సేవించును. 62

శ్లో॥ వందేసాగరగర్వభంగవిశిఖం వందేజగజ్జీవనం

వందేకాళికయాగరక్షణకరం వందేగురూణాంగురుం

వందేబాణశరాసనోజ్జ్వలకరం వందేజటావల్కుం

వందేలక్ష్మణభూమిజాన్వితకరం వందేనదారాఘవం. ౬3

మ. శరచాపోజ్జ్వలహస్తలక్ష్మణధరా సత్పుత్రికాయుక్తుసా

గరగర్వాపహశౌర్యధుర్యుననఘం గాధేయయజ్ఞావనుం

న్వరనుం దేశికదేశికుం ధృతజటావల్కుం జగజ్జీవనుం

గరుణాంభోనిధి రామచంద్రునియతిం గాంక్షించి సేవించెదన్. ౬3

తా॥ బాణంబుచే సముద్రము గర్వముడంచినవాడును జగదా
ధారుండును విశ్వామిత్రయాగరక్షకుండును గురులకు గురుండును
జటాపల్కలధారియు సీతాలక్ష్మణసహితుండునగు రామునికి సదా
మొక్కుదును. 63

శ్లో॥ వందేపాండురపుండరీకనయనం వందేందుబింబాననం

వందేకంబుగళంకరాబ్జయుగళం వందేలలామోజ్జ్వలం

వందేపీతదుకూలమంబుదనిభం వందేజగన్మోహనం

వందేకారణమానుషోజ్జ్వలతనం వందేసదారాఘవం ౬౪

మ. సితకంజేక్షణహస్తిహస్తకరు రాజేవారిబింబాస్యభా

సితప్రావృద్ధనవర్ణగాంచనలనచ్చేలు స్ఫురీలుంబుధా

ర్శితుని గారణదేహుగంబు గళుధాత్రీపుం జగన్మోహనం

ధృతమాణిక్యలలామురామవిభునెంతం దత్కృపాకాంక్షినై. ౬౪

తా॥ తెల్లతామరలవంటి కన్నులును చంద్రబింబమువంటి

మొగంబును శంఖమరీతినుండు కంఠంబును పద్మములపోల్కినుండు

చేతులును పీతాంబరధరుండును జగన్మోహనకరుండును కారణాంతరం

బుల మనుష్యరూపమును ధరించినవాడైన రామున కిదే వందనము. 63

శ్లో॥ వందేనీలసోజకోమలరుచిం వందేజగద్వందితం

వందేసూర్యకులాభిక్వాస్తుభమణిం వందేసురారాధితం

వందేపాతకపంచకప్రహరణం వందేజగత్కారణం

వందేవింశతిపంచతత్వరహితం వందేసదారాఘవం ౬౫

మ. వరనీలోత్పలకోమలాంగుద్రిజగద్వంద్యజగత్కారణ

స్సరసీజాప్తకులాభిక్వాస్తుభమణి స్సర్వాత్మదేవార్చితు

స్వరదుం బంచమహాఘనాశకుగృపా వార్ధింబరుందైత్య సం

హారషడ్వింశతితత్వభాసితుని రామాధీశునేవిం చెదన్. ౬౫

తా॥ నల్లకలువవంటి కాంతియు జగంబులచే నమస్కరింప దగిన ప్రతిభయు సూర్యకులంబున కలంకారంబును దేవపూజితదేశంబును కలిగి దయాసముద్రుండయిన రామప్రభునకు మొక్కుచున్నాను.

శ్లో॥ వందేసాధకవర్గకల్పక తరుం వందేత్రిమూర్త్యాత్మకం
వందేనాదలయాంతకస్థలగతం వందేత్రివగ్యాత్మకం
వందేరాగవిహీనచిత్తసులభం వందేసభానాయకం
వందేపూర్ణదయామృతార్ణవమహం వందేనదారాఘవం. ౬౬

మ. పరదుకసాధకవర్గకల్పకతరుక భవ్యుద్రిమూర్త్యాత్మకం
సరసునాదలయాంతకస్థలగతున్ శాంతుక ద్రివగ్యాత్మకం
గురునంపూర్ణదయామృతాభిరహితాంగుక సత్సభానాథు సు
స్థితునిక రాగవిహీనచిత్తసులభుక శ్రీరామునేవించెదక. ౬౬

తా॥ సాధులకు కల్పవృక్షంబును, త్రిమూర్త్యాత్మకంబును, సరనంబును శాంతంబును కలిగి రాగహీనులకు సులభముగా గోచరించుచు సత్యభామానాథుండయిన శ్రీరామునికి నమస్కారము. 66

మూ. వందేసాత్మికతత్త్వముద్రితతనం వందేసుభావాయకం
వందేచారు చతుర్భుజామణినిభం వందేషడంబస్థితం
వందేబ్రహ్మపిపీలికాదినిలయం వందేవిరాడ్విగ్రహం
వందేపన్నగతల్పశాయిసమహం వందేనదారాఘవం. ౬౭

మ. పరుసీలాంగుషడంబరస్థితం జతుర్భావం సుభావాయకం
సరసున్ సాత్మికతత్త్వముద్రితతనం సర్వస్వీరాడ్విగ్రహం
బరమేష్ట్యాదిపిపీలికాంతనిలయం నాంగేంద్రపర్యంక ని
ర్జరబృందారక శీలురాఘవ పరబ్రహ్మంబు నేవించెదక. ౬౭

తా॥ సాత్మికతత్త్వంబుచే ముద్రింపబడిన తనువు కలిగి షడంబరస్థితుండును విరాడ్విగ్రహుండును సర్వజీవులందుండు వాడును నగు రామునికి వందనము.

మూ. అయోధ్యాపురమంటచే స్ఫురితసింహావీరిస్థితం
 వశష్టమునిగౌతమై భృగగుశుకాదినంసేవితం
 దినేశసుతరావణానుజనహూదరాద్యామృతం
 భజామిరఘునందనం ప్రణవభీదసారాత్మకం.

౬౮

మ. ప్రకటాయోధ్యసురత్నమంటపమునక భద్రాసనాసీనుండై
 యకలంకుల్ శుకగౌతమభృగువసిష్ఠాదుల్ దినేశాత్మపు
 త్రకముఖ్యుల్ దశకంఠసోదరుడు భ్రాతృగౌల్వనోంకారబీ
 జకసారాత్మకుడైన శ్రీజనకజాజాని బ్రశంసించెదక.

౬౯

తా॥ వశిష్ఠగౌతమాదులచే వినుతింపబడుచు నయోధ్యా
 పురంబున సువర్ణమంటపమున భద్రసింహాసనంబున తమ్ములు గౌల్వ
 నుండు రాచుని భజింతును.

68

మూ. విల్లోలమణిమండలం విమలచంద్రబింబాననం
 విఖండితదశాననంవితతచాపబాణోజ్జ్వలం
 విమోహితజగత్త్రయం వికచపద్మపత్రేక్షణం
 విభీషణసురక్షితం విజయరామమీశేహరిం.

౭౦

మ. అనుపమరత్నకుండల దశాననకంఠవిలుంకనుకశరా
 సనశరధారణున్ వికచ సారసపత్రవిశాలనేత్రున
 న్మునిసుతుపూర్ణచంద్రముఖు మోహితపద్మవనత్రయున్ జనా
 ర్దనునివిభీషణావసుని రాఘవునెంతు హృదంతరంబునన్.

౭౧

తా॥ చలించు మణిభూషణులును వికసించిన పద్మంబులవంటి
 కన్నులును కలిగి చంద్రబింబము వంటిమొగంబుతో నొప్పి రావణుని
 నాశన మొనర్చిన ధనువు హస్తయున మెరయ విభీషణుని రక్షించిన
 రాముని నామది నెంతును.

69

మూ. చలత్కనక కుండలోల్లసిత దివ్యగండఫలం
 చరాచరజగన్మయంచరణ పద్మగంగాశ్రయం

చతుర్విధఫలప్రదం చరమపీతమధ్యస్థితం

చిదంశమఖిలాన్నదం దశరథాత్మజంచితయే

20

చ. ఘనతరకుండలోల్లసిత గండయుగున్ నిజపాదపద్మ సం

జనితసురావగుంజరమసౌజ్ఞ కపీశనివాసితుంబరా

త్మునిసచరాచరాత్మకు జతుర్విధసిత్ఫలదున్ జదంశురా

మునిసఖిలాన్నదుభువన మాహనుదాశరథిన్ భజించెదన్.

20

తా॥ బంగారుకుండలము చలింప తేజరిల్లు గండస్థలంబులు

కలిగి చరాచరమయుండై గంగ తాండవమాడు పాదంబులతో ననేక

విధంబులగు ఫలంబుల భక్తుల కొసంగుచుండు రామభద్రుడే నాకు

దిక్కు.

70

మూ. సనందనమునిప్రియం సకలవర్ణవేదాత్మకం

సమస్తనిగమాగమాస్ఫురిత తత్వసింహాసనం

సహస్రనయనాంబుజా ద్యమరబృందసంసేవితం

సమష్టిపురవల్లభం దశరథాత్మజం చితయే.

20

చ. సనకసనందనాదిముని సత్తమనత్క్రియారాఘవున్ సనా

తనునిగమాగమాస్ఫురిత తత్వపుగేంద్రమహాసనస్థ స

న్మునిమఖివాదినిర్జరసమూహ సమర్చితువాగమాత్ము పా

వనచరితున్ సమష్టిపురదల్లభు దాశరథిన్ భజించెదన్.

20

తా॥ సనకసనందనాది మునుల కిఘండును సమస్తశాస్త్రంబు

లచే నుతింపదగిన తత్వసింహాసనంబుకలవాడును నింద్రాదిదేవతలచే

కొలువబడువాడును నగు దశరథపుత్రుని నామది గొలిచెదను.

71

మూ. అనర్ఘమణిపూరకోల్లసిత దివ్యతేజఃపరం

అనాహతసరోరుహం స్ఫురితహంసనాదాన్వితం

అనంతదశపంకజం స్ఫుటమృగాంకబింబామృతం

ప్లుతాంగమఖిలాన్నదం దశరథాత్మజంచితయే.

29

చ. ఆనుపమనూత్నతరత్నలన దద్భుతతేజసనాహతాంబర

జ్జనవరహంసనాదయుతుశౌరి ననంతదళాబ్జచంద్ర బిం

ధాబసవసుప్లుతాంగుఃపరమం బఖిలాస్పదునాజియగ్ర సం

దనురఘురామచంద్రు వసతారకనాముమదిన్ భజించెదన్. 29

తా|| విలువగల రత్నములచే కాంతించు దివ్యదేహుండును
ననాహితసరోరుహుండును హంసనాదాన్వితుండును బఖిలాస్పదుం
డునునగు రామునాశ్రయించెద.

72

శ్లో|| జాగ్రత్స్విష్ణుసుఖప్రికాలవిలసత్తత్త్వాత్మచిన్మాత్రకం

చైతన్యాత్మక మాదిపాపరహితం భూమ్యాదితన్మాత్రకం

శాంభవ్యాదిసమస్తయోగకుళకం సాంఖ్యాదితత్త్వాత్పరం

శబ్దవాచ్యమహంసమామీసతతం వ్యుత్పత్తినాశాత్పరం. 23

శా. గరిమన్ శాంభవిముఖ్యయోగయుతు జాగ్రత్స్విష్ణుస్తంబులం

దురుతత్త్వాత్మకజాత్యుబాపహరు నాదున్ పంచభూతాత్మకున్

బరునుత్పత్తినాశవర్జితుని శంభుత్సేవనాత్మకంబరా

త్పరుసాంఖ్యాదిసమస్తతత్త్వవరునిన్ ధ్యానింతుశ్రీరామునిన్. 23

తా|| చైతన్యస్వరూపుండును జాగ్రత్స్విష్ణు సుఖప్రవృత్తలండు
తత్త్వస్వరూపుండును పాపహరుండును పంచభూతాత్మకరూపుండును
నుత్పత్తినాశంబులులేనివాడును సాంఖ్యాదియోగబలుండును నగురాము
నాశ్రయింతును.

73

శ్లో|| ధ్యాయేత్వాంసపవిత్రమస్ఫుటతనుం బహులనన్మేచకం

నాసారంజితమాక్తికం పరిలసత్ప్రేతాంబరంగాన్తుభం

వేణ్యాకంబురథాంగపాశసరిఘా ప్రాప్తేక్షుచాపాశుగం

శ్రీరామం నవమన్మథాధిపమహం షట్కణచక్రస్థితం. 24

మ. ప్రణుతింతున్ సపవిత్రమస్ఫుటతనున్ బహులన్మేచకున్
గణిపాశేక్షుధచక్రరాజ్జ శరవేణుప్రాసముఖ్యాస్తుని

ర్గుణవట్కణసరోజనానుబరిపూర్ణునాసికామాక్తికున్
మణిభూషున్ నవమన్మథాధిపతి రామస్వామి పీతాంబరున్. 2౪

తా॥ కొత్తపగడమువంటి తనువును బాహువులచే విరాజిల్లు
దేహుండును ముక్కున మాణిక్యముకలవాడును పీతాంబరధరుండును
నిర్గుణుండును మణిభూషణుండునునగు రామప్రభుని నుతింతును. 74

శ్లో॥ సాకేతేనగరేనమస్తవహిమాధారేజగన్మోహనం
రత్నస్తంభసహస్రమంటప మహాసింహాసనేసాంబుజే
విశ్వామిత్ర వసిష్ఠ గౌతమ శుక వ్యాసాదిభిర్మానిభిః
ధ్యేయంలక్ష్మణలోకపాలనహితం సీతాసమేతంభజే. 2౫

మ. తతసాకేతురీవరంబునను రత్నస్తంభ సాహస్రభా
సితసాధంబున భద్రవీరమున రాజీవాసనాసీను సు
పత్రగాధేయ వసిష్ఠ గౌతమ శుకవ్యాసాదిభావున్ సతీ
యుతుద్విక్పాలక లక్ష్మణాన్విత సముద్యోగున్ జగన్మోహనుఁ
వితతోద్యన్మహిమున్రమూద్యహుని సేవింతు గృహంక్షిన్. 2౫

తా॥ సాకేతనగరంబున వేయిరత్నస్తంభంబులతో నొప్పు మే
డపై భద్రవీరమున రాజీవాసనంబున గౌతమాదులు పూజింప దిగ్బా
లకులతోను లక్ష్మణుతోను భార్యతోనునున్న రాముని సేవింతును.

శ్లో॥ ఏకాంతేకమలేజలేవికసితే చంద్రీకృతస్థాపితే
స్థానేతారకమంటపేతనుబిల వ్యాప్తేసుధామంటపే
అబ్జార్కానలమండలోపరిమహా శ్రీప్రకాశాంతేనదా
నాదాంతేజనకాత్మజా నివృతమహం రామంభజేతారకం. 2౬

ఉ. తారకమంటపంబున సుధాగృహమందు రహస్యలీల ని
పారగృహనుభాస్కరనిశాధిప మండలి పైని సత్కళా
పూర్ణశశాంకనిర్గళిత భూరిసుధాప్లుతనాదవీరినీ
తారమణీసమేతుండగు చాళరథిన్ రఘువీరునెన్నెదన్. 2౬

తా|| రహస్యప్రదేశంబున సుధాగృహంబునందు తారకమండ
పమున సూర్యచంద్రాగ్నిమండలములపై సీతాసమేతంబుగనుండు
రామభద్రుని నిరంతర మేను స్మరింతును. 76

మూ. నాకేతేమణిమంటపేనురతరు ప్రాంతేష్టవర్ణోల్లస
త్పతే తారకకర్ణి కేప్రవిలనత్కల్పసూనాంచితే
పద్మేవేదచతుష్కమండలసితే నాదాంతరయ్యాతలే
తంసేవేధ్రువమండలేందునిగళే పియ్యూషధారాప్లుతం. 22

మ. తనప్రోల్ మణికుటిమస్థలనత్సంతానభూజాంతికం
బుననష్టాక్షరపత్రవేదలలితాం భోజంబునం దారకం
బుచుత్కర్ణి క కల్పబుష్పయుతునా దాంతోరుపర్యంకుమే
ధనుగొల్తుఁ ధ్రువమండలోద్భవసుధా ధారాప్లుతున్ తారకున్. 22

తా|| తనపట్టణంబున కల్పవృక్షంబు మొదట మణిమండపమున
సష్టాక్షరపద్మవత్తంబుచే లలితంబగు స్థానంబున నాదాంతమగు
శయ్యపై ధ్రువమండలమందు పుట్టిన సుధాధారచే ప్లుతంబగుచోట
నుండు రాముని నదా నేను గొలిచెదను. 77

మూ. ధ్యాయేకాంరవిమండలేందుదవళే పద్మేనిషణ్ణంహరిం
న్వేత్తాభంకరశంఖచక్రలలితం వీతాబరం గౌస్తుభం
స్వర్ణశ్శ్రుసఖాలకంలలనయాముక్తంకిరీటాంగదం
హారాలంకృతవక్షసంపదయుగం శ్రీపాదుకాలంకృతం. 20

మ. రవిలింబాంతర చంద్రపాండురలన ద్రాజీవనంస్థానుమా
ధవుసావర్ణనిభాలకాంప్రినఖరుఁ దాంతం మణిభూషణుఁ
గవివంమ్యున్ ధరచక్రగౌస్తుభధరుఁ గాశేయవాసోజ్జ్వలున్
భవబంధాపహరాముగొల్తుమణి శుంభత్పాదుకాలంకృతుఁ. 20

తా|| రవిలింబాంతరమున చంద్రునివలె తెల్లనగు పద్మంబున
నున్నవాడును కరములందు చక్రశంఖాదులను ధరించి మణిభూషణ

నుంచుకొని వీతాంబరంబుల ధరించి కవులచే మ్రొక్కబడుచుండు
వాడునగు రాముని నేను వేషుదును. 78

మూ. వసంతాక్షరాఖ్యే చతుఃపత్రపద్మే

త్రికోణాంతకంఠేరాతత్వయుక్తే

పరాభీతిపాశాంకుశంవిద్రుమాభం

గజాశ్యేనిషణ్ణంభజేరామచంద్రం.

2౯

మ. అరయః భవ్యసహంతవర్ణయుత ప్రతాబ్జ త్రికోణోపను

స్థిరభూతత్వతనమేతుండైరిపు భయోత్సేక ప్రపాశాంకుశ

స్ఫురితుండై వరవిద్రుమప్రతిభుండై భూతేశవృత్తాకృతిన్

వరగంజెన్నగు రామచంద్రవిభు నద్భుక్తిం బ్రశంసించెదన్. 2౯

తా॥ వసంతాక్షరమను చతుఃపద్మమధ్యంబున త్రికోణాంతకంఠం
బునందు ధరాదేవితో కూడి వరవిద్రుమప్రతిమదేహుండయినరాముని
సేవింతును. 79

మూ. ద్విపత్రాబ్జమధ్యేమనోతత్వగమ్యే

జగత్కారణంజ్యోతిరానందరూపం

లసద్భావపిప్లవమనోభావదీపం

పరాత్మస్వరూపం భజేరామచంద్రం

౮౦

మ. తతహృత్పద్మమునన్ ద్విప్రతకమలస్థానంబునందున్ మనో

గవిదీపంబుబ్రాత్మరూపము జగత్కల్యాణబీజంబునయి

యతులజ్యోతియునై పరాత్పరమునయిసానిందమైకేశవ

ప్రతిభంజెందిన రామచంద్రవిభు సంభావించినేవించెదన్. ౮౦

తా॥ హృదయపద్మంబున కగమ్యమానమగు ద్విప్రతకమల
స్థానంబున జగత్కారణుండయి యానందరూపుండయి పరాత్పరుండయి
మనోభావదీపంబుచే విష్ణుప్రతిభతో వెలుంగు రామచంద్రుని నుతిం
చెదను. 80

మూ. నదానందదేవే నహస్రారపద్మే

గళచ్చంద్ర పియ్యూష ధారామృతాండే

స్థితంరామమూర్తిన్నిషే వేనిషేవే

నందయివంవసేవే నసేవేనసేవేనసేవే.

౮౧

మ. తపసాహస్రదళాప్తనిర్గళమధాధాభి షేకంబునన్

సతతానందమున్ జెలంగినరఘుస్వామిం బరంధామునా

శ్రీతచింతామణి రామచంద్రమది నేసేవింతు నిష్టాప్తికై

నితరాదిత్యుల నెంతకాలమునకున్ నేనెంచజిత్తమ్మునన్.

౮౧

తా! సహస్రదళాప్తంబయినిర్గళమధాధారాభిషేకంబున నిత్యానందంబునొందుచుండు రఘురాముని పరంధాముని నాశ్రీతచింతామణినినే కొలుతును. ఇతరదైవములను నేతలపను. ఇది నిశ్చయము.

మూ. సుధాబ్జాసితద్వీపమధ్యేవిమానే

మపర్వాణివృక్షోజ్జ్వలేశేషకల్పే

నిషణ్ణంరమాంకంనిషేవేనిషేవే

స్వదయివంవసేవేనసేవేనసేవే.

౮౨

మ. తతద్గుర్ధాభిని తాతసీపమున మందారోప కంఠోర్విసం

స్థితసత్పుష్పక మధ్యసోమవిలస చేఛమాహితల్పంబునన్

సతతంబుకమలాయతుండగురఘుస్వామిన్ పరంధామునా

శ్రీమందారము రాముడప్పనొరులక జింతింపభావంబునం. ౮౨

తా! తీరసముద్రమున తెల్లని ద్వీపమధ్యమందు మందారవృక్షము మొదట పుష్పకమధ్య ప్రకాశించు శేషశయ్యపై లక్ష్మీ తొడపై నుండ పరుండియుండు రాముని నేవింతును. ఇతరదైవముల పూజింపను.

82

మూ. చిరంశంసమానంద మానందకందం

సుషుమ్నాఖ్యరంధ్రాంత రాగంచహంసం

సచక్రంసఖంఖం సపీతాంజగాంకం

పరంచాన్యదై వంసజానేనజానే.

౮౩

మ. సరసానంబుసుషుమ్ను మధ్యగత హంసస్తున్ జిదంశుంకర

స్ఫురిదజ్జాసద దాదిసాధను జగత్పూర్ణాత్మబీతాంబరున్

వరయోగీశ్వరభావభావితు జిదాందున్ ముకుందున్ బరా

త్పరుశ్రీరాముభజితునయ్యలను సుభావింపభావంబునన్. ౮౩

తా|| చిరకాలమునుండి ప్రశస్తినింది జనంబుల కానంద మి

చ్చుచు తానానందించుచు సుషుమ్నుమధ్యగతహంసస్తుడై శంఖచక్రా

దుల తోనుండు రామదేవునే భజితుచు. అన్యదైవమును నే

చూడను. 83

శ్లో|| సుచర్వాణవృత్తోజ్వలస్వర్ణపీఠే

వనోకాదిభిరహానిభిస్సేవ్యమానం

స్థితంపుష్ప వృష్ట్యావృతం రామమూర్తిం

సదాభూమిజాయుక్తమీశేవ్యదంతే. ౮౪

మ. చందనవృక్షమూలవిలసత్తపనీయమృగేంద్రపీఠినా

నందముమీఱఁజెన్నలరి నవ్యసుమోత్కర వర్షితాంగుడయి

సుందరవామభాగపరిశోభితజానకియైముసీంద్రస

ద్భృందనవానరుల్ గొలువ బెంపువహించినరాముగొల్పెదన్. ౮౪

తా|| కల్పవృక్షమూలమున స్వర్ణపీఠమునందు మునులచే సే

వ్యమానుండగుచు పుష్పవర్షంబు గురియుచుండ నీతతోగూడియుండు

రాముని నాహృదయంబున నేనింతుచు. 84

మూ. కరేదివ్యచక్రం పరేచారుశంఖశే

గళైతారహారం లలాటేలలామం

భుజంగేనిషణ్ణం పరానందరూపం

సదాభూమిజాయుక్తమీశేహృదంజే. ౮౫

చ. కరముల శంఖచక్రములు కంధరమందున దారహారమున్
 బరగలలాటభాగమున భవ్యలలామముతేజరిల్లువి
 స్ఫురితచిదాత్మరూపకునిభూరిభుజంగ మతల్పకస్థితృణ
 ధరణితనూభవాసభికు దాశరథి శరణంబువేడెదన్.

౮౫

తా! ఒకహస్తంబున చక్రంబును రెండవహస్తంబున శంఖంబును
 కంతమున ముత్యాలహారంబును లలాటమున రావిరేకయు కలిగి శేష
 శాయియై పరాత్పరరూపంబున నీతతోనుండు రాముని తలంతును. 85

మూ. చతుర్వేద కూటోల్లసత్కారణాఖ్యైన్
 స్ఫురద్దివ్యవై మానికే భోగితల్నే
 పరంధామమూర్తిం నిషణ్ణంనిషేవే
 న్యదై వంససేవేనసేవేనసేవే.

౮౬

చ. సతతమువేదకూటవిల సద్ధనకారణనామధేయుడై
 యతులితదివ్యపుష్పకము నందహితల్ప శయాన్ముడై జగ
 ద్ధితపరధామమూర్తియగునూహించిన రామునెంతగా
 కీతరములయినదయివముల నేనుభజింపణజింపనెమ్ముదిన్.

౮౭

తా! నాలుగువేదంబుల ప్రకాశతకు కారణుడై దివ్యపుష్ప
 కమున శేషశయ్యపై పరుండి జగంబులకు హితకరంబుగ నుండెడి
 రామమూర్తిని సదాసేవింతును. ఇతరులనే నెప్పుడును తలంపను. 86

శ్లో! లనద్దివ్య కేషాచలేయోగవీశే

సదానంద వయిమానికేమాసహాయం

మునీనాం హృదానంద మోంకారగమ్యం

సదాభూమిజాయుక్తమిశ్రేష్ఠాదంతే.

౮౮

మ. పరశేషాద్రిల సద్విమానమునిభా స్వద్యోగవీతంబునం
 దురచాయుక్తము గావసించిమని సంతోషాకృతిన్ గల్గిని

స్ఫురదోంకారమునన్ భజింపదగురామున్ మేఘనుశ్వామునుం
దరకామున్ రవిధామనామయుపరంధామమున్ భజింతున్మదిన్. ౮౭

తా|| దివ్యమగు శేషాచలంబున యోగపీఠంబున దానందలి
మానమున మునులకు సంతసముగల్గ నోంకారగమ్యుండగుచు నీతతో
నుండు రాముని హృదయంబున తలంతును. 87

మూ. మనస్సితం మనోంతస్థ మాద్యంతరూపం

మహాచింతవర్జంచమధ్య సమీశం

మనోమధ్యహంకారచిత్తాదిసాక్షిం

పరస్వప్రకాశంభజేరామచంద్రం.

౮౮

మ. అతిచింతారహితుం బరేషుబరునావ్యంతున్మనాంతే స్థితున్
శతపత్రేక్షణ సంతరింద్రియులసత్సాక్షి మనోవాసిన
చ్యుతసర్వాత్మునచింత్యునవ్యయంజరం జ్యోతిహరిన్ ప్రకా
శతుమందస్థితు రామచంద్రమచినేసేవింతున శ్రాంతమున్. ౮౯

తా|| చింతారహితుండును పరాత్పరుండును హృదంతరాళం
డును ఆద్యంతరూపుండును సర్వాత్ముండును నవ్యయుండును సగు
రామభూవిభుని నే సేవింతును. 88

శ్లో|| పరానందవస్తు స్వరూపాదిసాక్షిం

పరబ్రహ్మగమ్యం పరంజ్యోతి మూర్తిం

పరాశక్తిమి త్రాప్తియురాధితాంఘ్రిం

పరంధామరూపంభజేరామచంద్రం.

౯౦

మ. పరమానందసమస్తసాక్షియు పరబ్రహ్మంబగమ్యంబు
భాసురవేదాంతునకున్ సనాతనుబరంజ్యోతిబరాశక్తిమి
త్రరిపువ్రాతసమార్చితాంఘ్రికమలున్ రామున్ బరంధాము నుం
దరకామున్ గుణధామురాఘవునసీతాకాంతునెంతున్మదిన్. ౯౧

తా|| పరబ్రహ్మగమ్యుండును పరమానందరూపుండును సనా-
తనుండును పరంజ్యోతియుశత్రుమిత్రులు సేవింపదగిన పదపద్మంబులు
కలవాడును పరంధాముండును నగు రఘురాము నాశ్రయింతును. 89

శ్లో|| పరంపవిత్రంపరవాసుదేవం

పరాత్పరంతంపరమేశ్వరాఖ్యం

గుణత్రయారాధిత మూలకంద

మాదిత్యవర్ణంతమనఃపరస్తాత్.

౯౦

చ. హరి పరవాసుదేవుఁ ద్రిగుణార్చితభాస్కర వర్ణరాఘవుఁ
బరమపవిత్రసద్భవన పాలనశీలుఁబరాత్పరుఁబరే
శ్వరుఁబరు మూలకారణబ్రహ్మశస్త్రశ్రుతిస్మృతికీర్తితాంఘ్రిపం
కరుహాతమఃపరస్తు జనకప్రభుజాన్వితరాముఁగొల్పెదన్.

౯౦

తా|| వాసుదేవుండును పరాత్పరుండును పరమేశ్వరుండును
గుణత్రయంబుచే నారాధింపబడువాడును నాదిత్యవర్ణుండును నగు
రామచంద్రుని సదాభజింతును.

90

శ్లో|| ఓరాజ్ఞాశశిశంకమాక్తికలనద్వీపేనుధర్మాంతరే

బిందాసార్థకళాన్వితేపరిలన న్నాగాంతరేసంస్థితం

కోటిరాంగదహారకుండలమణిగైవేయహారోజ్జ్వలం

శ్రీవత్సాంచితయింద్రనీలసదృశం రామంభజేతారకం.

౯౧

తా. ఓరాజ్ఞాశశిశంఖమాక్తికలనచ్చేతాంతరీక్షస్థం

గారాదాన్నత్యనుధర్మమధ్యమున వేడ్కంబిందువన్వీధిఁదే

జోరాజత్కళగల్గినాదమునఁదా శోభిల్లిశ్రీవత్సమం

జీరాంచత్పరికల్పయుక్తుడగునా శ్రీరామునిభావించెదన్.

౯౧

తా|| పాలసముద్రంబున చంద్రుడు మొదలగువానిచే ప్రకా-
శించు శిఖరంబులు కలదీప్తిపంబున సింహాసనంబున కళాన్వితంబగు బి

దువన వీధిని శేషశాయిపై పరుండి శ్రీవత్సాంకితుడౌచు నుండు
రామునిసేవింతును. 91

శ్లో॥ అర్ధరక్తపదార్థంనీలరుచిరం అర్ధేందుచూడాద్భితం
అర్ధంరత్నకిరీటకుండలధరం తాటంకమర్థంధను
శృంఖలం చక్రగదాబాణసంయుతకరం శ్రేయోమయంవైష్ణవం
పాశంఛాంకుశబాణవిధృతకరం రామంభజేతారకం. ౯౨

చ. ఇరుదెసఁద్రామనీలరుచి నింపగుకర్ణకుండలంబునన్
బరంగిగదాదిచక్రధర పాశశరాంకుశఛాపపాణియై
నురుచిరవైష్ణవాకృతివి శోభిలిశంకరసేవ్యమానమై
నిరుపమమైనతారకము నిర్మలభక్తిభజింతునెంతయున్. ౯౩

తా॥ రెండువైపులందును నల్లనికాంతికల కర్ణకుండలంబులను
శంఖచక్రగదాదులను చేతులందుంచుకొని వైష్ణవాకృతితో విరాజిల్లు
చు శంకరునిచే సేవ్యమానుడగు రఘురాముని దలంతును. 92

మూ. సహస్రప్రత్రాంబుజకర్ణికాంత
జ్యోతిః ప్రకాశం పరమాదిమూలం
తేజోమయంజన్మజరావిహీనం
శ్రీరాఘవనిత్యమహానమామి. 93

మ. అమలాత్మల్మదిఁగాంచనెంచినసహస్రాంబుజకర్ణిక
స్థిమితజ్యోతివిభాసితండునిజ వార్ధిక్యాదిహీనుండుకాం
తిమరయుందున్ బరమాదిమూలము శ్రీతార్తిఘ్నుండు శ్రీజానకీ
రమణియాసనపద్మపద్మసఖుడవురాముండునన్ బ్రోవుతన్. ౯౪

తా॥ వేయిరేకులుకల పద్మంబునందలి కర్ణికయందు భాసిల్లు
తేజంబుకలిగి వార్ధిక్యాది హీనుండై యాశ్రితుల వీడలను సహరిం
చువాడైన శ్రీరామునిభక్తితో గొలిచెదను.

శ్లో॥ సకలభువనరత్నం సచ్చిదానందరత్నం
సకలహృదయరత్నం సూర్యభింబాంతరత్నం

విమలసుకృతరత్నం వేదవేదాంతరత్నం
 పురహరజపరత్నం పాతుమాంరామరత్నం
 యక్షాక్షకువంశార్ణవజాతరత్నం
 సీతాంగనాయవ్యసభాగ్యరత్నం
 వైకుంఠరత్నం మమభాగ్యరత్నం
 శ్రీరామరత్నం శిరసానమామి.

౯౪

మ. భువనపవిత్రరత్నమును భూసుతయావనభాగ్యరత్నమున్
 రవిఘనబింబమధ్యగత రత్నము సర్వహృద్విస్థ రత్నమున్
 భవసుతరత్నమున్ నిగమభాసితరత్నమమేయరత్నమున్
 బ్రవిమలపుణ్యరత్నమినవంశజరత్నమునన్ను బ్రోవుతన్.

౯౪

తా॥ లోకంబులకు రత్నంబును సీతాదేవి మొగంబునకు చంద్రునివాడును సకలహృదయరత్నంబును సూర్యబింబముమధ్యకురత్నంబును పుణ్యరత్నంబును వేదముచే భాస్విల్లురత్నంబును నీశ్వరుని తపోభాగ్యరత్నంబును యిక్షాక్షకువంశరత్నంబును సీతయావనభాగ్యమునకు రత్నంబును వైకుంఠలోకంబునకు రత్నంబును నాకుభాగ్యరత్నంబును నగు శ్రీరామరత్నంబును స్మరింతును.

94

శ్లో॥ నిగమశిశిరరత్నం నిర్మలానందరత్నం
 నిరుపమగుణరత్నం నాదనాదాంతరత్నం
 దశరథకులరత్నం ద్వాదశాంతస్థరత్నం
 పశుపతిజపరత్నం పాతుమాంరామరత్నం
 శతమఖనుతరత్నం షోడశాంతస్థరత్నం
 మునిజనపరరత్నం ముఖ్యవైకుంఠరత్నం
 నిరుపమగుణరత్నం నీరజాంతస్థరత్నం
 పరమపదవిరత్నం పాతుమాంరామరత్నం.

౯౫

మ. విమలానందమునిస్సమానగుణమున్ వేదాంతవాసంబు స
 త్కమలాంతస్థముమోక్షదంబు మునివర్గస్థాణుజప్యంబు స
 త్యమునాదాంతముఘోడశాంతగతమున్ దాదశాంతస్థ ర
 త్నముజ్జిష్ణుస్తుతరామరత్నమునితాంతప్రేమనన్ బ్రోవుతన్. ౯౫

తా॥ నిర్మలమగు నానందరత్నంబును నిరుపమగుణరత్నంబును
 వేదాంతవేద్యరత్నంబును మోక్షదంబును సత్యస్వరూపంబును పరమ
 పదరత్నంబును యింద్రాదులచే కొనియాడబడు రత్నంబును సగురా
 మరత్నంబు సన్ను రక్షించుగాక. 95

శ్లో॥ సకలసుతరత్నం సత్యవాక్యార్థరత్నం
 శమదమగుణరత్నం శాశ్వతానందరత్నం
 ప్రణయనిలయరత్నం ప్రస్ఫుటజ్యోతిరత్నం
 పరమపదవిరత్నం పాతుమాంరామరత్నం. ౯౬

మ. సుకృతస్థానము సత్యమున్ బరముజ్యోతిస్వరూపంబుతా
 రకనామంబుపవర్గదంబు పరమబ్రహ్మంబునోంకారనా
 మకసుస్థానముసద్గుణాకరము శుంభచ్ఛాశ్వతానందమ
 త్యకలంకంబగు రామరత్నము నితాంతప్రేమనన్ బ్రోవుతన్. ౯౬

తా॥ పుణ్యంబునకును సత్యంబునకును తేజంబునకును స్థానమైనదె
 జ్యోతి స్వరూపబై యపవర్గప్రదంబై యోంకారంబునకు చోటై
 సద్గుణంబుల కాకరంబై శాశ్వతానందంబు నిచ్చు రామ రత్నంబు
 సన్ను రక్షించుగాక. 96

శ్లో॥ నిఖిలనిలయమమంత్రం సత్యతత్వాఖ్యమంత్రం
 భవకులహరమంత్రం భూమిజాప్రాణమంత్రం
 పవనజనితమంత్రం పార్వతీమోక్షమంత్రం
 పశుపతినిజమంత్రం పాతుమాంరామమంత్రం

చ. సకలనివాసమున్ దురిత సంఘవిनाశముపార్యతీసతీ

ప్రకటితమోక్షదాయకము పాపవిభావితమున్ విదేహభూ

షకతనయానుమంత్రముగపర్థిభాన్వదమున్ మునీంద్రతా

రకమగురామమంత్రమునిరంతరమున్ మముః బ్రోచుగావుతన్. ౯౮

తా॥ నిఖిలనిలయమంత్రంబును సత్యతత్వంబులను వానికి మం
త్రంబును సరసారహరమంత్రంబును సీతకు ప్రాణమంత్రంబును హను
మంతుడు కొనియాడు మంత్రంబును పార్వతికి మోక్షమంత్రంబును
సీశ్వరుని పవిత్రమొనర్చిన మంత్రంబును నగు రామమంత్రమే నన్ను
రక్షించుగాక. 97

శ్లో॥ ప్రణవనిలయమంత్రం ప్రాణనిర్వాణమంత్రం

ప్రకృతిపురుషమంత్రం బ్రహ్మరుద్రేంద్రమంత్రం

ప్రకటమరితరాగద్వేషవిర్నాశమంత్రం

బ్రహ్మరుద్రేంద్రమంత్రం రామరామేతిమంత్రం

దశరథకుమంత్రం దైత్యసంహారమంత్రం

మునిగణానుతమంత్రం ముక్తిమార్గైకమంత్రం

రఘువతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రం. ౯౯

మ. ప్రకటాంకారనివాసమున్ ద్రుహిణజంభద్వేషిజన్యంబుతా

రకమున్ మానియతంబువాజికులమంత్రం బాసురస్వంసమున్

సకలార్యావసమున్ జగత్ప్రకటమున్ సన్మృక్తిమార్గంబు మా

మకషడ్వర్గహరంబు రామనిలసన్మంత్రంబున్ బ్రోవుతన్. 98

తా॥ ఓంకారమును ప్రకటించునెయును యింద్రునిచే పూ
జింపబడునదియు జగంబును పవిత్రంబుచేయునదియు మునుచే కొని
యాడబడునదియు రాక్షసనాశనకరమైనదియు మోక్షమార్గప్రదం
బును నగురామమంత్రమే నన్ను కాపాడుగాత :— 98

శ్లో॥ సుసారసాగరభయాపహవిశ్వమంత్రం

పాక్షాన్ముముక్షుశననేవితసిద్ధమంత్రం

రంగహస్తముఖహస్తవాసమంత్రం
 వల్యమంత్రమనిశం భజరామమంత్రం
 యతుజయతుమంత్రం జన్మసాఫల్యమంత్రం
 ననమరణభేదక్షేపిచ్ఛేదమంత్రం
 కలనిగమమంత్రం సర్వశాస్త్రైకమంత్రం
 ఘువతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రం

FF

తతసంసారసముద్భవప్రబలసంతాపాపహారంబు సం
 తతసారంగధరాస్యహస్తవిలసద్దామంబు వేదాంత స
 న్నతమున్ జన్మజరాంకదుఃఖహరమున్ మోక్షాన్నదంబున్ నమా
 శ్రితశాఫల్యమురామమంత్రముమదిన్ జింతింతున శ్రాంతమున్. FF

తా॥ సంసారంబునందలి భయంబును పోగొట్టునదియును వే
 ంతనన్నుతంబును పుట్టుకమునలితనంబుల వలని పాపంబులను హ
 చునదియు మోక్షించిచ్చునదియు నాశ్రయులకు శరణ్యమైనదియు
 గు రామమంత్రమునే సదానాహృదయంబున తలంతును. 99

అజ్ఞానసంభవభవాంబుధిబాడబాగ్నిం
 ఆవృత్తతత్త్వనికరప్రణవాధిరూఢం
 సీతాసమేతమనుజేశహృదంతరాళే

ప్రాణప్రయాణసమయేమమసన్నిధితే.

౧౦౦

మ. ప్రకటాజ్ఞానభవాంబురాశిబడబప్రాయంబభివ్యక్తమ
 త్యకలంకంబుసలక్షణంబవనిజాతాయుక్తమవ్యక్తమున్
 సకలవ్యాపకమున్ మహాప్రణవస్థానూబురామాఖ్యతా
 రకమున్ మానుక దృష్టిగోచరమగు బ్రాణప్రయాణంబునన్. ౧౦౦

తా॥ అజ్ఞానంబువలన పుట్టినసంసారసముద్రంబునకు బడబా
 యు సభివ్యక్తంబును కళంకరహితంబును సలక్షణంబును సీతా
 వితోకూడినదియు సన్నుటమైనదియు సకలవ్యాపకంబును మహా

ప్రణవస్థానంబును రామతారకమని ప్రసిద్ధి నొందినదియు దృష్టిగోచరం
బును నగు రామమంత్రంబును స్మరింతును. 100

మ. శివసామ్యుండగు నాదిశంకరులుమున్ శ్రీరామకర్ణామృతం
బవనిన్ సంస్కృతమేర్పరించెనది మోక్షపేక్షచేకూరువం
శవరాధిందు ప్రసిద్ధసిద్ధకవిచే శ్రద్ధదెనుంగించిరా
ఘవపూదండగనిచ్చినాడగొనుమా కలంబుగానత్కృపక.

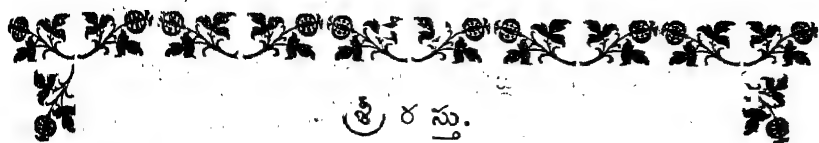
మాలినీ. హరివదయుగధారీయార్యచిత్రానుసారీ
పరమపదవిహారీభక్తలోకోపకారీ
శరధిసరధిమిత్రాశ్రతుసంఘా
సరసిజదళనేత్రానన్మనిషోత్రపాత్రా.

గద్యరూపమగు మత్తేభవృత్తము.

ఇది శ్రీరామవదారవిందమకరందేచ్ఛాతుసన్నతమ 1 ట్టుడ
విజ్ఞానసదాబ్జరేణుపటప్రాహిత్రమాంగోల్లస 1 న్ముదితాం
తఃకరణుండుసిద్ధకవిమాన్యుండైనరామావనీ 1 శదయాలోక
నఁజెప్పెరెండవదగురాశ్వానంబభీష్టాప్రికిన్.

ద్వితీయాశ్వానము సంపూర్ణము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ రామ కర్ణామృతము.

తృతీయాశ్వాసము.

శ్లో॥ శ్రీరామంశివచాపభంగనిపుణం సీతాంగనావల్లభం
సుత్రామూర్ఛిత పాదపద్మయుగళం సూర్యేందునేత్రోజ్జ్వలం
కర్పూరాంగవిలేపనంఘనరుచింకారుణ్యపాథోనిధిం
వందేకల్పతరుప్రవేశతలన త్సింహాసనాధిపితం. ౧

శా. శ్రీమందారమహీరుహా ప్రికలనత్సింహాసనాసీనునిన్
శ్రీమద్భర్గధనుర్విభగ్నిపుణః సీతాధిరాధుఃఘన
శ్యామున్ జందనచర్చితాంగురవిచంద్రాక్షుకృపాభిజరం
ధాముః రాముః బురందరార్చితమదిక్ధ్యానితున శ్రాంతముః. ౧

తా॥ ఈశ్వరుని ధనువును నేర్పుగావిరచినవాడును సీతకుభర్త
యు నింద్రుడు మొక్కు పాదపద్మంబులు కలవాడును చంద్రనూ
ర్యులు సేత్రంబులుగా కలవాడును కర్పూరమిళితదేహుండును దయాన
ముద్రుండును నగురామునకు నమస్కారము. 1

శ్లో॥ శ్రీరామంక్షీతికంధరస్యధనుషీసంభేదనాప్రాపితాం
సీతాంకాంచననన్నిభాంపరిణతామాకల్పరతోజ్జ్వలాం
వామూకోపరిలజ్జయానవముఖమాలోక్యదివ్యాననే
శ్రేమద్భానుశ్రవాంకకోటిసదృశంపాయాత్సవోరాఘవః. ౨

మ. రవిచంద్రాయుతకోటికోటినిభుండై రమ్యాసనాసీనుడై
 భవకోదండవిఖండలబ్ధవిలసత్పాణిగ్రహున్ మైధిలిక
 నవరత్నాభరణై ద్రపాన్వితసువర్ణనయిజవామాంకమం
 దవహోకించురఘూద్వహుండుదయనన్న శ్రాంతముఖ బోవుతన్. ౨

తా|| కోటిసూర్యచంద్రులకాంతిని మించినకాంతి కలవాడై
 భనువును విజచి సీతనుబెండ్లాడి యామె యెడమవైపున తలవంచుకొని
 యుండ దివ్యరత్న సింహాసనంబున రత్నాభరణుండై యుండురాముడు
 నన్ను రక్షించుగాక. 2

శ్లో|| శ్రీరామంభువనయికనుందరతనుంధారాధరశ్యామలం
 రాజీవాయతలోచనంరఘువరం రాకేందుబింబాననం
 కోదండాదినిజాయుధా శ్రితభుజైః భాంతంవిదేహాత్మజా
 ధీశంభక్తజనావనంరఘువరం శ్రీరామచంద్రంభజే. 3

మ. సరసిజాయతపత్రనేత్రులినతొందర్యపాత్రునుధా
 కరబింబాననుసీలతోయధరసద్దాత్రున్ ధరాపుత్రికా
 వరుగోదండముఖాయుధా శ్రితభుజైః చందారుమందారుశ్రీ
 కరురామునిరాఘుపుకరఘువరుకాంక్షించినేమిచెడక. 3

తా|| లోకములలోకెల్ల నందమైన శరీరంబుకలవాడును మేఘ
 మువీతి నల్లనైనవాడును పద్మలోచనుండును చంద్రబింబాననుండును
 స్వకీయభనువును ధరించి కాంతించు భుజములుకలవాడునగు రామచం
 ద్రునిసదా స్మరింతును. 3

శ్లో|| ఆరామంచై భవానామభినవనుపథంహారకేయూరకాంతం
 హాసోల్లాసాభిరామం మణిమయమకుటా మంగళానాంనివాసం
 మందారారామసీమాంతరమణిభవనాధిష్ఠితంశిష్టసేవ్యం
 స్ల్లాపానందసింధుప్రణవమభినిశం రామచంద్రంభజేహం. ౪

చ. తతవిభవాభిరామునుపథప్రవిహారుదరస్మితాననాం

చితుమకుటాంగదాభరణసేవకసేవధిమంగళాకరు

స్సతతముకల్పభూరుహవనస్థలసన్నణిగేహమధ్యరం

జితుసరసోక్తిసంతుష్టితసింధుపురామవిభుభజించెదన్.

౪

తా॥ విభవంబులకు చోటై నవాడును నాకాశంబున విహరిం
చువాడును హారంబులను కుండలంబులను ధరించి చిరునవ్వుతో వె
లయు మొగంబుకలిగి కల్పవృక్షపువీడను భవ్యసింహాసనమున గూర్చు
చుండియున్న శ్రీరామప్రభుని స్మరింతును.

4

శ్లో॥ రామంరాజశిఖామణింరఘువరంరాకేందుబింబాననం

రాజీవాయతలోచనం రణహతానేకాసురం రాఘవం

సీతాచారుపయోధరాంకితలసత్కశ్మీరగంధాంచితం

రాజత్కుండలమండితంశుభకరం రామాభిరామంభజే.

౫

మ. ధరణీనాధశిరోమముశుభతరున్దైత్యాభ్రజంజానిలున్

ధరణీచారుపయోధరాంకితలసత్కశ్మీరగంధాంచితం

సరసీజేక్షుణగండమండలవిరాజత్కుండలున్రామునుం

దరపూర్ణేందునిభాననున్ గొలిచెదన్ రామాభిరామున్మదిన్.

౫

తా॥ రాజశిఖామణియు పద్మంబువలె విశాలనేత్రుండును యు
ద్ధమున లెక్కలేనంతమంది రాక్షసులజంపిన వాడును సీతస్తనంబులంద
లికర్పూరకుంకుమాదులచే నలంకరింపబడిన రొమ్ముకలవాడును రత్న
కుండలముల ధరించినవాడును నగు రామునేసేవింతును.

6

శ్లో॥ రామంకోమలసీలమేఘవిలసద్దాత్రంపయోజానన

కాకుత్స్థుండశకంఠబాహువిలసత్కోదండబాణాన్వితం

సావఘ్నంవిశదాయతాక్షియుగళం సామిత్రిసంసేవితం

భక్తానాంపరమాషధంమునివరంసంస్తూయమానంభజే.

6

చ. కలుషవిపాశకారిదశకంధరకంధరబాహుఖండనో

జ్వలశరధారిపంకరుహవక్త్రబరాపరు సర్వమానిమం

డలనుతుఁగంజనేత్రుగరుడధ్వజునా శ్రీతలోకని

ర్మలవరమవుషధంబునరాములక్షణునా శ్రయించెదన్.

౬

తా॥ నల్లనిమేఘమువంటి శరీరంబుతో రావణునిచంపిన యస్త్రంబుల రాపిడిచే కాంతించుధనువు చేతియందుండి విశాలమైన నేత్రంబులతో విరాజిల్లుచు లక్ష్మణుడు సేవచేయుచుండ భక్తులకు పరమపుషధము వంటివాడయి మునివరులచే నుతింపబడు రాముని కొని యాడుచును.

6

శ్లో॥ రామంశ్యామలమేఘకోమలరుచింరాకేందుబింబాననం
రక్షోఘ్నంరవిజార్చితంరఘువరం రతోజ్జ్వలత్కుండలం
రాజీనాక్షమమానుషంరణబలోదగ్రంరమానుగ్రహం
రాజేంద్రరక్షణీయరూపమనకృద్ధ్యా యేజగన్మోహనం.

2

శా. రాముఁ విశ్వవిమోహనుఁ రఘువరుఁ రాజేందుగంజాక్షు
త్రామారాతవిమర్దనున్ రణబలోదగ్రున్ రమానుగ్రహున్
శ్యామాంగున్ రవిజార్చితున్ గనకరత్నాకల్పదీప్తుంబర
ధాముఁ గారణమూర్తిరమ్యునిసుధాధామాననున్ గొల్చెదన్.

2

తా॥ రమణీయగుణంబులుకలవాడును విష్ణుసమానుండును రమ్యరూపుండును స్త్రీలకు మనోహరుండును రాజులారాధించువాడంబులు కలవాడును సీతాదేవిస్తనములందు హస్తములవై చికొనినవాడును నగురాముని సేవించును.

7

శ్లో॥ రామంరమ్యగుణం రమావతినమం రాకాశహంసాననం
రాజన్యంరమణీతారూపమమలం రామాభిరామంహరిం
రాజారాధితపాదపద్మమనిశం రాజన్యవిద్భాసితం
రాకేందు ప్రతిమందారాకుచయుగేవిన్యస్తరామంభజ్జే.

8

శా. రామున్ రమ్యగుణుఁ రమాధిపనమున్ రామాభిరాముఁ బరఁ
ధామున్ రాజలలామురాఘవుసుధాధామాననుఁ భారవీ
రామారత్నపయోధరోజ్జ్వలకరుఁ రాకేందునంకాశునా
సామిన్ ధావరార్చితాంప్రియుగభున్ సద్భక్తిసేవిం చెదన్.

శ్లో॥ రామంకాశికభాతమప్రియకరం సీతాపతింసానుజం
రక్షోఘ్నంవనవాసినంగుణనిధివిఘ్నవిఘ్నమాప్తార్కజం
సేతోర్బంధనధీనవానరబలం ధిక్కుంభకర్ణేంద్రజి
త్ప్రక్షిగ్రీవమవద్యోషణమజం శ్రీరామచంద్రంభజే.

మ. సరసుకాశికాశతమప్రియకరుకృతృజేశువిఘ్నఘ్నసు
స్థిరసామిత్రిసమేతురాము వనవాసిన్ భానుపుత్రాపును
స్తరవారాశినిబంధనప్లవగసంతానుకదశాస్వాదిము
ష్కర్జడత్యాగివిభీషణావనురఘుస్వామిక్రశంసించెడన్.

తా॥ విశ్వామిత్రుని యాగంబును రక్షించినవాడును సీతను
విషాహమాడినవాడును రాక్షసులజంపినవాడును వనంబునచాలకాల
మున్నువాడును గుణనిధియు సుగ్రీవునకు మిత్రుండును విభీషణునిరక్షిం
చినవాడును నగురాముని స్మరింతును.

మూ. రామంకోమలనీలనీరదనిభం నీలాలకాలంకృతం
కటృప్తోభితకింకిణి ర్ఘుణర్ఘుణధ్వానైరుపోతంశిశుం
కంతాలంబితరక్షునిర్మలనఖంకజాక్షుమజ్జచ్ఛపిం
ధాన్వంతంమకుటాంగదాదివివిధాకల్పంసరామంభజే.

మ. హరినీలాలకునీలనీరదవిరాజాంగగిరీటాదిసుం
దరసద్భూషణగింకిణీర్ఘుణర్ఘుణధ్వానస్ఫురన్మేఘులుక్
వరశార్దూలనఖప్రకాశితగళుక్ బాలున్రఘుస్వామిను
స్థిరురాకేందువిభాసనున్గుణనిధిన్ శ్రీరామగీర్తించెడన్.

తా॥ నల్లనిముంగురులును దేహంబునుకలిగి కిరీటామలధరించి
ర్ఘుణర్ఘుణధ్వనిజేయు ఘంటలచే నొప్పుమొల నూలునుంచుకొని మెడ
యందు పులిగోరు ప్రకాశింపుచుండ చాలరూపంబున నొప్పురాముని
సదానుతింతును.

మూ. రామంసీతాసమేతం విమలరవి శతాభాసమానం రసార్ద్రం
 శ్యామదేదీవ్యమానంస్మితరుచిరముఖంకుండలోద్భాసిగండం
 శ్రీవత్సలశ్రీనివాసం సురతరువిలద్రత్నసింహాసనస్థం
 దివ్యాకలోష్ఠజ్వలంగం దివిజపతీసుతతంభజేహం. ౧౧

మ. సురభూజాంతికరత్నవీరివిల్వతోఽనితాయుక్తుభా
 స్కరకోటిద్యుతు శ్రీనివాసుకుముదశ్యాముబరంధామునుం
 దరమందస్మితవక్త్రజిహ్వామతునానారత్నవిబ్రజితా
 భరణుకరామరసార్ద్రవాజిమతు శ్రీమత్సాంకు నేవిం చెదక. ౧౧

తా॥ స్వచ్ఛమగు నూర్గురుసూర్యులకాంతిని మించినకాంతి కల
 వాడును రసార్ద్రుండును చామనచాయ శరీరముకలవాడును చిఱునవ్వు
 మొగంబున నెలయును కుండలములచే భాసిల్లుగండస్థలంబులతో
 శ్రీరత్నలాంఛనముతో కల్పవృక్షమూలంబున రత్నసింహాసనమున రా
 జురాముని దలంతును. 11

మూ. జలనిధికృతసేతుందేవతానందతానందహేతుం
 దశఖముఖముఖరక్షోదారవైధవ్యహేతుం
 మునిజననివహానాం ముక్తిసౌఖ్యాదిహేతుం
 రఘువరకులకేతుం కీర్తయేధర్మహేతుం. ౧౨

మ. తతపాలస్త్యమఖాసురేంద్రసతివైధవ్యప్రహేతుండునం
 తతమాసీశ్వరమోక్షసౌఖ్యదుఃఖమార్తాండాన్వయాంభోదిభా
 సితచంద్రుండు సురప్రమోదితుఁడు రాజీవాయతాక్షుండు బం
 ధితసింధుండగురామభూవిభుశుమన్నించుకననుకౌసత్కృపక. ౧౨

తా॥ సముద్రమునకు నేతువుగట్టి దేవతలకానందముచేసి రావ
 ణునిభార్యలను విధవలగా జేసి మునిజనులకు ముక్తిసౌఖ్యంబునిచ్చి
 రఘుకులమున కలంకారమై యుండురాముని కీర్తింతును. 12

మూ. సకలగుణవిధానం యోగిభిస్తూయమానం
భుజతుసురవిమానంరక్షితేంద్రాదిమానం
మహిమవ్యవభయానం. సీతయాశోభమానం
స్మరతుహృదయభాను బ్రహ్మరామాభిరాముః. ౧౩

మ. వరయోగీంద్రసుతున్ సురేంద్రముఖ గీర్వాణేశమానావనుః
హరమిత్రున్ సకపుష్పకున్ జనకకన్యాయుక్తుహృత్పాంకజం
తరసాదీపితభానుసద్గుణనిధిన్ రామాభిరామున్ బరా
త్పరుశ్రీరామునమేయు రాఘవపరబ్రహ్మంబుజింతించెదన్. ౧౩

తా॥ సనుస్తవద్గుణంబులకు స్థానమై యోగులచే నుతంపబడు
చు ముచులహృత్పద్మంబుల భాసిల్లుచు యింద్రాదులచే నేవంపబడుచు
వ్యవభంబుపై ప్రయాశించు శివుని పూజలందుచు నుండు రామ
నామమును స్మరించెద.

మూ. వరగుణమశిసింధూర్నై ధిలీ ప్రాణబంధుః
కనకసింఖస్థాశోభాతలోద్భానుసూర్యః
దశరథవృషపరత్నో దేవతాగైరికగణోఽ
భజితభువనభద్రో పాతుమాంరామభద్రః. ౧౪

మ. సరసున్ సద్గుణరత్నసింధువనుధాజా ప్రాణసద్బంధువున్
ధరణీసమ్యగురుప్రభాకరుజగద్బ్రహ్మ సంధానువ
జ్జిరధిక్షోస్థపరత్నమురఘువరుఁ దేవగ్రగణ్యున్ బరా
త్పరుశ్రీరామును సుమేరుధీరుమదిసంభావించునిష్ఠాప్తికిన్. ౧౪

తా॥ సరసుండై నుగుణసముద్రమై సీతకుప్రాణమై లోకంబు
లకు శుభమునుకల్పించునదై దేవతలలో మొదటస్థానము వహించిన
రామనామమును నేకానియాడెదను.

మూ. రామంరక్తసరోరుహాక్షమమలం లంకాధినాథాంతకం
కౌసల్యానయనోత్సుకం రఘువరం నాగేంద్రకల్పస్థితం

వైదేహీకుచకుంభకుంకుమరజ్జీలంకారిహారిం హరిం

మాయామానుషవిగ్రహం రఘుపతిం సీతాసమేతం భజే. ౧౫

శా. కాసల్యానయనోత్సుకుఁ విమలు లంకానాథవిధ్వంసు సు

తాసాధ్వీకుచకుంకుమాం కిలసద్యక్షుఁ సరోజేక్షణుఁ

దాసస్తోత్ర భుజంగతల్పు సరనాథస్వామి శ్రీరామునిన్

నాసామిన్ రఘునాయకుఁ దలచెద న్మాయామనుష్యాకృతిన్. ౧౫

తా॥ ఎఱ్ఱతామరలవంటి నేత్రంబులు కలిగి శేషశయ్యపై ప
రుండి కాసల్యనేత్రంబులకుత్పన్నంబులందలికుంకుమమేయలంకారముగా
గలిగి మాయామానుష విగ్రహుండైన రఘురాముని తలంతును. 15

మూ. గామం హేమతటిత్ప్రభాంశుకధరం వీరాసనేనస్థితం

బాలం నీలమణిప్రభం మధురీపుం దైత్యేంద్రగర్వాపహం

విశ్వామిత్రవసిష్ఠవాసరవరై స్సంసేవ్యమానం సదా

నిత్యం భాస్కరచంద్రకోటిసదృశం సీతాసమేతం భజే. ౧౬

మ. వరవీరాననసంస్థితున్ మధురీపుఁ వైదేహీసంయుక్తు సుం

దరవిద్యుత్ప్రభుః గాంచనాంబరధరున్ దైత్యేంద్రగర్వాపహుఁ

వరచున్ భాస్కరచంద్రకోటివిభు విశ్వామిత్రవైరించివా

సరసంసేవితబాలునీలసదృశున్ రామప్రభుఁ గొల్పెనఁ. ౧౬

తా॥ బంగారుమెఱుపువలె ప్రకాశించు పీతాంబరమునుధరించి
వీరాననంబున గూరుచుండి విశ్వామిత్రాది మహద్బలచే నేవంపబడుచు
రావణుని గర్వంబుపసంహరించిన రాముని స్మరింతును. 16

మూ. శత్రుఘ్నోవ్యజనాంకితోపిభరతః పార్ష్వద్వయోఃపశ్చిమే

ఛత్రంచామరసంయుతంకిలితవాఁ సంసేవితేలక్ష్మణః

మూలేకల్పితరోర్విమానవిలసన్మాణిక్యసింహాసనే

పద్మాస్యంమునిసేవితంరఘుపతిం సీతాసమేతంభజే. ౧౭

మ. మందారాంతికపుష్పకాంతివిలసన్మాణిక్యసింహాసనం

బంధుజామరపుండరీకధరుడై సానందుడై భ్రాతలిం

పొందక గొల్వమునుల్ భజింప జెలువింపొందక బ్ర కాశించునా
నంద బ్రహ్మము రామచంద్ర గొలుతున్ నాళికవక్త్రున్ హరిన్. ౧౭

తా॥ మందారవృక్షమూలంబున కాంతితో ప్ర కాశించు మా
ణిక్యసింహాసనంబున తెల్లతామర పద్మమువంటి వింజామరను ధరించి
నానందుడై భరతాది సోదరులు గొల్వ ప్ర కాశించు రామచంద్రుని
నేగొలుతును. 17

మూ. వామాంకోపసిత ప్రకాంచననిధం సీతాసమాహృతితం
హస్తాభ్యాం ధృతఘ్రతచామరమహా సౌమిత్రిణాసేవితం
నిత్యంపూజితపాదపద్మయుగళం దేవైస్సురేంద్రాదిభిః
నేవ్యంమానుషరాక్షసైఃకపివరై శ్శ్రీరామచంద్రంభజే. ౧౮

శా. సతతంబున్ వ్యజనాతపత్రధరుడై సౌమిత్రిగొల్వంగ ను
తతమింద్రాదినుపద్రవలంఘ్రికమల ద్వంద్వంబుబూజింపనా
శ్రితడై తేయకపీంద్రమర్త్యతతి సంసేవింపవామాంక ను
సితశృంగారధరాకుమారిగనునా శ్రీరామునేవించెదన్. ౧౮

తా॥ సతతంబును వ్యజనాతపత్రంబును ధరించి లక్ష్మణుడు
సేవచేయుచుండ యింద్రాదిదేవతలు జోహారులొనర్చుచుండ ముసీంద్రు
లును మనుష్యులును సేవించుచుండ వామాంకమున సీతనిలచియుండ
ప్ర కాశించురాముని దలంతును. 18

మూ. కస్తూరీతిలకంఠపీండ్రహరణం కారుణ్యవారాన్నిధిం
క్షీరాంబోధినుతాముఖాబ్జమధువం కళ్యాణరామనిధిం
గాసల్యానయనోత్సుకం కపివంశ్రాణం మహాపారుషం
గామారిప్రియమర్కకోటిసదృశం సీతాసమేతంభజే. ౧౯

శా. గాసల్యానయనోత్సుకసరసిజా గారాననాబ్జానికై
లాసాధీశ్వరమిత్రునిక్ మృగమదాలంకారపాశస్థయన్
రానూర్నురవికోటితుల్యు గపివర్యత్రాణభవ్యాత్మసీ
తాసాధ్వీయుతుపాలభేదిగొలుతున్ దాంతున్ మహాపారుషన్. ౧౯

తా॥ కొసల్యనేత్రంబుల కుత్సవము చేయువాడును యీశ్వరునకు
మిత్రుండును కస్తూరిఫాలభాగమునధరించినవాడును కోటిసూర్యప్ర
భాభాస మానుండును మహాపౌరుషుండునునగు రామునిసదాస్మ
రింతును.

19

మూ. విద్యుత్కోటిదివాకరంద్యుతినిభం శ్రీగౌస్తుభాలంకృతం
యోగీంద్రస్సనకాదిభిఃపరివృతం కైలాసనాథప్రియం
ముక్తారత్నకిరీటకుండలధరం గైవేయహారాన్వితం
వైదేహీకుచసన్నివాసమనిశం సీతాసమేతంభజే. ౨౦.

మ. ఇనసాదామినికోటికోటినిభుఁ గౌరీశప్రియున్రత్నకాం
చనగైవేయకిరీటకుండలవిరాజితౌస్తుభాలంకృతున్
సనకాదిప్రకటప్రభావయతి సన్మామ్యున్ధరాపుత్రికా
స్తవకుంభాంచితకుంకుమాంకితుని సీతారాముబ్రాధిం చెడక. ౨౦

తా॥ కవుస్తుభాలంకృతుండును సనకాదులచేస్తాత్రముచేయ బ
డువాడును కైలాసనాథప్రియుండును ముత్యపుహారములకంతముల ధ
రించినవాడును సీతసనంబులందు వక్షమునుంచుకొనిన వాడునగురాము
నిసేవింతును.

20

శ్లో॥ వైదేహీవర్ణనరణజితం రత్నాకరాగారిణం
పంక్తిగ్రీవమదావహంపటిభుజం పద్మాప్రకోటివళం
విష్ణుంజిష్ణుమవార్యశౌర్యనిలయం నీలాంబుదశ్యామలం
రత్నాలంకరణాన్వితంరఘుపతిం శ్రీరామచంద్రంభజే. ౨౧

మ. ఆవనిజావళవతిజిష్ణురఘు రామాధీశుదోస్సారునిక
రవికోటిద్యుతనీలనీరదనిభుఁ రత్నాకరాగారురా
ఘువునగాత్మనవార్యశౌర్యగనకాక జ్యోజ్జ్వలుఁపంక్తికం
రవినిర్భేదవిష్ణునిన్ హృదయ వీతంబందుభావించెడక. ౨౧

తా॥ సీతకువశుడైనవాడును పరశురామునియధమున జయించి
నవాడును కోటిసూర్యప్రభాకలితుండును రావణునంహరించినవాడును

మహాశౌర్యదునురత్నాలంకారముల ధరించినవాడును నగురామునిసే
వింతును. 21

శ్లో॥ దేవానాంహితకారిణస్తభవనే కృత్వావతారంధ్రువం
రామంకౌశికయజ్ఞవిఘ్నదనుజఘ్నం తాటకీసంహార
నిత్యంగౌతమపత్నిశాపగళనం శ్రీసాదరేణుంశుభం
శంభోమత్కటచాపఖండనమహా సత్యంధజేరాఘవం. ౨౨

చ. అమరహితార్థమైధరణియం దవతారముదాల్చితాటక
సమయగఽజేసిగాధినుత శత్రువిఘాతులసంహరించి స
త్కమలపరాగరాజి మునికాంతకుశాపముబాపిశంభు చా
పమునవలీల ద్రుంచి సశుభస్కరురాఘవునాశ్రయించెదఁ. ౨౩

తా॥ దేవతలకొఱకై లోకంబుల కుపకారమొనర్చియవతారం
బులను ధరించివిశ్వామిత్రుని యాగంబుకాచితాటకను సంహరించియ
హల్యకుశాపమోక్షంబుచేసి శివునిధనువునువీరచి నీతనుపెండ్లాడినరా
మునిదలంతును. 22

శ్లో॥ రాజీవనేత్రరఘువుంగవరామభద్రం
రాకేందుబింబ సదృశానన నీలగాత్రం
రామాభిరామరఘువంశ సమున్మవత్సం
శ్రీరామచంద్ర మమదేహికరావలంబం.. ౨౩

ఉ. సారసపత్రనేత్ర రఘునత్రమనీరదనీలగాత్ర శృం
గారనిధీశచ్ఛశివితాసితవక్త్ర మహాత్మరాగవా
శ్రీరఘువంశవార్ధిమణి శ్రీరమణిముఖ పద్మభాస్కరా
ధీనజనావనారఘువ నీయథయం బాసంగవే. ౨౩

తా॥ ఓరామా? రఘువంశోద్ధారకుడా, నీతమొగంబును పద్మ
మునకు సూర్యుడా? ధీరులరక్షించువాడా! నాకుసాయమైనన్నన్నివిధం
బుల కాపాడుము. 23

శ్లో॥ ముకుందరుచిరగండం పుండరీకాభితుండం

సింహరథుజదండం రాగ్రతేజోగ్నితుండం

సమితభువనపండం భిందలోగ్రామితుండం

గుణవికరకరండం నామిరామప్రచండం.

౨౬

మ. గనకాద్రజ్జ్వలవగ్నికుండనిభు రక్షప్యూహవిద్వంసకున్

దససద్భూషణుతుంజితుండ సమదోర్దండప్రచండున్ సరో

జనినాభున్ ముకురాభగండయుగళున్ సర్వాత్మునర్వప్రపం

చసతాంఘ్రిద్వయునద్గుణాకరురఘుస్వామిన్ మదిన్ గొల్పెదన్. ౨౭

తా॥ అద్దమువంటి గండస్తలంబులును యేనుగుతోండమువంటి
భుజంబులును రుద్రతేజంబువంటి తేజంబును కలిగి శత్రుభీకరుండైన
రామని స్తుతింతును.

24

మూ. కోదండకాండవినివేశితబాహుదండ మాఖండలాద్యమర

వర్షితపుష్పవర్షం అయోధవస్థితరజఃపరిధూసరాగ

మప్యూతితరగునరేంద్రమరిప్రభేదం.

౨౮

మ. దనుజాధీశవిరోధియై ప్రకటయుద్ధ ఔపరాగోల్లస

త్రనుడై వాసవముఖ్యదేవతలు మందారప్రసూన వృ

ష్టినివర్షింపశరాసనాగ్రకరుడై చెల్వొందసూర్యాన్వవా

యనదీశోత్పమిత్రరామవిభునీతాధీశుబ్రాహ్మిచెదన్.

౨౯

తా॥ యింద్రాదులు పుష్పవర్షంబుగురిపింప ప్రకాశించు చేతు
లు కలిగి రాక్షసవిరోధియై సూర్యవంశమునకు మణియైన రాముని
తలంతును.

25

శ్లో॥ వేద్యంశ్రీరామమంత్రం శ్రవణశుభకరం శ్రేష్ఠసుజ్ఞానిమంత్రం

స్తవ్యంశ్రీరామమంత్రం సరకదుఃఖదుర్వారనిర్ఘాతమంత్రం

భవ్యంశ్రీరామమంత్రం భజతుభజతుసంసారనిస్తారమంత్రం

దివ్యంశ్రీరామమంత్రం దివిభువివిలసన్మోక్షక్షైకమంత్రం. ౩౦

చ. శ్రవణశుభస్కరంబు పటుసౌప్తతితాప నివాకరంబురౌ
రవముని హేతుదుష్కృతినిబర్హముభవ్యరిపు ప్రతాపము
భువిదివిను ప్రకాశితము మోక్షదముకనువివేకకారణం
బపురఘురామనామక మహాంమనుజస్య మొనర్తునిత్యముక. ౨౬

తా॥ చెవులకింపయినదియు విషష్టజానకరంజై నదియు సమస్తపా
పంబుల పోగొట్టినదియు సంసారమును తరింపచేయునదియు భూమి
యందలి నరులకు దేవతలకుగూడ మోక్షాబునిచ్చునదియగు రామ
మంత్రమున సదాస్మరింతును. 26

శ్లో॥ ఆజానుబాహుమరవిందదృశంశుభాంగం

రాజాధిరాజమఘరాజితమఃపతంగం

శ్రీజానకీముఖసరోరుహ మత్తభృంగం

శ్రీజానితంహృదిభజామిశృపాంతరంగం. ౨౭

మ. అరవిందాయతవత్రనేత్రవరకల్యాణాంగుశ్రీజానకీ.

తరుణివక్త్రసరోజనీరధుజందై దైత్యారినాజానుబా
హురమేశుంగళాపాంధకారవి నాదుక సత్కృపాంబోధి మం

దరునిక రాజలలామురామవిభునానందంబునంగొల్పెదన్. ౨౮

తా॥ ఆజానుబాహుండును పద్మనేత్రుండును శుభకరాంగుండు
ను రాజాధిరాజులచే పూజింపబడు పాదంబులుకలవాడును పాపంబుల
సంహరించువాడును దయాంతరంగుండును నగురామునిస్మరింతును. 27

మూ. ఏకేనబాణ మపరేణ కరేణచాపం

హర్షంవహంతమ సమానజటాశిరస్కం

నీతాసహామనుజేన సహాయచరంతం

శ్రీరామచంద్రమనిశం కలయామిచిత్తై. ౨౯

చ. కరయుగళప్రదీప్త శరగార్ముకుడై రిపునాశకారియై

స్ఫురిజటాశిరస్కుడయి భూమినుతాయుతుడై శ్రీతార్తినం

హరుఁడయితారహిరధరుఁడై సహలక్ష్మణుఁడై చరించును

స్థిరురఘురాము సంస్మరణజేసియభీష్టను జెందుచిత్తమా. 21

తా॥ ఒకచేతియందు ధనువును రెండవచేతియందు బాణంబులను ధరించి సంతసించుచు జటావల్కలంబులను ధరించి నీతతోను లక్ష్మణునితోను వనంబుల దిరుగుచుండు రాముని రాత్రింబవళ్లు నా హృదయంబున తలంతును. 28

మూ. ఆమీలయందశశిరో వదనాంబుజాత

మన్మీలయజనకజా నయనోత్పలానాం

ఆనందయజనకజీవ చేకోరరాశిం

శ్రీరామచంద్రమనిశం కలయామిచిత్తైః. ౨౯

చ. ఘనబలబాహుశౌర్యదశకం తముఖాంబుజముల్ మొగుడ్పభూ

తనయవిశాలనేత్ర కుముదద్వయమున్ వికసింపసర్వ స

జ్జనవరచాతకావళిని సంభ్రమమొప్ప నముత్సహింపజే

సినరఘురామచంద్రనుతిచేసఫలత్వము నొందుచిత్తమా. ౨౯

తా॥ రావణుని నేత్రంబులకు కఠినముగను నీతనేత్రంబులకు శుభకరుడుగను గానుపించుచు నీతతోగూడినవాడై యాశ్రితులకే గాక సమస్తజీవకోటులకును నాధారభూతుండగు రాముని నాచిత్తంబునసదా తలంతును. 29

శ్లో॥ రామ పురాణపురుషం రమణీయవేషం

రాజాధిరాజమకుటార్చిత పాదపీఠం

నీతావతీనునయనం జగదేకవీరం.

శ్రీరామచంద్రమనిశం కలయామిచిత్తైః. 30

ఉ. రాముఁబురాణపూరుషుని రాజలలామకీరీటలసన్నణి

స్తోమవిరాజమానపరితో యరుహద్వయురమృతవేషునిన్

దామరసాక్షుభూసతిను తారమణుజ్జగదేకవీరు శ్రీ

రామగుణాభిరామునినిరంతరమున్ స్మరియింపుచిత్తమా. 30

తా॥ పురాణపురుషుండును రమణీయవేషుండును రాజులకిరిట
ములందలి మణులచే కాంతించు పాదంబులుకలవాడును జగదేకవీరుం
డును సీతావల్లభుండును నగురాముని సదా స్మరింతును. 30

శ్లో॥ వై దేహ్యోనహగమ్యరాజ్యమనిశం సౌవర్ణసింహాసనే
మందారదురువాటికాంతరమహా శ్రీచంద్రకాంతాలయే
కై కేయివిజమాంజనేయమనిశం సౌమిత్రిణాసేవితం
మేఘశ్యామముదారహాసవదనం శ్రీరామచంద్రంభజే. 3౧

మ. స్థిరకల్పస్థలచంద్రకాంతవనతిన్ సింహాసనాసీనుడై
నిరతంబుంధరణినుతానహితుడై నీలోత్పలశ్యాముడై
ధరహాసాననుడై మరుత్సుత సుమిత్రాపుత్రకై కేయి స
ద్వీరపుత్రార్చితుడై నరామజననాధస్వామి బ్రాధ్రించెదన్. 3౧

తా॥ స్థిరకల్పస్థలంబగు చంద్రకాంత వేదికపై నిరంతరము సీ
తతోకూడ సింహాసనమున గూర్చుండువాడును నల్లకలువరీతి చామన
చాయవాడును చిటునవ్వుమొగంబున వెలయు భరతలక్ష్మణులచే సేవిం
పబడువాడును నగు రామచంద్రుని భజింతును. 31

శ్లో॥ వై దేహ్యోపులకాంకురార్చిత తనుర్వాసలంబహస్తాంబుజః
హస్తే మోదితరత్నకంకణవరః కల్పదుమాణాంవనే
పాదాభ్యాంమణి పాదుకాద్యుతికరం ప్రేంఖన్నఖాభ్యాంచర
శ్శిష్టాలాపనుధారసోదిశతుమే శ్రీరామచంద్రోహరి. 3౨

మ. తతమందారవనాంతరంబునల సద్రత్నావళిపాదుకా
ద్యుతిజెన్నొందునభోజ్యలంఘ్రియుతుడై యోహనమాశ్లేషరం
జితరోమాంచితగాత్రుడై యలరునా శ్రీరామచంద్రుండుమా
కతికారుణ్యమునిచ్చునత్సరిస నల్లాపామృతం బెప్పుడున్. 3౨

తా॥ మందారవనాంతరమున రత్నంబులకాంతివలె భాసిల్లు
గోళ్లచే భావమానంబగు పాదంబులతో సీతను గొగలించుకొనుటచే

పులకరించిన రోమంబులతోడి శరీరముకలవాడై యలరు రామచంద్రుడు సర్వదా నన్నురక్షించును. 32

శ్లో॥ వామాంశ్చితజానకీకుచయుగే విప్రస్తాంబుజం
ఉజ్జ్వంభాననివంశజంపరిల సద్విస్తృప్తబింబాధరం
సత్తారేణవశిష్టకంకణరవే ఓంకారశబ్దాధరం
భాంతంశారదచంద్రహాసమనిశం వందేనదారాఘవం. 33

ఉ. దావలిపార్శ్వమందలరు ధాత్రిసుతాకుచకుంభయుగ్మసం
దీపితహస్తపంకజావనిమూలశారదచంద్రహాసునిన్
శ్రీపతివిద్రుమాధరుహరిం బ్రణవోజ్జ్వల కంకణస్వనున్
త్యోపతివిస్ఫుటాబ్జముఖు జానకీరాముభజింతునెప్పుడున్. 33

తా॥ ఎడమవై పునసున్న సీతకుచయుగంబున చేతులనుంచినవాడును నిర్మలమగు శరత్కాలచంద్రునినవ్వు చిటునవ్వుకలవాడును పగడమంటి క్రిందుపెదవియు ప్రణవరవంబుద్దీపించు ధ్వనియు గలిగియుండు రాముని సదాభజింతును. 33

మూ. వైదేహీసహితం సలక్ష్మణయుతం కైకానుతంసానుజం
సుగ్రీవశ్శిఖిభీషణానిలనుతౌసీలంవలంచాంగదం
విశ్వామిత్రవసిష్టగౌతమ భరద్వాజానుసంసేవితం
రామంమారుతిసేవితంస్మరతుమాం సామ్రాజ్యసింహాసనే. 34

మ. జనకాత్మోద్భవ లక్ష్మణాశ్రయతుడై సామ్రాజ్యపీఠస్థుడై
దనుజేశ్వరకజశాయజాంగద భరద్వాజాత్రి బ్రహ్మత్మనం
దనదాధేయవిరోధిఘాతిభరతుల్ నానాప్రకారంబుల
దినమున్ గొల్వఁజెలంగురామ విభునధిం గొల్తునిష్టాప్తికిన్. 34

తా॥ సీతాలక్ష్మణసమేతుడై సామ్రాజ్యసింహాసనమున గూర్చుండి విభీషణ సుగ్రీవాంగద హనుమదాదులు సేవించ విశ్వామిత్ర వశిష్టగౌతమభరద్వాజాదులు చుట్టును గొల్వనుండు రామవిభుని గొలిచెదను. 34

మూ. రామః ప్రాంజలిరగ్రతోనిలసుతస్సాభ్రాత్రమాదర్శయన్
 ఛత్రచామరయుగ్మభాసిత కరాన్పశ్చాత్ స్థలేపాశ్శ్వయోః
 వామాంకేపనిజాన్ విభీషణముఖాన్ సంభావయన్ భోధయన్
 ధీముద్రాకర తత్వరూపమవతాత సామ్రాజ్యసింహాసనే. 3౫

మ. వరబ్రదాననుడై సతీసహితుండై భ్రాతృసితచ్ఛత్రచా
 మరలన్ బల్చిచు సార్వభౌగామునం బ్రేమన్దాల్పసామీరి ముం
 దరకేగ్మోష్టవిభీషణాదులకుబోధన్ దెల్పుచున్ భవ్యసు
 ధీముద్రాకరతత్వరూపియగునా శ్రీరామునేనించెడన్. 3౫

తా|| సీతాదేవితోగూడ భద్రసింహాసనమున గూరుచుండి తె
 ల్లగొడుగును లక్ష్మణుండు పట్ట భరతుండు చామరమువైవ హనుమం
 తుడు ముందరచేతులను ముకుళించి కొల్చియుండగా విభీషణాదులకు
 తత్వబోధ దెలుపురాముని నేనింతును. 35

మూ. పొగండేహితబాలకాఃపరివృతః పూర్ణేందుకాంతానః
 ప్రీత్యాబద్ధవిచిత్ర హేమవసనే సంసక్తకాంచీగుణః
 ఆజానుప్ర విలంబబాహుయుగళ శ్యామాంబుభృద్విగ్రహం
 భ్రాతృవ్యానుచరశ్చరాచరగురుః పామాత్సదారాఘవః. 3౬

మ. వటుపొగండవయస్కుండర్భక నిజభ్రాతృవ్యయుక్తుండు న
 త్కటిబద్ధాంచితహేమవస్త్ర విలసత్కాంచీగుణోల్లాసీ వి
 స్ఫుటసీలాంబుదవర్ణవిగ్రహుడు సంపూర్ణేందువక్తుండు దు
 ర్గుటగౌర్యుండువిలంబబాహుండగు శ్రీరాముడున్ బ్రోవుతన్ 3౬

తా|| విలంబబాహుండును కటియందు బంగారు పుట్టము
 గట్టికొని రత్నస్థాపితమయిన మొలనూలును ధరించి నల్లనిమేఘమో
 యన నొప్పుచు నిజసోదరులచే నేనింపబడుచుండు రాముడు నన్ను
 తక్షించును. 36

మూ. వైదేహీరమణీయవక్త్ర వనజప్రద్యోతఖద్యోత సం
 కేళిసద్మనిరత్నదీపకళి కాకాంతేవసంతంహరి

సౌరభ్యః ప్రసవప్రయుక్త విలసచ్ఛయ్యాంతరేశాయినం

శ్రీమంతంరఘువంశదీపకమణిం శ్రీరామచంద్రంభజే. 32

మ. స్థిరకేళీభవనాంతరవిత దీప్రావృతంబై నభా

సురసౌరభ్యప్రసూనతల్పమున నాక్షోణీసుతావక్రతా

మరసాహస్కరుడై రహించుహరి శ్రీమంతున్ గా కృత్యాన్వితా

స్ఫురరత్నంబగు రామచంద్రుడలతున్ బూర్ణానుకంపానిధిన్. 32

తా॥ సీతాదేవియొక్క రమణీయమగు ముఖపద్మంబునకు

సూర్యుని వంటిదగు కేళీగృహమునందలి రత్నవికారమయిన పూల

పాన్పున నుండువాడును కాకుత్స్థవంశరత్నంబును నగు రామచంద్రుని

భజింతును.

37

మూ. రామోబద్ధపయోధి నిర్గుణదధిర్గత్వాచచ్ఛారైరలం

లంకాం ప్రాప్యనకుంభకర్ణదనుజం హత్వా రణేరావణం

తత్రస్థాప్యవిభీషణం పునరగాత్సీతాపతిఃపుష్పకం

బాహుఃపునరాగతస్సభృతవాక్ ధాత్రీకుజఃగౌతుకః. 3౩

మ. బలముల్గాల్వఁగవార్ధిగట్టిరి పుష్పోల్ బ్రాపించిపాలస్త్యము

లమద్దిందికృపన్ విభీషణునకా యూరేలగావిచ్చి జె

న్నలరన్ మైధిలితోడబుష్పకవిమా నారూఢుడై వచ్చిని

ర్మలసాకేతపురాభిషిక్తుడగు రామస్వామినన్ బ్రోవుతన్. 3౪

తా॥ చతురంగబలంబులును గొల్వ సముద్రమునకు నేతువు

ను గట్టి శత్రుపురంబగు లంకను జేరి రావణుని జంపి దయతో విభీ

షణునకు పట్టమును గట్టి సీతతో గూడ విమానంబున గూరుచుండి

వచ్చి సాకేతపురంబునకు వచ్చి పట్టాభిషిక్తుడగు రాముని

దలంతును.

38

మూ. రతోల్లసజ్వలితకుండలగండభాగం ।

కస్తూరికాతిలకశోభితపాలభాగం ।

కర్ణాంతదీర్ఘనయనం కరుణాకటాక్షం ।

శ్రీరామచంద్రముఖయాశ్మనిసన్నిదతా.

3౯

మ. కస్తూరితిలకాననుండునుహితా కర్ణాంతనేత్రుండు దే

వస్తోత్రాంఘ్రిసరోరుహుండు కరుణావాంగేక్షణుండంచిత

భస్తోదస్తకభాకలాపుడు మణిప్రస్థీతసత్కుండలుం

డస్తోకోజ్జ్వలకీర్తిరాముండు మదీయాత్మం బ్రసన్నుండగున్. 3౯

తా॥ రత్నములను స్థాపించిన కుండలంబులను ధరించినగండస్థ
లంబులుకలవాడును కస్తూరినినుదుటనుంచుకొనినవాడునునగు రామచం
ద్రుని సేవింతును. 39

మూ. హేలాభగ్నశశాంక శేఖరదనుర్భూమండలాఖండల

కణిమాళిలసద్వినుత్నమణి భీరీప్తాంఘ్రిపంకేరుహః

కల్యాణాంజనయత్యఖ దవిభవః కల్యాణలీలోత్సవే

మార్తాండాన్వయమందునశ్చభవతాం రామస్సరామస్సదాం.

మ. ధరణీపాలకీరీటరత్న విలసత్పాదాంబుజాతుండు శం

కరకాండానసఖండమండుధరణీ కన్యాసమేతుండు భా

స్కరవంశోద్భవమండనుండు నిజసత్కల్యాణలోత్సవా

కరుడప్రరాముడొసంగుమాకునదయన్ కల్యాణమెల్లప్పుడున్. ౪౦

తా॥ రాజుల కీరీటంబు లందలి రత్నంబులచే కాంతించు
పాదంబులును శివధనువును ఖండించి సీతను బరిణయంబయిన వా
డును సూర్యకులాలంకారుండును నగు రాముడు సదా నాకు కల్యా
ణంబుచేయును. 40

శ్లో॥ విద్యుత్స్ఫుర స్మృకకకుండలదీప్తచారు

గండస్థలంమణికిరీటవిరాజమానం

వీతాంబరంజలదసీలముదారకాంతిం

శ్రీరామచంద్రమనిశం కలయామిచిత్రై.

౪౧

మ. పరవిమృద్ధుతిరత్నకుండల విభాస్వద్గండభాగుబయో
ధరసీలాభ్రమణిదగధగిత సత్కల్యాణకోటిశుభా
స్కరచామీకరవిస్తృతాంబరు మునిస్తోత్రధరాపుత్రికా
వరుశ్రీరామునిరంతరంబు మనసావాంఛన్విలోకింపుమా. ౪౦

తా॥ మెరుపులవలె మెరయు మకరకుండలములచే విరాజల్లు
గండస్థలంబులుకలిగి రత్నకిరీటమును గట్టినిండుమేఘమురీతినుండు రామ
చంద్రుని నాయెడదలంతును. 41

శ్లో॥ కరతలధృతచాపంకాలమేఘస్వరూపం ।

సరసిజదళనేత్రంచారుహాసంసుగాత్రం ।

విధిసుతవనవాసం విక్రమోదగ్రవేషం ।

ప్రణతరఘునాథం జానకీప్రాణనాథం. ౪౨

మ. ఘనకాలాంబుదసన్నిభాంగునకు భూకన్యామణిప్రాణనా
థునకున్ సారసపత్రనేత్రులకు నద్దోస్సాకికజారుహా
సునకున్ కాముకపాణికిక బ్రకటతేజోరాజకిన్ శౌర్యధు
ర్యునకున్ రామునకున్ వసించరునకే నుత్కంఠతోమ్రొక్కెదన్. ౪౩

తా॥ కాలమేఘరూపుండును కరతలంబున చాపమును ధరించి
నవాడును సరసిజదళనేత్రుండును చారుహాసుండును బ్రహ్మచేవనవా
సంబు విధింపబడినవాడును మహాశూరుండును సగు రామునకువందన
మిడదను. 42

శ్లో॥ యఃపృథ్వీభరహరణాయదివిజైస్సం ప్రార్థితశ్చిన్మయః

సంజాతపృథివీతలేరవికులే మాయామనుష్యావ్యయః

నిశ్చక్రంహతరాక్షసఃపునరగాద్రబ్రహ్మత్యమాదృష్టిరాం

కీర్తింపాపహరాంవిధాయజగతాం తంజానకీశంభజే. ౪౪

మ. ఆవనీధారనివారణార్థమున మర్త్యశ్రేణిసార్థింపగా
రవివంశంబున మర్త్యరూపతనుడై రక్షసులన్ ద్రుంచితై.

భువనవ్యాప్తయశస్కుడై నిజపదంబుంచేయవ్వ క్తమై

శివమైయక్షరమైయచింత్యమగునా నీతేశు బ్రార్థించెదన్. ౪౩

తా॥ దేవతలు ప్రార్థింపగా భూభారంబును దీర్చుమార్కవంశ
మున మనుష్యుడై పుట్టి రాక్షసుల ననేకులనుజంపి మూడులోకంబులు
దు వ్యాపించిన కీర్తిగలవాడై వైకుంఠమును చేరినట్లు యుండురాఘ
వుని ప్రార్థింతును. 43

శ్లో॥ విశ్వాద్భుతస్థితియియాదిషు హేతుమేకంచూయాశ్రయం ।

విగతమాయమచింత్యమూర్తిం । ఆనందసాంద్రమమలం

నిజబోధరూపం । సీతాపతిం విదిత తత్వమహం నమామి. ౪౪

మ. భువనోత్పత్తిసమృద్ధిశాసకరుక్ బోధస్వరూపున్ బ్రధా

నవిహిర్నువిమలుక్ బ్రధానయుతు నానందున్ భూపుత్రికా

ధనుసిద్ధ్యందువడచింత్యతత్వవిదుభ క్తత్రాణచారీణుమా

నవనాథార్చితు రామచంద్రుని జగన్నాథున్ బ్రశంసించెదన్. ౪౪

తా॥ లోకంబులపుట్టుకకు రక్షణకుచావునకు కారకుండును బో

ధస్వరూపుండును ప్రధానయుతుండును భువనానందుండును సీతాపతి

యును నచింత్యుండును జగన్నాంధుడునునగురామభద్రునిస్మరింతును.

మూ. శ్రీరామం నవరత్న కుండలధరం శ్రీరామరక్షామణిం

శ్రీరామంచ సహస్రభానుసదృశం శ్రీరామ చంద్రోదయం

శ్రీరామం శ్రుతకీర్తి సూకరమహం శ్రీరామముక్తిప్రదం

శ్రీరామం రఘునందనం భయహరం శ్రీరామచంద్రంభజే.

శ్లో. శ్రీరాముక్ నవరత్నకుండలధరుక్ శ్రీరామరక్షామణిక్

శ్రీరాముక్ శతకోటిభానుసదృశున్ శ్రీరామజంద్రాననుక్

శ్రీరాముక్ శ్రుతకీర్తి నాకరుపరున్ శ్రీరామముక్తిప్రదుక్

శ్రీరాముక్ రఘునందనున్ భయహరున్ శ్రీరామసేవించెదన్.

తా॥ నవరత్నకుండలముల ధరించి కోటిసూర్య ప్రభాభామూ

నుండై ముక్తిప్రదుండై యాదివరాహమూర్తియయి సంసారసాగరంబు
తీర్తింప సాధకుండయి శరణులకభయమిచ్చుటలో నగ్రగణ్యుడయిన
రామప్రభునిసదాస్మరింతును. 45

మూ. రామచంద్ర చరణారవిందయో

రంతరంగచరభృంగలీలయా

తత్ర సరితిచరసాశ్వతుర్చితుర్వి

ధామాకరందరసపవపంకజే. ౪౬

ఉ. శ్రీరఘురామపాదసరసీజములందలిమాడ్కిఁగాడుబెం

పారగభక్తివనయంబుఁ జరింపుచునుండుచిత్తమా

యాయరగాఁ జతుర్విధఫలాప్తికమా నిరతంబులయినవం

కేరుహపాలియందుఁ బరికింపరసంబాకటై ప్రవర్తిం. ౪౭

తా॥ ఓమనసా! రామచంద్రుని పాదారవిందములకు తుమ్మెద
రీతిగాభక్తియుక్తులతో సదాచరింపుచు చతుర్దిధప్రాప్తిసాధకభూతం
బగుశ్రీరామరసంబును సేవింపుము. 46

మూ. రామఃపాతునదై వమామరిభయా ద్రామంసదాభావయే

రామేనై నహృదం మహత్తరతయో రామాయనిత్యం నమః

రారామాన్నాస్తి పరంపదంసులలితా రామస్యపాదాభజే

దామేప్రీతిరచంచలాస్తు మమహే శ్రీరామమాంపాలయ. ౪౮

ఉ. రాముడుబ్రోచుశత్రుని కరంబులచేభయమందుకుండ

శ్రీరామునిసన్నుతింతురఘురామునిచేలయమందుచాపముల్

రామునకేనుమొక్కెదను రామునకంటె బరంబులేదుశ్రీ

రామునకేనుదాసుడను రామునపై గురినిల్పియుండెదన్. ౪౮

మూ. రామమిందీవరశ్యామం వారిజాయతలలోచనం

జ్యాఘోషనిర్జితారాతిం జానకీరమణంభజే. ౪౯

తా॥ రాముడునన్ను శత్రుభయములేకుండకాపాడును. ఆరా
మునినేను హృదయంబున భావింతును. రామునిచేతనేనేనుపవిత్రముచే

యబడితిమి. రామునికొఱకు నిత్యమునమస్కారము. రామునికంటెనా శస్యదైవంబులేడు. రామునియొక్కపాదంబులనే నేనింతును. రాముని యందునామనమచంచలముగాక నుండుగాక :— 47

మ. ఘననీలోత్పలపత్రగాత్రు చిలసత్కంజాత నేత్రుంధరా
తనయామఖ్యకళత్రు కార్ముకమహా ధ్యానాపహ్నదైవికాం
చనజేలుక గరుణాలవాలువినతత్మోపాలుసద్భక్తిపా
వనసంశ్లేలుయశోవిశాలునిరఘుస్వామిన్ బ్రశంసిం చెదన్. ౪౮

తా॥ ఇందీవరశ్యాముండును వారిజాయతలోచనుండును ధను
స్సోమచే శత్రువులను భయపెట్టినవాడును సగురామునిసేవించును. 48

మూ. నానాదివ్యాత్రుతేజస్సుదవమితభుజశ్శత్రుసంహారధీరః
గాటిలోద్యోత మౌనభ్రుకుటియుత ముఖందారయష్టంబుదా
తూణీరద్యుత్సవేగోల్లసితశరవరం తాడయిత్యాదశాస్యం (భః
వీర శ్రీ బంధురాంగ శ్రీదశపతిసుతః పాతుమాంవీరరామః. ౪౯

మ. కుటిలఘ్రాకుటితాస్యుడై కరలసత్కోదండదివ్యాస్తుడై
చటులారిందముడై జడవు జతుడై శ్యామాంగుడై ధీరుడై
పటుతూణిరవిముక్త కాండపవనిర్భగ్న సురేంద్రాదియై
కటువృత్తింజయలక్ష్మిగొన్న ధరణీకాంతుండునన్ ప్రశంసక. ౪౯

తా॥ నానాదివ్యాస్తంబులచే ప్రకాశించు భుజాయాము
శత్రుసంహారధీరుండును శ్యామాంగుండును కుటిలఘ్రాకుటితాస్యుడై
జయలక్ష్మినిగొన్న రామచంద్రుండు సన్నరక్షించుగాత. 49

మూ. హత్యాయుద్దేశశాస్యం త్రిభువనవిషయంవామహస్తేవచావం
భూమావప్త్యభ్యతిష్టన్ విరతకరదృతంభూమయంతాగమేకం
అరక్తోపాంతనే త్రోశరదభితవపుఃకోటిసూర్యప్రకాశః
విర శ్రీ బంధురాంగ శ్రీదశపతిసుతః పాతుమాం విరరామః

మ. అరుణాంభోరుహనేత్రుడై శతసహస్రాదితసంకాశుడై
 సురయోగీంద్రమునీంద్రకంటకు దశాస్యున్ ద్రుంచిచిత్రాంగుడై
 ధరణిన్ గార్ముకముని బాణమొకచేతన్ ద్రిప్పుచున్ నన్నుతా
 మరనాధుండుజయాభిరాముడగు రామస్వామినన్ బోవుతెన్. ౫౦

తా. ఎఱ్ఱనిపద్మంబులవంటి నేత్రంబులును వేలకొలదిసూర్య
 కాంతికలవాడై దేవతలకు సాధులకుమునులకు కంటకుడయిన రావణుని
 చంపిధనస్సుపూని బాణమొకచేతతిప్పుచు నమరనాదంబుచేయురాముడు
 నన్ను బోచెడిని. 50

మూ. సాకేత్యేన్వికేతనేసురతరోర్ములేలనద్వేదికే

హైమేరత్నమయందధానమపరం హస్తాంబుజంజానుని
 సీతాంబార్వ్యగతాంసరోవరకరాం విద్యున్ని భంరాఘవం
 పశ్యంతింపఁపూర్ణచంద్రవదనం భాస్వత్కిరీటంభజే. ౫౧

మ. ప్రకటాయోధ్యనుచందనాంతికమనన్ రత్నోజ్జ్వలద్దేహమం
 దకలంకంబగువేదికన్ మణికిరీటాలంకృతుండై సము
 త్సుకతన్ జానువుమీదహస్తమిడి విద్యుద్భాసిపంకేరుహం
 తరతన్ మైథిలిబార్వ్యమందుగను సీతారాముభావించెడన్. ౫౧

తా. ఆయోధ్యలో చందనాంతికంబున రత్నోజ్జ్వలంబగు కే
 హంబున నకలంకంబగు వేదికపయిని మణికిరీటాలంకృతుండై యుత్సా
 హంబున మోకాలిపై హస్తంబు నిడుకొని సీతాపార్వ్యమునందు చరిం
 చుచుండ కాంతించు రాముని నదా స్మరింతును. 51

మూ. విద్రుద్వహోపమాంగీం వికచదళముఖం విద్రుమాభాధరోష్ఠీం
 వేదండాద్ధతకుంభప్రతికుచయుగళాం వేదిమధ్యావతంసాంసాం
 శ్యామాంసంపుల్లపద్మచ్ఛదంనిభనయనాంచారుహంసాంసువా
 సీతాంశ్రీరామదేవిం శ్రీతజనవరదాం చింతయేనంతమూర్తిం.

మ. తతసంపుల్లసరోజనేత్రిహరి వేదండాభకుంభస్తనిక
 శ్రీతచింతామణివిద్రుమోష్ఠినవరాజీవాననన్ జంచల

ద్యుతిగాత్రి హరిరాజమధ్యనిగమస్తోత్రాద్యతాకారభా
సితనుస్యమనునాసికన్ గొలిచెదన్ శ్రీరామదేవిమదిన్. ౫౨

తా॥ సంపుల్లసరోజనేత్రయు నికచనళముఖయువిద్రుమబింబా
ధరోష్ఠియువేదండాభకుంభస్త్రనియు రాజీవాసనయుసింహమధ్యమువంటి
మధ్యముకలదియు తెల్లనగునాసికయుగల రామచంద్రమూర్తి భార్య
యగుసీతను గొలుతును. 52

మూ. మాణిక్యమంజీరపదారవిందాం రామార్కవత్సులముఖారవిందాం
భక్తిప్రదాతృత్వోరవిందాం । దేవేంభజేరాఘవవల్లభాంతాం.

చ. అనుపమరామహానువికచాన నపంకజదోత్సరత్నకాం
చననివనూపురాంఘ్రినవసారన యుగ్మనిజాశ్రితేచ్ఛదా
ననవకరాంబుజాతసురగుణ ప్రకతాంబుధిఃముదేవి నె
మ్మనముననిష్ఠసిద్ధికినమాహితబుద్ధిదాంతునెంతయున్. ౫3

తా॥ మాణిక్యములధ్వనిచేభాసమానమగు పదారవిందంబులు
ను ఎఱ్ఱనిపద్మమువలెవికసించిన మొగంబును కలిగిభక్తులకుధాతృత్వ
మునుచేయుహస్తపద్మంబులుకలవాడును నగురామునిభార్యయగుసీతను
స్మరింతును. 53

మూ. జయతువిజయకారీ జానకీమోదకారీ
తపనకులవిహారీ దండకారణ్యచారీ
దశవననకుతారీ దైత్యవిచ్ఛేదకారీ
మణిమకుటధాత్రీ చండకోదండధారీ. ౫౪

ఉ. ధారుణిజానుతోషకరు దామరసాస్తకుల ప్రదీపకున్
ఘోరనిశాచరాంబురుహ కుంజరుండచ్యుతుడండకాటవీ
చారుతరప్రచారుఘృత చాపుదశాననమర్దనున్ మణి
స్ఫారకరీటధారిఘన త్తముడుచ్చిజయప్రదుండగున్. ౫౫

తా॥ సర్వదావిజయకారియుజానకికిసంతోషకారియు ఘోర్యకుల
నిహారియుదండకారణ్యసంచారియు రాక్షసనాశంకరుండును మణిమ

కుటదాశ్రీయుతుండును చండకోదండధారియునగురామునకు జయంబ
గుగాక:—

54

మూ. చేతస్థితంచితచింతనీయం | చింతాహరరచీంతితపారిజాతం మం
లచింతనీయంబహుచింతయేహం | త్వామేవరామం భువనాభిరా

మ. సకలాత్మస్థితు సర్వచింతుతు నిదానప్రాంగణాప్రాంత్య క
ల్పకమున్ శౌరినచింత్తునచ్యుతుఁబర బ్రహ్మంబుఁజింతాహరున్
బ్రకటానందకరున్ బరాత్పరుఁబరురామున్ ఘనశ్యాముఁమది దా
రకనామున్ రవిగోటిరాముతుది సశ్రాంతంబుఁ జింతించెదన్.

తా॥ సర్వచింతింతుండును చింతను హరించువాడును చింతిత
పారిజాతుండును నచింతనీయుండును భువనాభిరాముండును చేతస్థితుం
డును నగురాముని సదా స్మరింతును.

55

మూ. సాకేతేశరదిందుకుందధనశే సాధేమహామంటవే
పర్యస్తాగరుధూపధూపమండలే కర్పూరదీప్తోజ్జ్వలే
సుగ్రీవాంగద వాయువుత్రసహితం సామిత్రిణానేవితం
లీలామానుషవిగ్రహం రఘుపతిం రామంభజేశ్యామలం. ౫౬

మ. ఘనసాకేతమునందుఁగుండ సుమరాకాచంద్రదీప్తంబు వా
సదిలన్ జెన్నగధూపధూమనిభిచ్ఛాదంబు కర్పూర దీ
పనిరూఢంబగు సాధమంటపమునన్ భ్రాతల్ కవుల్ గొల్వమిం
చిన లీలామనుజాకృతింబరగు శ్రీరాముఁజింతించెదన్.

౫౬

తా॥ సాకేతపురంబునందు తెల్లని మేడయందుమహామండపమున
కర్పూరాగరుధూపంబులతోను దీపంబులతోను నిండియుండి సోదరు
లును కవులును గొల్చిలీలకుమనుష్యరూపంబును దాల్చివెలుంగు శ్రీ
రాముని నుతింతును.

56

మూ. రామఃపితా రాఘవపవమాతా
తామైవబంధుశ్చ సఖాసఖివా

రామోగురుమేఁ పరమంచదైవం

రామంవినానాన్య మహాంస్మరామి.

౫౭

పు. రాముడుతండ్రి మజ్జనని రాముడెబంధుడు రామచంద్రుడే
రాముడుమిత్రుడున్ గురుడు రాఘవుడే పరదైవతంబగున్
రాముడేమాకుదిక్కెపుడు రామునిగొల్పెద సంతసంబు శ్రీ
రామునిదప్ప నన్యులనిరంతరమెంచదలంప నెమ్మదిన్.

౫౮

తా॥ రాముడేనాకుతండ్రి. రాముడేనాకుతల్లి. రాముడేనాకుబం
ధువు. అతడేన్నేహితుడు. అతడేనాకుగురుడు. అతడేదేవుడు. రాముని
తప్ప యితరదైవములను నేస్మరింపను.

57

మూ. యాకృతామనిసంతానే యాకృతాపినాయకే

యావిభీషణరక్షాయాం నారామమదీయతాం.

౫౯

డి. ఏదయవల్లతాపసుల నేలితొవానరశేఖరాభిపై
నేదయగల్గియుండునోరహిఁ దశకంఠరసాదరావసం
బేదయవల్లనయ్యెననునిష్పడు నాదయ బ్రోవుమయ్య దా
మోదరరామరాఘవ సముజ్జ్వలభూషణ భక్తపోషణ.

౬౦

తా॥ ఓరామా ! ఏదయనుచూపి నీవుమునులనుకాపాడి వానరు
లనురక్షించి విభీషణునకభయమొసంగి దేవతలమెప్పుపొందితివో అట్టి
దయనే నాయందుచూపుము.

58

మూ. దయానిధేరాఘవరామచంద్ర నిరన్యపాపానిమమాతులా ని
త్వయ్యేనభక్తింసుదృఢాం ప్రయచ్ఛసై నవప్రసూతాహ్యాఖిలాభిష్టాక

డి. ప్రకటదయానిధీవరదరాఘవరామమదీయకల్మష
ప్రకరములెల్లబాపి తమపాదసోజములందుభక్తిమా
మకహృదయంబునందుననుమానములేకయొసగుమయ్య నే
మకులకభీష్టసంపదలవారిగసంభవమందునెప్పుడు.

౬౧

తా॥ ఓరాఘవా ! నమ సపాపంబులను హరించుమిటు నీయం

దుదృఢమైనభక్తినినెఱిగొన్నదియనగు నీయందలిమమకారమును నా
హృదయమందు నిలుచునట్లు చేయుము. 59

శ్లో॥ అక్షణబాణతూణీర సమారూఢికార్ముకః

దశగ్రీవశిరోహంతా శ్రీరామశ్శరణంమమ

శ్రీరామమేత్వంహిపితాచనూతా

శ్రీరామమేత్వంహిసుహృచ్చబంధుః

శ్రీరామమేత్వంగురుశ్చగోష్ఠి

శ్రీరామమేత్వంహిసమస్తమేవ.

౬౦

ఉ. అక్షయబాణతూణధరుడై గుణగావముపిక్కటిల్లగా
రాక్షసరాట్టలంబులుగరుక్కునద్రుంచిననీ వెనిక్కునం
రక్షకుడుగురుండును వరప్రదుడంబయ తండ్రిదాతయున్
పక్షముభ్రాతయున్ సఖుడు బంధుడుసర్వమునీవెరాఘవా. ౬౦

తా॥ అక్షయంబులగు బాణంబులను అంబులపొదులను ధరిం
చినధనస్సుకలిగిగావణుని శిరంబులను నఱకినశ్రీరామచంద్రుడే నాకుర
క్షకుడు. గాముడేనాతండ్రి. గాముడేనాత్రి. అతడేబంధువు. అతడే
స్నేహితుడు. అతడేగురువు. అతడేనాకుసర్వము. 60

మూ. పటుతరజలదభ్యాసమాదాయచాపం
పవనజవనవేగంబాణమాకృష్టతూణాతౌ
అభయవచనదాయీ సానుజస్సర్వతోరో
రణపారదనుజేంద్రోరామచంద్రస్సహాయః.

౬౧

మ. జలదభ్యాససమాసఘోరనిదజాయుక్తచాపంబునన్
జ్వలనాప్తోజ్వలవేగ బాణమువేడిన్ సంధించిదృష్టించిదో
ర్బలుపాలన్యువధించినిర్భయునిగాభక్తాళిగావించి దా
పలసామిత్రిజెలంగజెన్నఘురఘుస్వామేనహాయంబగున్.

౬౨

తా॥ మేఘగర్జనముతో సమానమైన ధ్వనికలధనువునందువాయు
వేగమును మించినవేగముకల బాణమునుధరించి శత్రువులకు గూడ

నభయంబు నొసంగుచుసోదరులతో కూడినవాడైన రాముడేనా కెల్లప్పుడును శరణ్యుడు. 61

మూ. కౌసల్యాలసదాలవాలజనితస్సీతాలతాలింగితః
సి క్తంవ జ్జీర థేనసోదరమహాశాభీరరత్నున్నతః
రక్ష స్తీక్షణిదావపాటనపటుచ్చాయాభిరానందకృ
ద్యన్నదాంఛితసత్పలానిభవతుశ్రీరామకల్పదురుః. ౬౨

శా. కౌసల్యాలసదావామిధిలా కన్యాలతాయుక్తముక్
దాసానక్తమునాజిపోషితముసోదర్యవ్రశాంఖంబుర
క్షున్నదానునిదానుతన్మజనరక్షదక్షిణక్షీణ ఛా
యానంపన్నమురామకల్పతరువిష్టాథంబుమాకీర్తయేత్. ౬౩

తా|| సీతాదేవియనుతీగతో కూడినదియు కౌసల్యయనుపాదునం
దుపుట్టినదియు దశరథునిచే తెడువబడినదియు సోదరులనుశాఖలతో
కూడినదియునగురామకల్పతరువు నాకుసంపదాదులనొసంగి కాపాడు
గాక. 62

మూ. నిగమశిశిరత్నం నిత్యమాశాస్యరత్నం
జననుతన్మపరత్నం జానకీరూపరత్నం
భువనంవలయరత్నం భూమిజా మేకరత్నం
రఘుకులవరత్నం పాతుమాంరామరత్నం. ౬౩

మ. నిగమాంతోజ్వలరత్నసూర్యనుచమాణిక్యంబుసీతాపతీ
సుగుణప్రాంచితరత్నమర్కటలభాస్యద్దివ్యసద్రత్నముక్
జగదత్యద్భుతరత్నమున్ సకలరాజాస్థానరత్నంబు స
ర్వగతంబౌరఘురామరత్నమునికిన్ రక్షించున శ్రాంతముక్. ౬౩

తా|| వేదంబులచే పొగడబడునదియు జనులచేపొగడదగినరాజ
రత్నంబును సీతారూపరత్నంబును భూమికంతకురత్నంబును రఘుకు
లంబునకు రత్నంబునునగు రామరత్నమునన్న సదాకాపాడుగాక. 63

మూ. విశాలనేత్రం పరిపూర్ణగాత్రం
 సీతాకళత్రం సురవైరిజైత్రం
 కారుణ్యపాత్రం జగతఃపవిత్ర
 శ్రీరామరత్నం ప్రణతోస్మినిత్యం.

౬౪

చ. వికసితపుండరీకదళవిశ్రుతనేత్ర సురారిజైత్ర సే
 వకనుతిపాత్రునీలఘనవాసరత్నవిరాజగాత్ర తా
 రకుకమలాకళత్రుత్తిపురవ్రకటాసురజైత్రమిత్రునిన్
 సకలజగత్పవిత్రురగుసత్తమరత్నమునాశ్రయించెదన్.

౬౪

తా॥ విశాలమగు కన్నులును చక్కని శరీరంబును కలిగి సీత
 భార్యగా గలిగి రాక్షసులకు శత్రువై దయకు సముద్రుడయి సమస్త
 జగంబులను బవిత్రంబుచేయు రామరత్నంబునకు సదానమస్కరింతును.

మూ. శ్రీరామచంద్రశ్శ్రితపారిజాత
 స్సమస్తకల్యాణగుణాభిరామః
 సీతాముఖాభోరుహచంచకో
 నిరంతరంమంగళమాతనోతు
 ఇందీవరశ్యామపుండరీకనిభేక్షణః

ధృతకోదండతూణీరోరామవవగతిరమ్మ.

౬౫

మ. శ్రితమందారుడు సర్వశోభనగుణశ్రీరామః (డానందుడం

చితసీతావదనాబ్జపట్పదమురాజేవాయతాక్షుండుమా

నితతూణీరధనుర్గతుండుపరుడున్ నీలోత్పలాంబోదశో

భితుడవురామః (దుమాకుదిక్కయిశుభంబేనిచ్చలిచ్చుగృహన్. ౬౫

తా॥ ఆశ్రితులకు కల్పతరువును సమస్తగుణంబులచే మనో
 హరుండును సీత ముఖపద్మంబునకు తుమ్మెదయు తెల్లతామరలవంటి
 నేత్రములును కలిగి నిరంతరము ధనుర్ధరుడయి యుండు రామునకు
 చందనము.

మూ. ఇచ్ఛామోహిమహాబాహుం రగురంబమహాబలం

గజేంద్రమహతాయాంతం రామంఛత్రావృతావనం. ౬౬

మ. అనయంబుగతిసీవెయంచుమతిమోహభ్రాంతినొందించునా

ఘనబాహుబలుపుండరీకధరు మేఘశ్యామునాజానుబా

హునగోత్యున్నతగరాజ్ఞమనుసర్వోత్కృష్టరామున్ సనం

దనగమ్యున్ రఘువీరునేనెదుటసందర్శితుహర్షంబునన్. ౬౬

తా॥ ఘనబాహుబలుండును మేఘశ్యాముండును మోకాలివ
ఱకు వేలాడు చేతులు కలవాడును సర్వగుణంబులచే సుత్కృష్టుండును
సగురఘురాముని సంతోషమున నేనేవింతును. 66

శ్లో॥ రామోనామబభూవహుంతదబలా నీతేతిహుంతేపితు

ర్వాచాపంచవటీవనేవిరహతస్తామాహరద్రావణః

నిద్రార్థంజననీకథామితిహరేహుంకారతశ్శృణ్వత

స్సామిత్రేక్ష్యధనుర్ధనురితివ్యగ్రాగిరఃపాతునః. ౬౭

మ. తనయన్నిద్దరబుచ్చతల్లిబలికెంధాత్రీస్థలిరాఘవుం

దనజెన్నొందినభార్యగాదశరఘండంపన్వనింజేరనీ

తనుగొంపోయెదశాస్త్రుడన్నవిననంతన్ వ్యగ్రుడై లక్ష్మణా

ధనువుం దెమ్మనుబాలరామునికటూక్తంబుల్ సనున్ బ్రోవుతన్. ౬౮

తా॥ కొమారునినిద్రబుచ్చుటకు తల్లిఅనగనగానొక రాముడిని
యు సతనిభార్యసీతయనియు వారిద్దరును పంచవటీజేత్రంబున దశరఘ
ని యానతిచే నుండరావణుండను రాక్షసుడుదానిని హరించెను. వాడు
నిద్రనిమిత్తమై చెప్పయొకధనునినుచు హతాత్తుగాలేచి లక్ష్మణా నా
ధనువు నిటుతెమ్మను రామునిమాటలు నన్నురక్షించును. 67

శ్లో॥ శ్రీరామచంద్రేతిదయావరేతిభక్తప్రియేతిసుపబంధవమోచరేతి
నాథేతినాగళయనేతినధాస్తుప సంమాహంహిభీతమవిశంకృతం

బృతఘ్నం. ౬౯

చ. హరిరఘురామచంద్రుడుదయావరణాశ్రితవత్సలుండును
స్రరభవబంధమోచనుడు సర్వశయానుమవిశ్వాసుడు

చరసినిరంతరంబుహృదయంబుననెంచగనెంతవాడ ము

మృదుడుమలుబుడన్ మురితకర్ముడ బ్రోవుమురామరాఘవా. ౬౮

తా! ఓదయాపరుడా! శ్రీరామచంద్రుడా! భక్తప్రియుడా!
సంసారబంధనమును నాశనమును జేయువాడా! నేషళాయీ! రా
మా! అనిసదాస్తోత్రముచేయు నన్ను కాపాడుము. 68

శ్లో! రామచంద్రచరితామృతపానం । సోమపానశతకోటిసమానం
సోమపాం శ్రీతకోటిభిరేవ । జన్మనేతిరఘునాయకనామ్నా. ౬౯

చ. అరయగరామచంద్రచరితామృతపానసమాతగుక

గురుశరసోమపానశతకోటులుతద్విధసోమపానని

ర్భరుఃకుజన్మల్లువు రామసమాభ్యనిరంతరంబు ను

స్థితజపించువారల జేకురనేరవుజన్మకర్ముల్.

౬౯

తా! విచారింపగానూఱుచూగంబు లొనర్చితద్యాగంబులందు
ద్రావెడిసోమపానంబులకు రామచరిత్రమను అమృతపానముసమాన
మగును. ఆసోమపానముచేసినవారికి జన్మలున్నవి కానియీయమృత
మును ద్రావినవారికిజన్మలులేవు. 69

శ్లో! రామరామదయాసింధో రావణారేజగత్పతే

త్వత్పాదకమలాసక్తిర్భవేజ్జన్మజన్మని

20

చ. హరిహరిరామరామకరుణాంబునిధీజగదేకనాథదా

శరధిదళాననాద్రికులిశాయుధమామకవిన్న పంబునా

దరమునచిత్తగింపుక్రమతక్ భువిజన్మములెన్నిగల్గినన్

సరసభవత్పదాంబుజరజఃకణసేవయొనర్చునట్లుగన్.

20

తా! ఓదయాసముద్రుడా! రావణువిరోధీ! జగంబులకు ప్రభు
వా! రామచంద్రా! ప్రతిజన్మయందును నాకునీపాదంబులందు భక్తి
కుదురునట్లుగా చేయుము. 70

శ్లో! శ్రీరాఘవంరామచంద్రం రావణారిరమాపతిం

రాజవలోచనంరామం తంవలదేరఘునాయకం

ఉ. శ్రీరఘునామచంద్రనకుశ్రీకరమూర్తికిరావణాకిన్
శ్రీరమణీమణీపతికినేవితయోగిహృదబ్జవాసిక్
సారనవత్రనేత్రనకునన్నుతమాని సువర్వకోటికిన్
శౌరికిరాఘవేంద్రనకుసంతతమేనునమస్కరించెదన్.

20

తా॥ రావణునకు విరోధియులక్ష్మీపతియు రాజీవలోచనుండు
రఘుకులమునుద్ధరించినవాడునునగునామచంద్రనకునమస్కరింతును. 71

శ్లో॥ యత్పాదపంకజరజశ్శృతిభిర్విమగ్నం
యన్నాభిపంకజభవఃకమలాసనస్సాన్యత్
యన్నామసారరస్సికోభగవాన్ పురారి
స్త్రానరామచంద్రమనిశంహృదిభావయామి.

29

ఉ. ఎవ్వనిపాదపద్మరజమెల్లశ్రుతులైదకంగనేరకుం
డెవ్వనినాభికంజమున నేర్పడసంభవమొందెగీర్వరుం
డెవ్వనినామసారముభజించిబుభాగ్రణియనయ్యెశంకరుం
డవిభురామభూధవునహర్నిశము న్మదిసంస్మరించెదన్.

29

తా॥ నమస్త వేదంబులుకూడ నెవని పాదరజంబును వెదకిగవ
జాలవోయెవని బొడ్డునందలిపద్మంబున బ్రహ్మజనించెనో, భగవంతు
డైనశివుడు యెవనినామమునందలితత్వమో యారామచంద్రునిమనం
బునసదాస్మరింతును.

72

శ్లో॥ యస్యావతాచరితానివిరించిలోకే
గాయంతినారదము భాభవపద్మజాద్యైః
అనందజాశ్రుపరిషిక్తకుచాగ్రసీమా
వాగీశ్వరీచలేమహంశరణంప్రవద్యే.

21

మ. ప్రకటంబైనవిరించిలోకముననేభవ్యాత్ముదివ్యావతా
రకథలకీర్తనజేతురబ్జభవశర్వాణీశ ముఖ్యామర

ప్రకరంబాద్యలునారదాదులునుగీర్వాచూమహానందబా
ష్పకణార్ద్రస్తనయైస్మరించునెపుడాక్షోజేశుసేవించెదన్. 23

తా|| నారదాదిమహామునులు యెవనిచరిత్రంబును బ్రహ్మలో
కముననిరంతరమును గానముచేయుదురో, బ్రహ్మరుద్రాదిదేవతలు ని
త్యమును వినుచుందురో సరస్వతిస్మరించుచుండునో యారామచరిత్రంబు
ను రాముడును నాకురక్షకులు. 73

శ్లో|| జాతిభ్రష్టోపావీపరథనపరదారేషునిత్యోద్యదోవా
స్తేయూబ్రహ్మక్షుమాతాపితృవధనిరతోయోగిబృందాపకారీ
ధ్యేయంకర్ణామృతంయఃపఠతిహిసతతంరామచంద్రస్యభక్తః
యోగీంద్రైరప్యలభ్యంపదమపిలభతేపర్యదేవైశ్చసేవ్యం. 24

మ. పరబామావరవిత్తసంగ్రహుండువిప్రఘ్నండుచోరుండుదు
స్తరపాపాత్ముడుమాతృపితృహుడువంశభ్రష్టుడార్యోత్తమో
త్కరనిందాస్పదుడైనచోనియతుడై కర్ణామృతంబు పఠిం
పరహియోగులకందరానిపదముం ప్రాప్తించుగాధంబుగాన్. 24

తా|| జాతినుంచి తరిమివేయబడినవాడు బ్రహ్మహత్యాది పాపం
బులను జేసినవాడును పరధనంబును పరభార్యలను దొంగిలించినవా
డునుచోరుండును బ్రాహ్మణులనుశిశువులను గర్భిణీస్త్రీలను జంపినవా
డునుతల్లిదండ్రులను చంపినవాడును యోగులకపకారంబుచేయువాడు
ను రామచంద్రుని చరిత్రమునుపఠించినచో వాడుగొప్పతపశ్శాలురగు
యోగులకందరాని రామసాయుజ్యమును పొందును. 74

మ. శివసామ్యుండగునాదిశంకరులుమున్ శ్రీరామకర్ణామృతం
బవనింపంస్కృతమేర్పరించెనది మోక్షావేక్షచేకూరు వం
శవరాధిచంద్రప్రసిద్ధకవినే శ్రద్ధందెనుంగించి రా
ఘనపూడండగనిచ్చినాడగొనుమా కల్పంబుగానత్కృపన్. 25

మాలినీ. వనదనిభశరీరా వర్ణితామర్త్యవారా

కనకశిఖరదీరా కంధిగర్వాపహారా

దనుజఘనసమీరా ధాత్రిజాచిత్రచోరా
మునిజనసువిచారా మోక్షలక్ష్మీవిహారా.

గద్యరూపమగు, మత్తేధవృత్తము.

ఇది శ్రీరామపదారవిందమకరందేచ్ఛాత్మసన్నతప
ట్పదవిజ్ఞానపవాబ్జరేణుపటల ప్రాప్తోత్తమాఁగోలన
న్మదితాంతఃకరణుండు సిద్ధకవిమాన్యుండైనరామావస్థీ
శదయాలోకనజెప్పెమూడవగునాశ్వాసంబభిప్రేపికిన్.

తృతీయాశ్వాసము సంపూర్ణము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ రామ కర్ణామృతము.

చతుర్థాశ్వాసము.

శ్లో॥ శ్రీరామంజనకాత్మజాకుచచటి శ్రీగంధపంగోల్లస
ద్బుద్ధోనిధిముదారనూ శ్రితముని ప్రాగుర్భవత్కల్పకం
బ్రహ్మేశానముఖానురస్తుదనుజం బ్రహ్మండభాండాధిపం
వందేకోసలకనంకానుతమహం వారాశిగర్వాపహం.

శా. శ్రీసీతాకుచకుంభవృక్షలస చ్ఛిచందనాలంకృతున్
కాసల్యాత్మజమానికల్పము శ్రీకంఠాబ్జభూముఖ్యగో
దానస్తోత్రునముద్రగర్వహరణున్ బ్రహ్మండభాండాధిపున్
రాసూమనువితీర్నుజన్మరహితున్ రామప్రభుగొల్చెదన్.

తా॥ సీతాదేవికుచంబులందలి గంధంబుచే ప్రకాశించు వత్స
స్థలంబుకలిగి మునులచే నాశ్రయింపబడుచు బ్రహ్మరుద్రాదులచే పొగడ
బడుచు నముద్రము గర్వమణచిన కాసల్యాదేవి పుత్రుడగు రాము
నికి వందనము.

శ్లో॥ నాకేతమణినిర్మితే ప్రవిలస త్కౌఠాయతానాంశతే
అంతిగేహమతీతభానునిలయే చంచత్పతాకోజ్జ్వలే
వారేభర్తృఘణం ఘణా ఘనవద్భట్టశతై రావృతే
దోలాకిల్వసిహరిణంరఘుపతిం సీతాసమేతంభజే.

మ. తత్రప్రత్యగ్రమణీశతాశతాయతలసత్సేధప్రయాపోపశో
భితసాకేమునస్వతాకయతమైబెంపొందునలెర్నహ

స్థితచారికారఘంటికారవముతశ్రీదోలికాశయ్యపై
ఓతిపుత్రీయుతకేళీశెన్నలగునా శ్రీరాముసేవించెదన్.

౨

తా॥ అనేకంబులయిన మాణిక్యంబులచే నిర్మించిన మేడలతో
నిండిన సాకేతపురంబునందు చలించు జండాలచే ప్రకాశించు నొక
దివ్యసాధంబున ఘణఘణమని ధ్వనిచేయు తూగుటుయ్యలవయునుచు
రామచంద్రుని నేగొలుతును.

2

శ్లో॥ సాకేతేసాధబద్ధధృజశతమహితేరాజమార్గేవిశాలే
ఘంటారావైరుపేతేశనకకుథయుగేగంధవాగేవసంతం
విద్యాకల్పోజ్జ్వలాంగం రథగజతురగై రావృతంసుప్రసన్నం
రామంశ్వేతాలపత్రా వృతముఖకమలం చింతయామ్యంతరంగే. 3
మ. సరసంబై శతకోటికేశవనా సత్సేవాభిసాకేత స

త్ఫురిఘంటావధమార్గముందున మణీభూషించితుండైన లం
కరణేభేంద్రమునెక్కినై జతురంగంబుల్ ప్రవేష్టింప వి
స్ఫురితచ్ఛత్రసముజ్జ్వలుండయిన రాముగొల్తునాత్మస్థితున్.

3

తా॥ సరసంబయి నూజించులుకల మణివికారంబులగు సాధం
బులచే నొప్పు నయోధ్యలో ఘంటావధమార్గమునందు మాణిక్యభూ
షణంబుల ధరియించి రథగజతురగంబునాతులు వెంటనుండ నొకభద్ర
గజంబునెక్కి ఛత్రచామరాదులచే సోదరులు సీతచేయుచుండ వెలు
గొందురాముని నేనునదా భజింతును.

3

మూ. సాకేతేమణికోటిభిన్నుఖచితే దివ్యాంబరాలంకృతే
హేమస్తంభనహస్రకోటిఘటితే తారావధాత్యున్నతే
రమ్యస్వర్ణమయేవిచిత్రభవనే దివ్యంతరిక్షేముదా
రామంస్మైరముఖాంబుజంరఘుపతిం సీతానమేతంభజే.

౪

మ. ప్రకటాయోధ్యమనూత్నరత్నమయమై రమ్యంబునై తారకా
నికరాత్యున్నతమైసావర్ణమణిసందీప్తాయుతస్తంభ స

త్సుకరంబై విమలాంబరోజ్జ్వలితమా చోద్యాలయావాసుడై
నలక త్రుండుదరస్మితాన్యుడగునా యౌజేశునేవించెదన్.

౪

తా॥ నూత్నరత్నమయంబయి రమ్యంబయి నక్షత్రగణంబుల
కంటునంతటి పొడుగయి బంగారమునందు. రత్నములను స్థాపించినస్తం
భంబులచే నిండినవయిన మేడయందు నీతాదేవితోకూడ చిరునవ్వు
మొగంబున వెలయకాంతించు రామునినేవింతును.

4

శ్లో॥ సాకేతేమణితోరణాంచితలస ద్వీధీశతప్రాంగణే

సానందంభరతాదిభిన్నహచ్చరై రత్యంతమాదాపరై

క్రీడంతంమణికందుకైఃకరగతై రన్యోన్యమత్యుజ్జ్వలైః

పారస్త్రీనయనాశ్నవైఃప్రతిదినం పూజ్యంభజేరాఘవం.

౫

మ. తతసాకేతపురంబునందు మణిసంతానస్ఫురత్తోరణాం

చిలపీధీశతచత్వరంబుదమణి శ్రేష్ఠోజ్జ్వలితకందుక

స్థితహస్తుండయిసోదరాదియుతుడై స్త్రీచాలనేత్రోత్పరా

ర్చితుడయినిత్యము క్రీడలనైలగు నస్త్రీరామునేవించెదన్.

౫

తా॥ అయోధ్యయందు మాణిక్యముతో నిండినతోరణంబులు
గలపీఠులందు చేతులందు మణివికారంబులయిన బంతులను బట్టుకొని
సోదరులతోకూడ స్త్రీలుమోహంబున జూచుచుండ నాటలనాడు
రామునివృంతును.

5

శ్లో॥ సాకేతేశనకాద్రిశృంగఘటితేకల్పదుష్టమైరావృతే

వైచూర్యాదిమణీంద్రకాంతిటితే దేవేంద్రనీలోజ్వలతే

కుత్వంతంమణినాయకం మణిగృహే మాణిక్యవీరేభజే

శ్చుత్రైమన్మథనుండరాకుశలవా సంసేవంపాదాదిమా.

౬

మ. ప్రకటాయోధ్యనుమేరుశృంగనిభమైభవ్యామరానోకహ
ప్రకరప్రావృతమైమణిస్థగితమైరంజిల్లునద్ధంబునం

దకలంకంబగురత్నవీతినుమశస్త్రాకారులై నట్టివు

త్రకయుగ్మార్చితపాదపద్మపగుశ్రీరామాధీపుగొల్పెదన్.

తా॥ సాకేతనగరంబున మేరుపర్వతముయొక్క శిఖరంబులతో
నమమయి యనేకములయిన మందారాదీవృక్షములతో నిండి ప్రకా
శించుగృహంబున రత్నవీణంబునందు మన్మథావతారంబులగు కుశల
పులను యిద్దరకుచూరులచే నేవింపబడుచునుడు రాముని గొలిచె
దను.

6

మూ. సాకేతేపనసీకార్చితలసత్కస్తూరికానుందరే

మాత్రకజాలకంశశనిధిన్వద్ధాంకితింవర్తులం

చూడాలబమనోజ్ఞహారకలితం బిభ్రాణమత్యుజ్జ్వలం

రామంకోనలపుత్రి కావరయుతం సీతాసమేతంభజే.

2

మ. నునుటకస్తూరిబొట్టుతల్లియును సన్నుకాలలామంబుప

ర్వదినె దూజ్జ్వలమైనువర్ణ మయమైరంజల్లసాకేత న

తన్ననండ్లై రమణీయహారధృతుడై స్వస్థానుడై భక్తలో

కదయాభుండగుకొనలేయుగొలుతున్ లక్ష్మీశురామప్రభున్.

2

తా॥ తల్లినునుట కస్తూరిబొట్టుగావెట్టి మెడలోహారంబులను

వేసి ముద్దిడిపంపగా చంద్రునివలె ప్రకాశించుచు సాకేతనగరవీధులందు

షికారుచేయు రామునిభజింతును.

7

మూ. సాకేతేనరయూజలేతివిమలే ప్రోత్ఫుల్లపద్మాంకితే

దివ్యశ్రీశతకోటిసృత్యరుచిరే స్వగాఢపగానుందరే

పశ్యంతీషునురాంగనానుశపథంక్రీడంతమురీప్సితాం

బాహుభ్యాంవిమలోదకేనరుచిరం సీతాసమేతంభజే.

౮

మ. అమలంబై కవిచాబ్జమైనివిజకన్యాజాలిలారమై

యమరదీప్వపవతీనమానసరయూహాదిసురప్రీతసమూ

హములుంగాంచసభార్యుడై కరములం దంభోవిహారంబు చి

త్తమురంజిల్లగజేయు గాఢపునయోధ్యానాధునేవించెదన్. ౮

తా॥ అయోధ్యలో పద్మానులచే నుండరమయి గంగానదివలె
నుండరమయిన నదీజలంబునందు నీతతోకూడినవాడయి దేవతలుచూ
చుచుండ జలకేళిందేలు రామునినేలింతును. 8

హా. కదాసురతరుస్థలేకనకమంటపేపుష్పగే

వరాసనముపేయుపం వసుదళారవిందోజ్జ్వలే

కరేణహృదయస్యకృతాకలితముద్రచిస్మద్రికా

మమస్ఫురతువాసనామనసిద్ధవీననా.

మ. ఒకకాలంబునకల్పశాఖకడ జెన్నొప్పారుసావణ్ ర

త్నకనన్మందిరమద్య హేమదళవద్మభ్రాజితంబైన పు

ష్పకమధ్యంబునరత్నవీరనిజవత్సనస్యహస్తుండు తా

రకచిస్మద్రికరాంబుజంకువిబుధారాధ్యుండువీరాననుం

డకలంకుండగురామచంద్రుండుమదీయాత్మస్థలికాభాసిలున్. ౯

తా॥ ఒకకాలంబునందు కల్పశాఖకడ నువర్ణరత్నవీరంబున బం
గారువద్దదళ మధ్యంబున పుష్పకమునందు సింహవీరంబున హస్తుంబు
నుంచుకొని దేవతలచే నారాధింపబడువాడగు రాముని స్మరింతును. 9

శ్లో॥ నదీరమణబంధనంబులిరుతాముదారంధనం

జకద్విహితరంధనం సకలకామనివృందనం

విలిప్తహరిచందనం వినుతయాతనంక్రందనం

భజామి రఘునందనం పవననందనస్యందనం॥

శ్లో॥ చందనచర్చితుండు రఘునత్తము డంబుధిబంధనుండునం

క్రందనమొదితుండు పవిత్రరాజయదారధనుండు సంతతా

నందుడుగంధవాహనస్త్రియనందనవాహనుడ్విప్తదాముపా

రందరసీలకర్ణుడు రామపదాబ్జము లాశ్రయించెదన్. ౧౦

తా॥ సముద్రమును బంధించినవాడును దేవేంద్రునకు వందనీ
యుండును హరిచందనము బూసికొనినవాడును జగంబులకు మేలుచే
యువాడును హనుమంతునిపై నెక్కి విహరించువాడును నగు రాముని
భజింతును.

10

శ్లో॥ రక్తాంభోరుహలోచనంకువలయ శ్యామంకపోలంధనుః

కోటిన్యస్తకరాంబుంజంధృతతను త్రాణంజటామండితం

జేతారంఖరభూషణత్రిశిర సామాబంధగోళాంగుళీ

త్రాణంమాగణపూర్ణతూణయుగలంకోదండరామంభజే.

౧౧

మ. శరణంపూర్ణవిష్ణుగియైకవదియై శ్యామంగుడై విశ్వస్థ

ద్గురుడై శోణసోజనేత్రయుగుడై గోధా గుళిత్రాణుడై

ఖరముఖ్యాసురయాధనంహరణుడై కాండననాగస్ఫుర

ద్గురుహస్తుండగునాజలుం గొలిచెడన్ కోదండరామప్రభున్.

౧౧

తా॥ ఎఱ్ఱతామరలవంటి నేత్రంబులును నల్లకలువలవలె నల్లని
శరీరంబును ధనస్సునందు బాణములను ధరించినవాడును కవచంబు
ధరించి బ్రహ్మకు గురుకును ఖరుడుమొదలగు రాక్షసులను హరించిన
కోదండరామ ప్రభుని సదాస్మరింతును.

11

శ్లో॥ శ్రీమత్కల్పద్రుమాలేనకలమణిమయే మండపేపుష్పకాశ్యే

తన్మధ్యేనూర్యబింబమృతిసరసీరుహేశోభమానాష్టపద్యే

సశ్యన్నిష్ఠాగజనకతనయాం వామభాగోపనేవ్యం

సౌమిత్రింభానుపుత్రం పవనసుతయుతం సాతుమాంరామచంద్రమ్.

చ. సురతరుమూలనూత్న మణిశోభితమంటపమధ్యపుష్పకాం

తరరవిదీపితాష్టనశతామరసాంతర తాసియైధా

వరసుతవామభాగమున భాసితలక్ష్మణవాయుబాది స

త్పురుషసమర్చితుడై నభూవతిరాముడు నన్ను బ్రోవునన్.

౧౨

తా॥ సురతరు మూలంబున మణిశోభితమంటపము మధ్యపుష్ప

ష్వకాంతరమున నష్టతామరదళమధ్యమున నీతవామభాగమున నుండ
లక్షణహనుమదాదులచే నేవింపబడు రాముని నుతింతును. 12

శ్లో॥ వినీలజలదోపమంవిమలచంద్రలింబాననం

వినిద్రమణికుండలంవికచపుండరీకేశక్షణం

విభిన్నదనుజాధిపంవిధృతబాణబాణాననం

విభీషణవరప్రదంవిజయరామమీడేనిశం. ౧౩

మ. హరినీలాంబుడగాత్రదామరసవత్రాక్షున్ శరశ్చంద్రభా

నురవక్త్రున్మణికుండలాంచితధనుస్తూణీరబాణోజ్జ్వలు

స్ఫురవిద్యేషణపోషణాంతకుమునిస్తుత్యున్ దశగ్రీవసో

దరసన్నోదవిధాయకున్వరదునీతారాము జింతించెదన్. ౧౩

తా॥ నల్లనిశరీరంబును తామరసనేత్రంబులును శరత్కాలచం

దునివంటిమొగంబును మణివికారకుండలంబులను బాణంబులను ధను

వును ధరించి రావణునిసంహరించిన రామునిసదాస్మరింతును. 13

మూ. రాజద్రాజీవనేత్రరఘుకులతలకం రంజితాశేషలోకం

వామాంకాలోకనీతం వరకరధనుషీ కుండలోద్భీష్టగండం

శ్యామంశాంతంప్రసన్యందరహాసితముఖం వజ్రసింహాసనం

రామరాజరీత్కరీటంరవిశదవిశదం రాజరాజేకమీడే. ౧౪

చ. సరసిజనేత్రుచాపధరు శాంతుప్రసన్ను దరస్మితాస్యభా

స్కరకురులోకరంజితుఁ బ్రకాశకీరీటునువర్ణకుండలున్

ధరణినుతావలోకనుపతంగశ తోజ్జ్వలువజ్రవీరుకం

ధరనిభనీలురాజవరుదాశరధిన్ శరణంబువేడెదన్. ౧౪

తా॥ సరసిజనేత్రుండును చిలునవ్వు మొగంబున వెలయువాడు

ను భాస్కరలోకరంజితుండును సువర్ణకుండలుండును వజ్రవీరుండును

నగు రాముని నుతింతును. 14

శ్లో॥ భద్రవ్యాఖ్యానముద్రాంకరసరసిరుహే దక్షిణేధారయంతం

సవ్యేజానున్యదారంకరమవిచముదా ధారయంతంస్ఫురతం

పశ్యంతేవామభాగే కరధృతకమలం చిత్రభూషావశేషాం
వైదేహీంకాంచనాద్వాంస్తనభరణమితాం భావయేరామచంద్ర.

మ. ఒకహస్తాబ్జముజానువందునిచి వేరొక్కటవ్యాఖ్యానము
ద్రకరంబూనినువణావణాధృతపద్మన్ చిత్రభూషాన్వితున్
ప్రకటోష్ఠలజాతనమ్రయగుభార్యన్ దావలంగాంచు తా
రకనాముక్ రవికోటిధాముడగు శ్రీరామున్ బ్రశంసించెదన్. ౧౫

తా॥ ఒకచేయి మోకాలియందుంచి వేరొకచోట వ్యాఖ్యాన
ముద్రను ధరించి సువర్ణనర్మపద్మంబున చిత్రభూషములతో కూడి విన
యవంతురాలగు భార్యదావలనుండ రవికోటిధాముడగు శ్రీరామ
చంద్రప్రభుని కొనియాడుచును. 15

మూ. పిబుధవిటపిమూలే జానకీలక్ష్మణాభ్యాం
సహిత మనిలవేగంబాణమాదాయచాపం
బహుశరపటుతూణం రమ్యపుష్పోమహారం
విబుధభరణచిత్తం చింతయేరామచంద్రం.

౧౬

మ. అమరాంగస్థలధారుణీ సుతసుమిత్రావత్యసంయుక్తుడయి
సుమదామాంచితుడై యనేకశరసంశోభానివంగాస్తుడై
యమరత్రాణధురీణుడై పవనవేగా జివ్వగాస్త్రాస్తుడై
కమనియాకృతియైన రామధరణీకాంతున్ మదిన్ గొల్పెదన్. ౧౭

తా॥ కల్పవృక్షమూలంబున జానకీలక్ష్మణులతోగూడ వాయు
వేగమువంటి వేగముకలబాణమును ధనువునధరించి రమ్యపుష్పవనవిహారం
బుసేయుచు నుండరఘురాముని సదానుతింతును. 16

మూ. జానాతిరామతవతత్త్వగతిం హనూమాన్

జానాతిరామతవసఖ్యగతింకపీఠః

జానాతిరామతవయుద్ధగతిదశాస్యో

జానాతిరామధనదానుజ పవనత్యం.

౧౭

డి. తావకమిత్రభావనలు తామసాప్తనుతుండెరుంగుమీ
 పావనతత్వలక్షణము పావకమిత్రనుతుండెరుంగుధా
 శ్రీవరసీదుసంగరగతిండశకంతు డెరుంగు భక్తలో
 కావనసీదుసత్యముదశాన్యునితమ్ముడెరుంగురాఘవా.

౧౭

తా! ఓరామా! సీతత్వమార్గంబును హనుమంతుడెఱుంగును.
 సీపావనతత్వలక్షణమును సుగ్రీవుండెఱుంగును. సీయుద్ధతత్వంబును రా
 వణుండెఱుంగును. సీసత్యతత్వంబును విభీషణుండెఱుంగును.

17

ఘా. హేరామ హేరమణ హేజగదేశవీర

హేనాథ హేరఘుపతేకరుణాలవాల

హేజానకీరమణ హేజగదేశబంధో

మాంపాహిదీనమనిశం కృపణంకృతఘ్నం.

౧౮

కా. ఓరామాజగదేశవీరరమణో యోజానకీనాయకా

యోరాజేంద్రకృపాలవరదా యోవిశ్వవిశ్వవనా

యోరాజవదళేక్షయోరఘుపతే యోనాథమన్నింపునా

నేరంబేనుకృతఘ్నుడ స్కృపణుడన్ నిన్నేమదిన్ నమ్మితిన్.

౧౯

తా! ఓరామా! జగదేశశూరుడా! జగదేశబంధుడా! దయా

పముద్రుడా! జానకీరమణా! నన్ను నీవేరక్షింపుము.

18

మూ. అయోధ్యానాథరాజేంద్ర సీతాకాంతజగత్పతే

శ్రీరామపుండరీకాక్ష రామచంద్రనమోస్తుతే.

౧౯

మ. స్థిరసాకేతపురాధినాథునకు ధాత్రీపుత్రికాభరతున్

ధరణీజేంద్రునకున్ జగత్పతికిదైత్యధ్వంసికిన్ నవ్యవి

స్ఫురితాంభోరుహ పత్రనేత్రునకున్ దేశోరాశికిన్పావని

స్తాకిన్సీరఘురామచంద్రునకున్ శాంతంబునే మ్రొక్కెదన్.

౧౯

తా! అయోధ్యాపతియు రాజేంద్రుండును సీతనాథుండును జగ
 త్పతియును పుండరీకాక్షుండును రామచంద్రభ్యాసినొందినవాడును
 పావనరాముని నుతింతును.

19

మూ. దక్షిణేలక్షణోధన్వీవామతోజానకీశుభా

పురతోమారుతిర్యస్యతం నమామిరఘూత్తనుం.

౨౦

డి. దాపటజానకీపతిముదంబుననుండగరక్షణంబునం

జాపముదాల్చిలక్షణుడునన్ను తిజేయపురోపకంఠమున

దాపవనాత్మజుండు వినయంబున గొల్వజెలంగునట్టిభా

శ్రీ పరిపాలశీలునకు శ్రీరఘురామునకేను మ్రొక్కెదన్.

౨౦

తా॥ ఎడమవైపునసంతోషంబునసీతయు కుడివైపున ధనువును
ధరించి లక్షణుండును ముందుభాగమున ననుస్కారముచేయుచు హను
మంతుడును వినయంబున గొల్వనుండురఘురామునకు నదానమన్న
రింతును.

20

మూ. రామంరాక్షసమర్దనంరఘుపతిం శక్రావిధ్వంసినం

నుగ్రీవేష్ఠితరాజ్యదంసురపతేః పుత్రాంతకంశాఙ్గిణం

భక్తానామభయప్రదంభయహరం పాపాఘవిధ్వంసినం

సీతాసీతపాదపద్మయుగళం రామంభజేశ్వరమలం.

౨౧

శా. రాముక్రాక్షసమర్దనంరఘుపతిక్ రాజేంద్రపాపహరన్

శ్యామాంగుక్ రవిజేష్ఠితున్ వరదుభక్తార్తిఘ్న శాఙ్గిపరం

ధాముక్ వాలివిమర్దనున్ ధరణిజాతాసీతాంఘ్రిద్వయక్

శ్రీమంతున్ భయసంహరుక్ గొలిచెదన్ శ్రీరామచంద్రప్రభున్.

తా॥ రాక్షసమర్దనండును యింద్రశత్రుసంహారియు మగ్రీవుని
యిష్టప్రకారము రాజ్యమొసంగినవాడును వాలినజంపినవాడును భక్తు
లభయమొసంగువాడును భయంబును పోగొట్టువాడునునగు రామచ
ంద్రప్రభునినదావినుతింతును.

21

మూ. భవభయహరమేకం భానుకోటిస్త్రకాశం

కరధృతశరచాపం కాలమేఘానభాసం

కనకరుచిరవస్త్రం రత్నవక్త్రుండలాఢ్యం

కమలవిశేదనేత్రం సానుజంరామమీదే.

౨౨

చ. భవభయమోచనుక వికచపంకజలోచను కాంచనాంబరుక
రవిశతకోటితుల్యమణి రంజితకుండలకర్ణయుగ్మురా
జపరలలాముహస్తధృతచాప శిలీముఖకాలమేగభా
శివిమలుసానుజున్ వరదుశ్రీరఘు రామునమాశ్రయించెడక.

తా॥ భవభయహరుండును వికసించినపద్మములవంటి నేత్రం
బులుకలవాడును సూర్యకోటిప్రకాశమానుండును బంగారుకుండలము
ధరించినవాడును తమ్ములతోకూడి యుత్సాహవంతుడయి యుండువా
డునునగురామప్రభుని స్మరింతును. 22

మూ. రామంశ్యామపయోదనీలమమల రాజీవనేత్రంసదా
హల్యాశాపనివారణప్రణయ పాదాంభోజముర్విశ్వరం
విద్యుత్కోటిసహస్రదీదితిల సగ్గోటీరమస్తోజ్వలం
ధ్యాయేత్తారకనామమీశ్వర సంఖందైతేయవంశావహం. 23

మ. మునికాంతాగతశాపమోచన పదాంభోజాశుప్రావృట్టనా
ఘనగాత్రున్ వికచాబ్జనేత్రుగిరిజా కాంతాపుడై త్యాగిసా
వనవిద్యుచ్ఛతకోటిదీప్తమకుట భ్రాజోత్తమాంగున్ జనా
ర్దనునిన్ తారకనాముగామునియతిన్ ధ్యానింతునశ్రాంతము. 23

తా॥ రాజీవనేత్రుండును నీలమేఘశ్యాముండును అహల్యాశా
పవిమోచనుండునుభక్తులకు వరంబులనొసంగువాడునుతారకప్రసిద్ధనా
ముండునునగు రామచంద్రునిధ్యానింతును. 23

మూ. దశరథసుతమీశందండకారణ్యవాసం

శతమఖమణినీలం జానకీ ప్రాణలోభం

సకలభువనమోహం సన్నతాంభోదదేహం

బహుశనుతసముద్రంభావయే రామభద్రం. 24

చ. శతమఖరత్ననీలఘన సన్నిభగాత్రుని దండకాటవి
స్థితుజనకాత్మజాధిపునధీపతి సన్నతవిశ్వమోహనున్.

క్షీతివతినీశ్వరేశ్వరుని చిన్మయుదాశరథిన్ దయానిధిన్
వితతచరిత్రునత్పురఘువీరుపదాబ్జము లాశ్రయించెదన్. ౨౪

తా॥ యింద్రనీలమూఁడిక్యములకు సమానమైన దేహుండును
దండకారణ్యనివాసియు జానకీప్రాణరాధుండును సమస్తభువనంబులను
సంతోషపెట్టువాడునునగు రాముని సదాస్మరింతును. 24

మూ. సరయాతీరవనేలతానివసనే సద్రత్నవేదీతటే
సునుపర్యంకతలేవిదేహతనయాహ్వార్థంపరీక్షితా
సూరీఘనసారచందనమిశ్గట ధోల్లనత్పావనీ
పాయాన్మూర్తిరనానుయారఘువశేర్పద్రాత్మికానోనిశం. ౨౫

మ. సరయాతీరవనిన్లతాగృహమునన్ సద్రత్నవేదీస్థలిన్
విరిశయ్యన్ జనకాత్మజానహితుడై వేష్కల్లకచ్చందక
స్తురింసయు క్తనుగంధలేపమునన్ శోభిల్లికీడించు నుం
దరనన్మూర్తియనామయుండు రఘురాధన్వామినన్ బ్రోవుతన్. ౨౫

తా॥ సరయాతీరవనంబున లతాగృహంబున రత్నంబులతోకట్టి
నవేదికవయిని పూలపాన్పుమీద నీతతోకూడికస్తూరికలపినమంచి గంధ
మునొంటినిండనలదికొని కీడించునుందరస్వరూపుండగు శ్రీరామమూర్తి
నన్నురక్షించును. 25

మూ. వై దేహీప్రియవల్లభంవిజయినం వాతాత్మజాధీశ్వరం
వాణివారధివానరాధినిసుతం సందారుమందారకం
విశ్వామిత్రవశిష్టవాసవశివా వాగీశశ్వన్నుతం
దేవేశంవినతాత్మజాభివినుతం వందేనదారాఘవం. ౨౬

మ. ధరణిజాప్రియవల్లభున్ జయకరున్ దాసామరానోకహున్
గరుడాంబోధిసరస్వతీప్లవగ సంఘస్తోత్రబ్రహ్మేశని
ర్జరనాథాత్రివశిష్టగార్వముని విశ్వామిత్రసంసేవితున్
వరదున్ రాఘవువాయుపుత్ర విభుగీర్వాణేశ్వరున్ గొల్చెదన్. ౨౬

తా! సదా జయశీలుండు సీతకుబ్రియుండును హనుమంతునిచే
గొలువబడువాడును గరుత్మంతునిచే సముద్రునిచే సరస్వతిచే కపికోటు
లచే ప్రోతంబుచేయబడువాడును వసిష్టాత్రిగార్ధ్యండు మొదలగు
మునులచే సేవింపబడువాడు నగురామునిగొల్తును. 26

మూ. విశాలనేత్రంపరిపూర్ణగాత్రం
సీతాకళత్రంసురవైరిజైత్రం
జగత్పవిత్రంపరమాత్మతంత్రం
శ్రీరామచంద్రప్రణమామిచిత్రే. 27

చ. వికసితపుండరీకదళవిస్తృతనేత్రజగత్పవిత్రంసే
వకనుతితిపాత్రు నీలఘనగాత్రసురారిజైత్రుఁడా
రకుబరమాత్మతంత్రురఘురాముధరాధిపతిన్విదేహభూ
వకతనయాకళత్రునదపంకజసేవయొనర్చుచిత్రమా. 28

తా! విశాలమైననేత్రంబులును పరిపూర్ణగాత్రంబును గలిగి
సీత భార్యగానొప్పి రాక్షసవంశనాశంకరుండై జగజత్పవిత్రుండయి పర
మాత్మరూపుండయిన రామచంద్రునకు వందనమిడెదను. 29

మూ. సామిత్రిమానార్ణవపూర్ణచంద్ర
సీతాలసల్లోచనపూర్ణచంద్ర
సురారివక్త్రాంబుజపూర్ణచంద్ర
సంరక్షమాంరాఘవరామచంద్ర. 30

చ. ధరణికుమారునేత్ర కుముదప్రమదప్రదపూర్ణచంద్రుడా
సురవిసరాసనాంబురుహసోముడు లక్ష్మణభవ్యమానసా
గరిపరిపూర్ణచంద్రుడు జగత్పరిపూరితకీర్తిసాంద్రుడు
బరమణివంశచంద్రుడనమానుడురామసుడురాముడునన్ను బ్రోవుతన్.

తా! సీతాదేవిసేత్రంబులకును లక్ష్మణునిమానమను సముద్ర
మునకును దేవేంద్రునిముఖపద్మంబునకును చంద్రునివంటివాడవయిన
శ్రీరామచంద్రా! నన్ను సీవే యెల్లవేళల రక్షించుచుండుము. 31

శ్లో॥ యస్యకించిదపినోహరిణీయం

చర్మకించిదపినోచరనీయం

రామనామచనదాస్మరనీయం

లీలయాభవజలంతరనీయం.

౨౯

ఉ. ధారుణీనేమహాత్ము నవతారసుకర్మలుబోరిడంగరా

దేరికివన్యకర్మములనించుకనేయుటపాడిగాదుదు

ర్వారధురంతపాపజలరాశితరింపగహేతువైనయా

శ్రీరఘునామముస్మరించదగున్ పరచూత్మసిద్ధికి.

౩౦

తా॥ భూమియందేమహాత్ముని దళవతారంబులందలి కర్మలు
ను యితరులకునాచరింపసాధ్యము కానివియో యెవని నన్యకర్మంబులిం
చుకయునితరులు చేయలేనివియో యామహాత్ముడగు రామచంద్రుని
నామంబుస్మరించినంతమాత్రముననే సంసారసముద్రమును దాటిజన్మలే
నివాడగును.

29

శ్లో॥ రంగమాణమభితోగృహంగణే

భృంగసీలమలకావృతాననం

మంగళప్రదమమంగళాపహం

స్యంగృణేదశరథాత్మజంహృది.

30

చ. అభినముదాయనీలచికురావృతవక్త్రపరోజుడై సము

జ్వలభవనాంగణప్రకటసంతతో సంచరణాద్యుడై యమం

గళపరిహారుడై లలితకాంచన భూషణభూషితాంగుడై

యలరినరాఘవ్రన్ దశరథాత్మజ చిత్తమునందునిల్చెదన్.

30

తా॥ తుమ్మెదగుంపురీతి నల్లనగుముంగురులతో వ్యాప్తమగు
మొగంబుతో గృహంగణమందు సదాచరించుచు నమంగళంబులపోగా
ట్టుచు శుభంబులనువృద్ధిచేయుచు బంగారునగలచే నలంకరింపబడినవా
డయియుండు రాముని నాచిత్తమున తలంతును.

80

శ్లో॥ వీతాంబరాలంకృతమధ్యకాయ
పితామహేంద్రమర వందితాయ
పిత్రేస్వభక్తస్య జనస్యమాత్రే
నమోస్తురామాయసలక్ష్యణాయ.

30

మ. అరవిందాసనశైలనిర్దళనముఖ్యాదిత్యపూజాంఘ్రిపం
కరుహద్యందువనకుక్ లక్ష్మణునకున్ త్మూభర్తకున్ గాంచనాం
బరసందీప్తకటిప్రదేశునకురామస్వామికిక్ సేవకో
ర్తరమాతాపితృనన్నిభాత్మునకునద్భక్తిక్ వెనమై క్కెదన్. 30
తా. బ్రహ్మాండది దేవతలచే పొగడబడువాడును వీతాంబ
రమును ధరించినవాడును తనభక్తులను తల్లిదండ్రులట్లచూచువాడును
నగు రామునకును లక్ష్మణునకును వందనము లిచ్చుచున్నాను. 31

శ్లో॥ నమోనమస్తేఖిలపూజితాయ
నమోనమస్తేందునిభాననాయ
నమోనమస్తేరఘువంశజాయ
నమోస్తురామాయసలక్ష్యణాయ.

31

చ. సకలజగజ్జనార్పితలసత్పదపద్మునకుక్ పయోరుహః
ప్రకులసముద్రచందునకుపంకజనేత్రునకున్ ధరాధినా
యకునకులక్ష్మణాన్వితున కాస్యతిరస్కృతపద్మవై రికిన్
ప్రకటయశోవిశాలునకు రామునకేను నమస్కరించెదన్. 32

తా॥ సమస్తజనంబులు నమస్కరింపదగిన పాదపద్మంబులును
చంద్రబింబమువంటి మొగంబును కలిగి రఘువంశము నుద్ధరించుటకా
పంశమున లక్ష్మణునితోగూడ జనించినరామునకు వేయివందనములు.

శ్లో॥ ఇమానిరత్నాని త్రిసంధ్యం యఃపఠేన్నరః
సర్వపాపవిర్ముక్త స్సయాతిపరమాంగతిం॥

చ. అనుదినముం త్రికాలముంయందతిభక్తినిపఠచరత్నము
లనులుపఠించినం దురితజాలవిమోచనులై యహంబునం

దనయముసౌఖ్యసంపదలనందిముదంబునుజెందియంతమం

దనుపమమోక్షమున్ కరతలామలకంబుగ గాంతురెంతయున్. 33

తా॥ ఉదయమధ్యాహ్న సాయంకాలములందు శ్రీరామచం
ద్రుని దివ్యచరిత్రమును పఠించిన మానవులు సమస్తపాపంబులునుండి
విముక్తులై యంతమున రామునిసాన్నిధ్యమునకేగుదురు. 33

శ్లో॥ శ్రీరామకల్పవృక్షోమేని రామస్సకరావడః
అభిరామస్త్రిలోకానాం రామఃక్షేమంకరోతునః. 34

చ. సరసిజమిత్రధాముండునిశాచరభీముండురాఘవుండున
ద్వీరభువనాభిరాముండునుపర్వమహీరుహమేదదీయను
స్తరవిసదోత్కరంబులహతంబానరించినిరంతరంబును
స్థిరతరసౌఖ్యసంపదలుజ్ఞేమ మొనర్చికృతార్థజేయుతన్. 34

తా॥ రాక్షసులపాలిటికి భీముండును సూర్యుడులోచనంబుగా
గలవాడును లోకంబులందు సభిరాముండును నగు శ్రీరాముండను
కల్పవృక్షమునాసమస్తపాపంబులను హరించి నాకుజ్ఞేమముచేయుగాక.

శ్లో॥ హృదయసదయచిత్తం సుత్రనాథంగుణానా
ముదధిముదిత నిమ్నంనిన్నగాలంకృతాంఘ్రి
జనకపతితనూజాస్వాంతకాంతోత్పలస్య
స్పృరణకరణచంద్రరామచంద్రభజేహం. 35

చ. త్కౌరమణినుతాహృదయకై రవమిత్రభవ్యబృం
దారకవాహినీజననవ్యవదాంబుచిత్రనాథుగం
భీరగుణామృతోదధియమేయగుణాకరుభక్తవత్సలున్
శ్రీరఘురామభూభుజుభజింతునిరంతరమిష్టసిద్ధికిన్. 35

తా॥ సీతహృదయంబును కలువకుచంద్రునివంటివాడును గంగా
దేవి తనపాదంబునందు వుట్టుటచేత భవ్యుండును గంభీరగుణుండును
భక్తవత్సలుండును సమేయగుణుండునునగు రామచంద్రునిభజింతును.

శ్లో॥ వదతువదతువాణి రామమేతినిత్యం

జపతుజపతునిత్యం రామపాదారవిందం

వదతువదతుదేహం చింతయేద్ద్రాచుచంద్రం

సభవతుమమపాపంజన్మజన్మాంతరేషు.

3౬

చ. సతతమురామరామయని సంస్మరియింపుచునుండుగాకనం

తతమునురామపాదననినద్యయమున్ దపియించుగాకన

మృతిరఘురామచింతనము మానకొవర్చునుకాకమద్వచ

ప్రతిలిటులై నజన్మపాపసమాజమునన్ను బొందునే.

3౬

తా॥ నావాక్యము లెప్పుడును రామరామయనియే యనుచుం

చుగాక! నేనెల్లప్పుడును రామరామమునే జపింతుగాక! నాదేహమెప్పు

డును రామచంద్రునివేవకే వినియోగింతునుగాక! అట్లుచేసిననాపాపం

బులన్నియు హరించినను పవిత్రుండనగుచును.

36

శ్లో॥ చాపబాణధరస్సీతాకామదః కాంతిమాన్మదరః

సీతాలక్ష్మణసంయుక్తః పాతుమాంరాఘవేశ్వరః.

3౭

మ. జనకావత్య మనోరథ ప్రదుండు భాస్వన్నర్తనద్విగ్రహం

దనగుండ్రు శరాసనాంచిత మహాహస్తుండు సౌమిత్రిభూ

శకినంకాశిత పార్శ్వభాగుముమహీజాని సమారాధ్యన

ద్వనజవ్యంధ్యండురామభూధవుండు నిత్యంబున్ననుంబ్రోవుతన్.

3౭

తా॥ సీతామనోహరుండును ధనుర్భాణంబుల ధరించినవాడును

కాంతివంతునును జగంబుల తాపంబునుబాప మనుష్యరూపమును

ధరించినవాడును సీతాలక్ష్మణులతోకూడిన వాడును నగు రాముడు

నన్ను మన్నించుగాక.

37

శ్లో॥ ప్రాతస్స్మరామి రఘునాథముఖారవింద

మందస్మితంమధురభాషితవిశాలఫాలం

కర్ణావలంబితల కుండలగండభాగం

కర్ణాంతదీర్ఘనయనం నయనాభిరామమ్.

3౮

ఉ. సుందరమందహాసవరశోభితమై మధురోక్తియుము క్తమై

కుండనసస్యకీఘటితకుండలమండితమై విశాలకా

ర్దేందునిభాళిశంబై రహితతనేత్రయుగాభిరాయమే

యందముగుల్కురామువదనాబ్జముకల్యమనన్ స్మరించెదన్. 38

తా॥ మధురముగా మాటలాడువాడును విశాలమగు నుదురుండువాడును చెవులవఱకు వ్యాపించిన కుండలంబులును దీర్ఘనేత్రంబులునుకలిగి మనోహరుండైన రాముని ప్రాతఃకాలమున స్మరింతును.

శ్లో॥ ప్రాతర్భజామిరఘునాథపదారవిందం

రక్షోగణాయభయదం వరదనిజేభ్యః

యదాజనంపదివిభిద్యమహేశచాపం

సీతాకరగ్రహణమంగళమావనద్యః 3౯

చ. జనకసభాస్థలిన్ భవునిచాపముఖండన మాచరించియా

జనకసుతాకరగ్రహణసాఖ్యత తత్త్వణమొందినట్టి న

జ్జనవరదున్ నిశాటగణసాధ్యసదున్ రఘుచంద్రు పా

వనచరణారవిందములు భక్తిభజింతునహర్ముఖంబున్. 3౯

తా॥ జనకుని సభామండపమున శివునిధనువునువిడిచి సీతనుమొడ్లాడినవాడును భక్తులకు వరంబులనొసంగువాడును రాక్షసనాశంకరుండునునగు రామునిపాదపద్మంబులను ప్రాతఃకాలమున స్మరింతును. 39

శ్లో॥ ప్రాతరత్నమామిరఘునాథుపదారవిందం

పద్మాంకుశాదిశుభరేఖశుభావహంమే

యోగీంద్రమానస మధువ్రతనేవ్యమానం

శాపాతహంసపదిగౌతమధమ పత్న్యః. ౪౦

మ. అరవిందాకుంశశంఖముఖ్య శుభరేఖాలంకృతంబుల్లనో
హరముగ్ధోగిమనోమధు చృతనిషేవ్యంబుల్ యహల్యానతీ
దురీతాంతోపలయాపశాపపలనిధూత ప్రభావప్రభా
కరమారామపదాంబుజద్వయియుమఃకాలంబునన్ మ్రొక్కెదన్.

తా॥ పద్మముశంఖము మొదలగు శుభకరములయిన రేఖలు
కలిగి యహల్యాను పవిత్రముచేసి యోగులహృదయంబులందు నిరంతర
ముదాగియుండురామునిపాదద్వయంబును ప్రాతఃకాలముననే స్మరింతును.

శ్లో॥ సజానజానకీజానే రామేతత్పవప్రభా

ధీకుర్యాద్యమదూతా యోనరస్తత్తత్పమిహతే.

౪౦

చ. ధరణిమతాధినాథుడగుదాశరథిన్ రఘురాముచిత్తమం

దెరుగకయున్న నయ్యనకులేశ్వరుతత్వమునందుకాంక్షును

స్థిరమతిగల్గువారలు ప్రసిద్ధముగాయమదూతలన్ తిర

స్కరంగముజేతురట్టి త్రిజగత్స్పృభునెంచిభజింతునిత్యమున్.

౪౧

తా॥ సీతాదేవిభర్తయగు రామునిచిత్తమందు స్మరింపక పోయి,
నను నారామభూవిభుచితత్వమునందు కాంక్షగల్గుగువారలు యమదూ
తలకు తిరస్కరించి విష్ణులోకంబునకేగుదురు.

41

శ్లో॥ రామోమేహృదిసన్నిధిరమయతాం రామంభజేదుష్కృతం

రామోపహృపంసమోభగవతే రామాయ రామాత్యుభం

లక్ష్యశ్రీరఘునందనస్యసుకృతే రాధాసోస్మృహంసర్వదా

నిత్యంకోసలకన్యకాప్రియనుతే రామేమనోవర్తతాం.

౪౨

డి. రాముడునిల్చుహృత్స్థలిని రామునహర్నిశముస్థజింతు శ్రీ

రామునిచేనఘంబుణగు రామునికై నతులేనొనరు శ్రీ

రామునివల్లభద్రమచెరాములకున్నరిచర్యజేసెదన్

రాములయందువాసుదినిరంతర మేరుకన్ బ్రవర్తిలున్.

౪౩

తా॥ రాముడునాహృదయంబున నుండుగాక. రామునినేభజిం
తును. నాహృదయము రామునిచేహరింప బడినది. రామునికోటకువం
దనములు. రామునికంటెయితరుని తలపను. రామునకునేనుదాసుడను.
రామునందునుసీతయందును నామనముసర్వదా యుండునుగాక. 42

శ్లో॥ కోదండనిర్మకశరాగ్రఖండనం

ప్రచండవిశ్వదృఢదండమండనం

ప్రచండచండాశుసమానభండనం

భజామిరామంరణరంగమండనం

౪౩

చ. సమదభుజాబలాధ్యులగు శత్రులనై జ ధనుర్విముక్తబా

ణములవధించిదీక్షిరణ ప్రవిభాసితచండమూర్తియై

ననురధరాభిరాముడయి సజ్జనబృందనుసర్వభూజమై

యమరినరామభూధవునహర్నిశము నృజయింపుచుండెదన్. ౪౩

తా॥ ధనువునందు బాణమునుబ్రయోగించినవాడును కోటిమా
ర్గప్రభాభాసమానుండును రాక్షసులనుయుద్ధమున వధించినవాడను
రణమునకలంకారుండును సగురామునిస్మరింతును. 43

శ్లో॥ సింహాసనస్థంముని సిద్ధసేవ్యం

రక్తోత్పలాలంకృతపాదపద్మం

సీతాసమేతంశశినూర్యసేత్రం

రామంభజేరాఘవరామచంద్రం.

౪౪

ఉ. రవిజైవాత్మకనేత్తుడై మునిపర్వశ్రేణినంసేవ్యుడయి

సవరత్నోజ్జ్వలపీఠోల్లసితుడయి సవ్యస్థుటాభోజయి

రవసంపూజితపాదపద్మవయిగో రామావతాయుడై

భువనేశుండగురామభూటజవ్యాధాంభోజగుణవంశోత్తమన్.

౪౫

తా॥ మునిసిద్ధులచే నేవింపబడు వాడును ఎఱ్ఱకలువలవలె నున్న
పాదపద్మంబులకలవాడును సూర్యచంద్రులనేత్రములుగా గలవాడును
భక్తులచాలిటి కల్పవృక్షంబును నగురామునినేవీనితును. 44

శ్లో॥ దయానూపేభూపేరఘకులకలాపే సుహృదయే

భుజాసంభేదంభేతరవిజయగుంభేవిరహతాం

మహావిరేధీరేదశరధకుమారేపరిసర

ద్గుణారామేరామేశముఖవిరామేమనుమనః

౪౫

మ. నదయుండై ధరణీశుడై సుహృదుడై సర్వాత్ముడై ధీరుడై

మదత్తారిఖండచండభుజుడయి మార్తాండవంశాబ్ధి ప్రా

గుదితాబ్జుండయివాజినూనుడయి నాద్యుండయిదశాస్యాదిభీ

ద్భీదుంరబౌరగురామనందెపు నావేశించుమత్స్వంతమున్. ౪౫

తా॥ దయానూపుడయి సార్వభౌముండయి యార్దులకుసహృ
దయుండై రఘువంశమునకు మణియయిమదించిన శత్రులనుసంహరిం
చుపఖండభుజబలంబు కలిగిసూర్యవంశమును సముద్రమునకు చంద్రుని
పంటివాడయి దశరథునికుమారుడయి రావణునకుమారకగ్రహ మైన
రామచంద్రునిన్మరింతును. 45

శ్లో॥ గతేష్వనేకేభుభవేషుపావ్యతే

వ్యసరా రేషువయోగతీతేః

విశ్రాంతసర్వేషున్మణాంకులేశే

సంజాతతేభక్తిరసంతమీడ.

౪౬

మ. అయోగవ్రతచీర్థయాత్రరహితంబై కల్మభానక్తమై

యివజన్మబలనేకముల్జరిగెనేనేకాలముకొరాఘవ్రత

దలచి న్నేరకపోతినివృడయిసందానానుదానుండనై

గొలుతుండై ద్రుమురామచంద్రునిమదింబొద్దుల ఫలింపన్వసన్. 46

తా॥ అనేకంబులయిన వ్రతంబులను చేయుచుతిర్థయాత్రలు
నిజానకు దూరగాభ్యాసంబు లంజేయుచునేక జన్మములందుచునేను

యంతదనుక రామచంద్రమూర్తి నామమును స్మరింపనైతిని. ఇప్పుడా రామునకు దాసాను దాసుండనయి కొలిచెదను. 46

శ్లో॥ శ్రీరామభద్రాశ్రితయోదివర్య

పాదాబ్జయుగ్మంసతతం భజేహం

యచ్చక్షుషీధామనజ పవేశం

తచ్చక్షుషీవశ్యతియస్యచేతః

౪౭

ఉ. శ్రీరఘురామపాదనరసీజములెప్పుడూనాశ్రయించు న

త్వూరములయినయోగిజనవుంజన వుంజవదంబుంగొల్పియూళితా

కాయనిత్యతాపమునదాపసేపుడు నెట్టిసూపుచే

రారముచుండునాహృదయమందునిరంతరమట్టిచూపునన్. ౪౮

తా॥ శ్రీరామచంద్రుని పాదపద్మంబులను జపించితరించిన

యోగిజనులను నామనంబునస్మరింతును. ఆయోగిబృందమెట్టి చూపు

లచేనామహామహుని చూచుచుందురో యానర్వేళ్వరునినే నాచూ

పులతోడనే చూతును.

47

శ్లో॥ నగ్రస్తస్తమసానబాహ్నిమలినోదశ్చేనకోకర్షితో

నైవాస్తంగతవాన్ నచాంకితతనుర్నోచాక్షిక శ్రీరపి

లోకాలోకనగేంద్రలంఘనవిధోనోపంగుభావంగతో

నిర్దోషాగుణసాగరాద్రఘతతిస్తేజోయశశ్చంద్రమాః.

౪౯

మ. ఒకపక్షంబుననే ప్రకాశిలడు రాహుగ్రస్తుడుంగాడు ద

ర్శికృశింపడు కళంకముంగనడు యేకీతింపగల్గి పిబో

వకయుండున్వరచక్రవాళ మెగరం పంగుండుగాడస్తమిం

పరయుండాజిజసిగుణార్ధభవ శుంభత్కిర్తియూత్రేయుడుకా.

౪౯

తా॥ ఒకపక్షంబుననే కాంతించువాడును రాహువుచే మ్రింగ

బడువాడును కాడు. అమావాస్యకుగృశింపడు. కళంకములేదు. ఎప్పుడు

ను పగలుకాంతి దక్కకయుండును. పంగుడుగాను మహాకీర్తిపంతుడు.

శ్లో॥ వాగానామయతంతరలననియుతం స్థానంరథారాశితం

పాదాతాశ్చతకోటియుద్ధదశితానృత్యన్మబందోరణే

ఐవకోటిబంధనతకనవిధౌ చంచచ్చులద్భుంఢికా

యామార్ధంపరమాత్మనోరఘుపతేఃకోదండగంటారవః.

౪౯

మ. ఆలరన్నేయుగజంబులుందశసహ స్రాశ్వంబులున్నందనం

బులునూటేబడినూరుకోట్లనుభటులే భూమింబడందట్టమై

లలిపక్తంచరకోటివేలువరుసన్నర్తిప శ్రీరాముచే

విలుఘంటారవమొప్పనట్లు మెరసెన్విఖ్యాతియామార్ధమున్.

౪౯

తా॥ శ్రీరామచంద్రమూర్తి రావణుని జంపునప్పడు వేయి
యేనుగులును పదివేలగుట్టంబులును నూటయేబదిరథంబులును నూరు
కోట్లభటులును భూమిపై పడగా వేలకొలది రాక్షసులు భయంబుచే
నాట్యముచేయుగా రామచంద్రుని ధనస్సు అర్ధజాముకాలము మహా
భయ తపివది.

49

శ్లో॥ ధతేహంనదారామమిందీవరాభం

దావారణ్యవానలాభాభిధేయం

ధవానీహృదాభావితానందరూపం

ధవాభావహేతుం భవానీప్రసన్నం.

౫౦

మ. కలుషారణ్యదవానలాహ్వయులుమాక్రాంతాత్మనంభావితో

క్షృణపాక్షాతగారునుత్పలాభుని బవాభావాదిహేతున్విని

ర్షులువానందమయున్ శ్రీతార్తిహారునన్మాణిక్యభూషుందినే

ట్కులవార్ధిందునిరామచంద్రునిమదికోర్కుల్ దీరభావించెదన్.

౫౦

తా॥ పాపంబులను నశింపజేయువాడును పార్వతీహృదయప
ద్మంబుచే వారాధింపబడినవాడును సంసారనాశనమునకు గారణుండున
కలహానికీర్తి ప్రసన్నుడయినవాడును నగురాముని తలంతును.

51

శ్లో॥ సురానీకదుఃఖౌ ఘనాశైకపేతుం
నరాకారదేహం నిరాకారమిడ్మం
పరేశంపరానంద రూపంవరేణ్యం
హరింరామమిశంభజేభారనాశం.

౫౨

మ. ధరణీభారనివారణం దివిజసంతావార్తివిచ్ఛేదనున్
హరిమాయామనుజాకృతింపరు పరానందస్వరూపుం పరా
త్పరురూపాహ్వయశూన్య కేవలపరంధామున్వరేణ్యంపరే
శ్వరునిన్ శ్రీరఘురామభద్రుమదినంభావించినేవించెదన్.

౫౩

తా॥ దేవతలదుఃఖములను నశింపజేయుటకు మానవరూపము
ను ధరించినవాడనిను నిరాకారండును పరానందస్వరూపుండును నగు
రాముని భజింతును.

52

శ్లో॥ ప్రపన్నాఖిలానందబోఆప్రపన్నం
ప్రపన్నార్తినిశ్చేషనాశాభిధానం
తపోయోగయోగీశభావాభిభావ్యం
కపీశాదిమిత్రంభజేరామచంద్రం

౫3

మ. సుజనార్తిఘ్న సమాహ్వయున్మునిజనస్తోమార్చితన్యోగిరా
క్ష్యజహృద్భావితును ప్రసన్నశ్రితవర్యశ్రేణికానందునం
బుజమిత్రాత్మజముఖ్య నారసఖుంభూపుత్రి కాధీశ్వరుం
భజియింతున్నిరతంబురాఘవపరబ్రహ్మంబునిష్ఠాప్తికిన్.

54

తా॥ సమస్తజగదానందుండును ఆశ్రితుల పాపంబులను భ
యంబును పోగొట్టువాడును యోగిహృదయంబులనుండు వాడును
సుగ్రీవాది మిత్రుండును నగురాముని స్మరింతును.

55

శ్లో॥ స్ఫురద్రత్న కేయూరహారాభిరామం
ధరాభారఘాతాసురానీకదానం
శరచ్చంద్రవక్త్రంలనత్పద్మనేత్రం
దురాసాధ్యసారంభజేరామచంద్రం.

56

మ. వసజాతాయతనేత్రచంద్ర విలసద్వక్త్రం మరాసాస్యనా
 నిధాత్రీతలబారదైత్యగణ నిర్ధూతాగ్నిసాదృశ్యకాం
 చనమాణిక్యకీరీటకంకణవిరాజత్కుండలాలంకృతుం

ఘనవద్దురఘురామభూభుజుని కాక్షంగొల్తునశ్రాంతమున్. 54

తా! రత్నమయంబయి! ప్రకాశించు హారంబులతో నొప్పు
 వాడును భూభారమునుదీర్చ రాక్షసులను జంపినవాడును శరత్కాల
 చంద్రునివంటి మొగంబును పద్మనేత్రుండునునగు రాముని భజింతును.
 శ్లో! సురాధీశనీలాధ నీలాంగకాంతిం

విరాధాదిరక్షోగణానీకనాశం

కీరీటాదిశోభంపురారాతిలాభం

భజేరామచంద్రం రఘురామధీంద్రం.

౫౫

చ. సురవరనీలరత్న పరిశోభితగాత్రు విరాధముఖ్యము

ష్కరధనుషాంధకార హృతసారసమిత్రముగారిసఖ్యు క

ర్పరమకుటాద్యలంకరణ పుష్కరరత్న కులాభిచంద్ర శ్రీ

కరరఘురామభద్ర మదికాంక్షలుదీర భజింతునిత్యమున్. ౫౬

తా! ఇంద్రనీలమాణిక్యంబులచే కాంతించు శరీరంబుకలిగి
 విరాధాదిరాక్షసులకు నాశంకరుడయి కీరీటాదికాంతులచే ప్రకాశింపు
 చుండు రాముని భజింతును.

55

శ్లో! సదాభోగబాహు సుదూరేవ్యబాతం

ముదాయోగబాహు మదూడేవిబాతం

చిదానందకందం సదారామవేశం

విదేహాత్మజానంద కందంప్రసద్యే.

౫౭

మ. తతభోగాను విషాదచిత్తులకు పొందందూరమై భక్తిసం

యితయోగీంద్రుల కెల్లదానగును వేమ్యుండై చిదానందుడై

ఉతివుత్రీ వృందయప్రమోదకరుడై జెల్వొందు శ్రీరాము

ష్కరతంబురఘంబువేడెదను మోక్షశ్రీరమాకాంక్షినై.

౫౮

తా॥ నదా భోగములనుబొందువాడును దూరముగా కాంతిం
చువాడును సంతోషముచే యోగంబులను పొందువాడును చిదానంద
కరుండును వనఃహారంబు సల్పువాడును నగు రామునిస్మరింతును. ౪౪
శ్లో॥ మహాయోగమాయావిశేషాను

యుక్తావిభాశిక లీలానరాకారవృత్తిః

త్వదానందలీలా శభాపూర్ణకందా

నదానందమావా భవంతిహలోకే

౫౬

మ. లలితంబయిన భవత్కథామృతము చాలంగ్రోలుచున్నట్టిని
శ్చలులనంద మనస్కుతాపమును వృంధేహమా భక్తవ
త్సలలీలా మనుజాకృతీ ప్రకృతియోపా యుక్తకాకుత్స్థవం
శలనద్వార్ధి శశాంకరామధరణీశావేదవేదోత్తమా. ౫౬

తా॥ రామా ! నీకథామృతమును గ్రోలు నిశ్చలులనందస్య
రూపులై యీలోకంబున సమస్తసుఖంబు లనుభవింపుచు బరలోకం
బున నీసాయుజ్యమును పొందుదురు. ౪౫

శ్లో॥ యస్య ప్రాణ నివారణావసకృతే స్యాంతానిదానావిభో
రైంద్రధన్వంతపతే కృపాజలనిధౌ కోపప్రసాదాముదే
భూయాద్వాసవ నీలసన్నిభత నుర్వామాంక సేవ్యద్వధూః
సోయందుష్టనిశాటపాటనవటు శ్రీరాఘవోవస్నదా. ౫౭

మ. తతప్రాణా వనశిక్షహేతుడయి గోపధ్వంసినమ్మంధగ
ర్వితకాసురు నందుక్రోధుడయి యర్ధింపం బ్రసాదాత్ముడై
శతిమన్యువలపర్ణుడై సదయుడై త్కృపుత్రికాయుక్తుడై
హతదుష్టాసురుడై నరాఘవుడు నన్న శ్రాంతముం బ్రోవుతా. ౫౮

తా॥ కాకాసురుని ప్రాణంబులను దీయనమకట్టి కోపంబుకల
వాడయి యతనికి వేటుదిక్కులేక తననే ప్రార్థింప నారాక్షమని కరు
ణించి నీతతోకూడ సుఖుడయి యున్న రాముడు నన్ను కావాఁడు. ౪౬

శ్రీ! దుష్టవాకలుషాత్మకోపిపిశునా దుర్మార్గసంచారివా
మాతృఘోషిపితృఘ్న వర్ధనరతో సన్మానినిందాపరః
యోయంస్మృత్య మృతంహితం మధురసంవక్తాచ శ్రోతాలిలిఖ్యే
ప్రాప్నోతినిరంతరై హికనుఖం నిర్వాణ సౌఖ్యంతతః. ౫౮

మ. కలుషాత్ముండును మాతృపితృహుడు దుష్కర్ముండునై మానివ
ర్మలసిందించునతండు దుష్టుడుమహా క్రోధాందుడై నందినం
బులుకర్ణామృతముకలిఖంపశ్రుతుం గ్రోలన్ పఠింపన్మహిక్
కలకాలంబు సుఖంబులం గనిమహా నందంబునొందున్మదిన్. ౫౯

తా! ఓరామా! మహా పాపాత్ముండయినను దుర్మార్గముగా
వంచించువా డయినను తెల్లని జంపినను తండ్రిని జంపినను మునుల
నిందించినను నీనామంబు నొక్కసారి స్మరించినంత మాత్రమున
యీలోకమున నమస్తసుఖంబులను బొంది చివర నీకడకుజేరి జన్మలేని
వాడయి సుఖించును. 68

మ. శివపామ్యుండగు నాదిశంకరులుముక్ శ్రీరామకర్ణామృతం
భవతిన్ సంస్కృత మేర్పరించె నదిమోక్షావేక్ష చేకూరువం
శవరాధీంద్ర ప్రసిద్ధకవినే శ్రద్ధా దేనుంగించిరా
మసపూదండగ నిచ్చినాడగనుమా కల్పంబుగాసత్కృపన్. ౫౯

మాలిని. రఘుకులవరనాథో జానకీ ప్రాణనాథః
పితృవచనవిధాతా కీశరాజ్యప్రదాతా
కృతనిశీచరనాశం ప్రాపరాజ్యప్రవేశః
విహితభువనరతుః పాతుపద్మాయతాక్షః. ౬౦

గద్యరూపమగు మత్తేభవృత్తము.
ఇదిశ్రీరామవదారవిందమకరందేచ్ఛాత్మసన్మృతవ
త్పదవిజ్ఞానపదాబ్జరేణుపటల ప్రాప్తోతమాంగోల్లస
న్మదితాంతఃకరణుండుసిద్ధకవిమాన్యుడైనరామావనీ
శదయాలోకనజెప్పెనాలుగవయాశ్వాసంబభీష్టాపికిన్.

శ్రీరామకర్ణామృతము సంపూర్ణము.